

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Βραβευμένα έργα και μελέτες διεθνώς

EXTROVERT ARCHITECTURE IN GREECE

Award-winning projects internationally

S W I M M I N G I N D R I N K I N G W A T E R

AFM[®]
Activated Filter Media

It's time to change!

The best filtration requires the best filtration medium!

GRAD review

architects & designers in greece
promoted by www.gradreview.gr

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μανώλης Αναστασάκης
anastasakis@tee.gr

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Όλγα Βενετσιάνου
Δημήτρης Ρότσιος

ΒΟΗΘΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Κωνσταντίνα Σέρφα
Χαρά Χαρατσάρη

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ

Άρτεμις Ποταμιάνου

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Παύλος Αραβαντινός
Georges Batzios Architects
Ευθυμία Δουρουδή
Θ. Κυριαφίνη - Φ. Λυμπεριάδου & ΣΙΑ Ε.Ε.
Μαρία Λανταβού
Δέσποινα Λιναράκη
Makridis Associates
Meinich Arkitekter
Petrās Architecture
Potiropoulos+Partners
Αριστείδης Ρωμανός
Δημήτρης Σεργεντάκης
Κωνσταντίνα Σέρφα
SPARCH / Sakellariδου Papanikolaou Architects
topio7
Δημήτρης Φραγκιάς

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ

Factory - creative & advertising services
factory@factory-adv.gr

EDITORIAL 7

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ 12-18

Γιώργος Παπαδάτος

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ 20-21

Λιάνα Νέλλη-Ποτηροπούλου

22-23

Δημήτρης Ποτηρόπουλος

ΕΡΓΑ & ΜΕΛΕΤΕΣ 24-37

Νηπιαγωγείο
Γερμανικής Σχολής Αθηνών
Potiropoulos+Partners

38-53

Αειφόρος σχεδιασμός μέσα από
το παράδειγμα του καινοτόμου
Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας
στο Ηράκλειο Κρήτης

Θ. Κυριαφίνη - Φ. Λυμπεριάδου & ΣΙΑ Ε.Ε.

54-63

re(in)spired architecture
Άδην Αρχιτεκτονική
Ευθυμία Δουρουδή, Μαρία Λανταβού

64-67

Origami Chaise Longue
Δημήτρης Σεργεντάκης

68-79

Αστικά κύτταρα:
μία νέα πόλη επιστημών
Petrās Architecture

80-91

Το Τσάι
Georges Batzios Architects

92-97

Utopia, happiness and dreams:
in your otherwhere
Παύλος Αραβαντινός, Αριστείδης Ρωμανός

98-107

activate, generate, integrate!
SPARCH / Sakellariδου Papanikolaou Architects
Meinich Arkitekter

108-121

eco_corridor / οικολογικές διαδρομές
topio7

122-129

Συμβίωση - Η επέκταση της πόλης του
Μουμπαί μέσα στην Αραβική Θάλασσα
Δέσποινα Λιναράκη

130-137

Skytree
Makridis Associates

138-147

Flow of life
Μανώλης Αναστασάκης,
Δημήτρης Φραγκιάς

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ 150-160

Διπλωματικές Εργασίες,
Διακρίσεις 2016
5 ισότιμα βραβεία,
5 ισότιμοι έπαινοι

ΒΙΒΛΙΟ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ 162-163

Nancy Horan
Μείμα και Φρανκ
Κωνσταντίνα Σέρφα

Copyright © Manolis Anastasakis

Αναγνωρίζετε ότι η Υπηρεσία περιέχει πληροφορίες, λογισμικό, γραφικά και άλλο υλικό που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σήματα, εμπορικά μυστικά και άλλα δικαιώματα ιδιοκτησίας και ότι αυτά τα δικαιώματα είναι έγκυρα και προστατευμένα. Δεν μπορείτε να αλλοιώσετε, να εκδώσετε, να μεταφέρετε ή να συμμετέχετε στη μεταφορά ή πώληση, να δημιουργήσετε παράγωγα δουλειά ή να εκμεταλλευτείτε καθ' οιονδήποτε τρόπο μερικό ή ολικό το Περιεχόμενο. Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναπαραγωγή του Περιεχομένου, είτε πρόκειται για έντυπη, ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή χωρίς προηγούμενη άδεια από τον πνευματικό ιδιοκτήτη. Τα περιεχόμενα του GRAD review παρέχονται «όπως ακριβώς είναι» χωρίς καμία εγγύηση εκπεφρασμένη ή και συνεπαγόμενη με οποιοδήποτε τρόπο. Το GRAD review δε φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια, το περιεχόμενο και τη διαθεσιμότητα της πληροφορίας που είναι προσβάσιμη μέσω της χρήσης των υπηρεσιών του. Οι υπηρεσίες του GRAD review παρέχονται χωρίς κανενός είδους εγγύηση. Συμφωνείτε ότι η χρήση της υπηρεσίας επαφίεται καθ' ολοκλήρου σε δική σας ευθύνη.

Εικόνα εξωφύλλου

Αρχιτεκτονική μελέτη
activate, generate, integrate!
SPARCH / Sakellariδου
Papanikolaou Architects και
Meinich Arkitekter

re(in)spired architecture | Άδην Αρχιτεκτονική | Ευθυμία Δουρουδή, Μαρία Λανταβού

Οι έλληνες αρχιτέκτονες αποκτούν οθόενα και περισσότερο διευρυμένους ορίζοντες. Όπως και σε άλλους τομείς της οικονομικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας, η κρίση των τελευταίων ετών οδηγεί σε έναν εξωστρεφή προσανατολισμό. Μία διέξοδος, για τους νέους κυρίως, είναι η αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό. Για τους εναπομείναντες το σύνορο πλέον δεν είναι εθνικό αλλά διεθνές και διαδικτυακό. Ο αριθμός και κυρίως ο όγκος των εκπονούμενων μελετών για πολλά από τα οργανωμένα γραφεία είναι συχνά μεγαλύτερος για έργα εκτός Ελλάδος. Η εμπειρία η οποία αποκομίζεται εξαργυρώνεται, αργά ή γρήγορα, και σε έργα στον ελληνικό χώρο.

Αυτή η παρατηρούμενη ελληνική εξωστρέφεια στο χώρο της αρχιτεκτονικής είναι εμφανής και στον αυξανόμενο αριθμό συμμετοχών σε διεθνείς διαγωνισμούς και μάλιστα με επιτυχίες. Το είδος των μελετών περιλαμβάνει όλους τους τομείς του σχεδιασμού (design, υλοποιημένο έργο, κτηριακές μελέτες, πολεοδομικές μελέτες κλπ.) και οι ελληνικές συμμετοχές εμφανίζονται σε όλο το φάσμα των μελετών και μάλιστα από όλες τις γενιές. Οι φοιτητικές συμμετοχές σε αντίστοιχους διαγωνισμούς πολλαπλασιάζονται καθώς και οι συμμετοχές σε διαγωνισμούς διπλωματικών εργασιών παρόλο που οι σχολές μας δεν φημίζονται για την ενθάρρυνση των φοιτητών τους για συμμετοχή σε εκδηλώσεις και δραστηριότητες εκτός των τειχών τους. Οι «ώριμοι» μελετητές δοκιμάζονται με τη σειρά τους στο διεθνές στίβο όπου η διάκριση δεν βασίζεται παρά στην καινοτομία και στην ικανότητα να ανταποκριθείς και να συμβαδίσεις με τις απαιτήσεις και τα ρεύματα της εποχής.

Αν και τα έργα και οι μελέτες τα οποία παρουσιάζονται σε αυτό το τεύχος δεν αποτελούν παρά ένα μικρό δείγμα της ελληνικής εξωστρέφειας στην αρχιτεκτονική, φανερώνουν ανάγλυφα ότι υπάρχει μία δυναμική και τοσημερή μερίδα αρχιτεκτόνων η οποία αναζητά την έκφραση και την αναγνώριση. Το κριτήριο για τη δημοσίευση σε αυτό το τεύχος ήταν η διάκριση. Πίσω όμως από αυτές τις επιλεγμένες μελέτες υπάρχει μία πληθώρα σχεδιαστικών προτάσεων οι οποίες διαμορφώνουν τις τάσεις της σύγχρονης αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα.

Μία κυρίαρχη τάση, σε επίπεδο οργάνωσης της ομάδας, είναι η συνεργατική άσκηση της αρχιτεκτονικής (βλ. Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα, η νέα γενιά, *GRA Review* 10, 2015). Η Λιάνα Νέλλη-Ποτηροπούλου το διατυπώνει εύστοχα στις απαντήσεις της εδώ: «Αν θέλεις να πας μακριά, πήγαινε με άλλους». Ο δε Δημήτρης Ποτηρόπουλος, στις δικές του απαντήσεις, υπενθυμίζει στους νέους που βρίσκεται το κλειδί της επιτυχίας «Να μην διστάζουν να πειραματίζονται και να δουλεύουν πολύ».

Μανώλης Αναστασάκης

iwater.gr | ipool.gr | PetridisWaterTechnologies

***enjoy
your water
environment***

Με περισσότερα από 20 χρόνια παρουσίας,
η Petridis Water Technologies έχει κατακτήσει
τους περισσότερους τομείς που σχετίζονται με το νερό!
Συμμετέχουμε δυναμικά στις τεχνολογικές εξελίξεις
και διευρύνουμε ουσιαστικά την τεχνογνωσία μας,
προσφέροντάς σας σύγχρονα προϊόντα και λύσεις
που αφορούν όλο το φάσμα του υδάτινου στοιχείου.

20⁺
ΧΡΟΝΙΑ

PETRIDIS WATER TECHNOLOGIES ΑΕΤΕ | ΠΙΣΙΝΕΣ - ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΑ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ

Σπύρου Δοντά 12, 11743 Αθήνα, Τηλ.: +30 210 9211600, Fax: +30 210 9233109 | Τεχνικό τμήμα: Λάδωνος 5, 12132 Αθήνα, Τηλ.: 210 +30 5780444, Fax: +30 210 5762570

 **PETRIDIS
WATER
TECHNOLOGIES**

PWT BETTER WATER BETTER LIFE

Λεύκωμα «ΓΡΑΜΜΕΣ»
του Πλάτωνα Τσούλη,
ένα βιβλίο που αποτυπώνει
την 25χρονη διαδρομή του
στους δρόμους του φωτός
και αποτελεί ένα μήνυμα
συμπαράστασης και αλληλεγγύης.

Στα καταστήματα Public, αλλά και από τον εκδοτικό οίκο σε πακέτα προσφορών ως δώρο.
Μεγάλο μέρος των εσόδων θα ενισχύσει τους φιλανθρωπικούς σκοπούς της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης «Κιβωτός του Κόσμου».
ΕΚΔΟΣΕΙΣ **ZO²** Ελευθερίου Βενιζέλου 28 Ζωγράφου, 15773 Αθήνα, τηλ. 210 77 93 851, 6980 771 772, e-mail: info@zo2.gr

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ

Εικαστικός

Συνέντευξη: Άρτεμις Ποταμιάνου

Ερώτηση: Ποιοι θεωρείς ότι είναι οι βασικοί άξονες του εικαστικού σου έργου; Θα το χώριζες σε κάποιες σειρές – κεφάλαια; Πώς θα περιέγραφες την εικαστική σου πρακτική με δυο λόγια;

Απ: Είναι αρκετά σύνθετη διαδικασία, γενικά παρ όλο που το προφανές και οι 1-1 σχέσεις λειτουργούν καλύτερα επικοινωνιακά είναι κάτι που προσπαθώ να το αποφεύγω. Όπως επίσης και την ταύτιση του έργου με ένα μέσο ή ένα υλικό. Χρησιμοποιώ, από τις εγκαταστάσεις έως τη φωτογραφία, και το σχέδιο, και προσπαθώ να επικεντρώνομαι περισσότερο σε ένα νοηματικό πεδίο. Αισθάνομαι πιο άνετα μ αυτό τον ορό παρά με το όρο 'concept' πολύ δημοφιλή στα 90ς. Η πρόθεση των έργων είναι να αποδομήσουν, αναστρέψουν και υπονομεύσουν τις έννοιες της εξουσίας, της οικονομίας, της λειτουργικότητας,

της παραγωγικότητας, και να προσπαθήσουν να καθορίσουν την αντιφατική, αυθαίρετη και συχνά οξύμωρη λογική που τα διέπει. Στη διάρκεια της εξέλιξης της δουλειάς έχουν δημιουργηθεί σίγουρα κεφάλαια-ενότητες. Από τις βίντεο εγκαταστάσεις των πρώτων χρόνων μέχρι τις σειρές σχεδίων-αποτυπώσεων των τελευταίων. Από το 2012 μ ενδιαφέρει η δουλειά να λειτουργεί σε μακροχρόνια projects που παρουσιάζονται κάθε φορά σαν υποκεφάλαια της ίδιας αφήγησης. Τέτοια είναι οι εγκαταστάσεις «Notes on a transitional monument» και η σειρά σχεδίων «The houses of the guards».

Notes on an outcast monument, 2017, ξύλο, πήλινα θραύσματα, διαστάσεις μεταβλητές

Ερώτηση: Ποια ήταν η αιτία που σε έκανε να πάρεις την απόφαση να φύγεις από την Ελλάδα και να μείνεις στην Ιταλία για τόσα χρόνια; Θα ξαναγυρνούσες πίσω εάν ήξερες πως θα δημιουργηθεί η οικονομική κρίση;

Απ: Πίστευα ότι στην Ιταλία θα είχα περισσότερες ευκαιρίες και θα ζούσα γοπητικότερες καταστάσεις. Σκέψη εν μέρει σωστή, αλλιώς και εν μέρει βασισμένη σε περιορισμένη γνώση της κατάστασης εκεί. Κυρίως βασισμένη στον απόηχο της δεκαετίας του '70 και του '80. Σε γενικές γραμμές, οι προσδοκίες μου επιβεβαιώθηκαν, αλλιώς μέχρι ένα σημείο. Ναι, θα γυρνούσα και όχι φυσικά για λόγους νοσταλγίας, αλλιώς επιβίωσης. Όταν παύει η ιδιότητα του «νέου καλλιτέχνη», το περιβάλλον γίνεται εξαιρετικά ανταγωνιστικό. Άλλωστε, πάρα πολλοί ιταλοί καλλιτέχνες της γενιάς μου έφυγαν κι αυτοί, κυρίως για Γερμανία και Ολλανδία.

Ερώτηση: Έχοντας ζήσει σε διάφορες χώρες του εξωτερικού για πολλά χρόνια, πόσο άλλαξε την οπτική σου για τα πράγματα; Ποιες είναι οι διαφορές και ποιες οι ομοιότητες των εικαστικών σκηνών των δύο χωρών;

Απ: Είχα περιορισμένη οπτική για τα εικαστικά πράγματα όταν πήγα στη Ρώμη. Συνεπώς δημιουργηθήκαν εκεί ισχυρές αφετηρίες και συγκεκριμένη οπτική. Τονίζω το ότι ήμουν στη Ρώμη γιατί η ιταλική καλλιτεχνική σκηνή έχει μεγάλες διαφοροποιήσεις. Οι διαφορές με την Ελλάδα είναι τάξης μεγεθών και δυνατοτήτων. Το καλλιτεχνικό πεδίο στην Ιταλία είναι ένα οικοσύστημα πληρέστερο και πιο εύρωστο, παρ' όλο που δεν έχει την επιρροή στα διεθνή πράγματα που είχε παλιό-

τερα. Παρ' όλα αυτά πάντως, υπάρχουν μουσεία που αγοράζουν, art fairs και πραγματική αγορά τέχνης, ιδρύματα που υποστηρίζουν κλη. Στην Ελλάδα λείπουν αρκετά και βασικά στοιχεία. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι ένας καλλιτέχνης δεν μπορεί να επιβιώσει αν δεν κάνει άλλη δουλειά ή αν δεν διδάσκει κάπου. Η βασική ομοιότητα που μπορώ να σκεφτώ είναι ότι από το 2000 και μετά είναι και τα 2 σχετικά περιφερειακά περιβάλλοντα στο διεθνές πεδίο της σύγχρονης τέχνης.

Ερώτηση: Ποια είναι η σχέση του έργου σου με τον χώρο; Πώς το ένα επηρεάζει το άλλο;

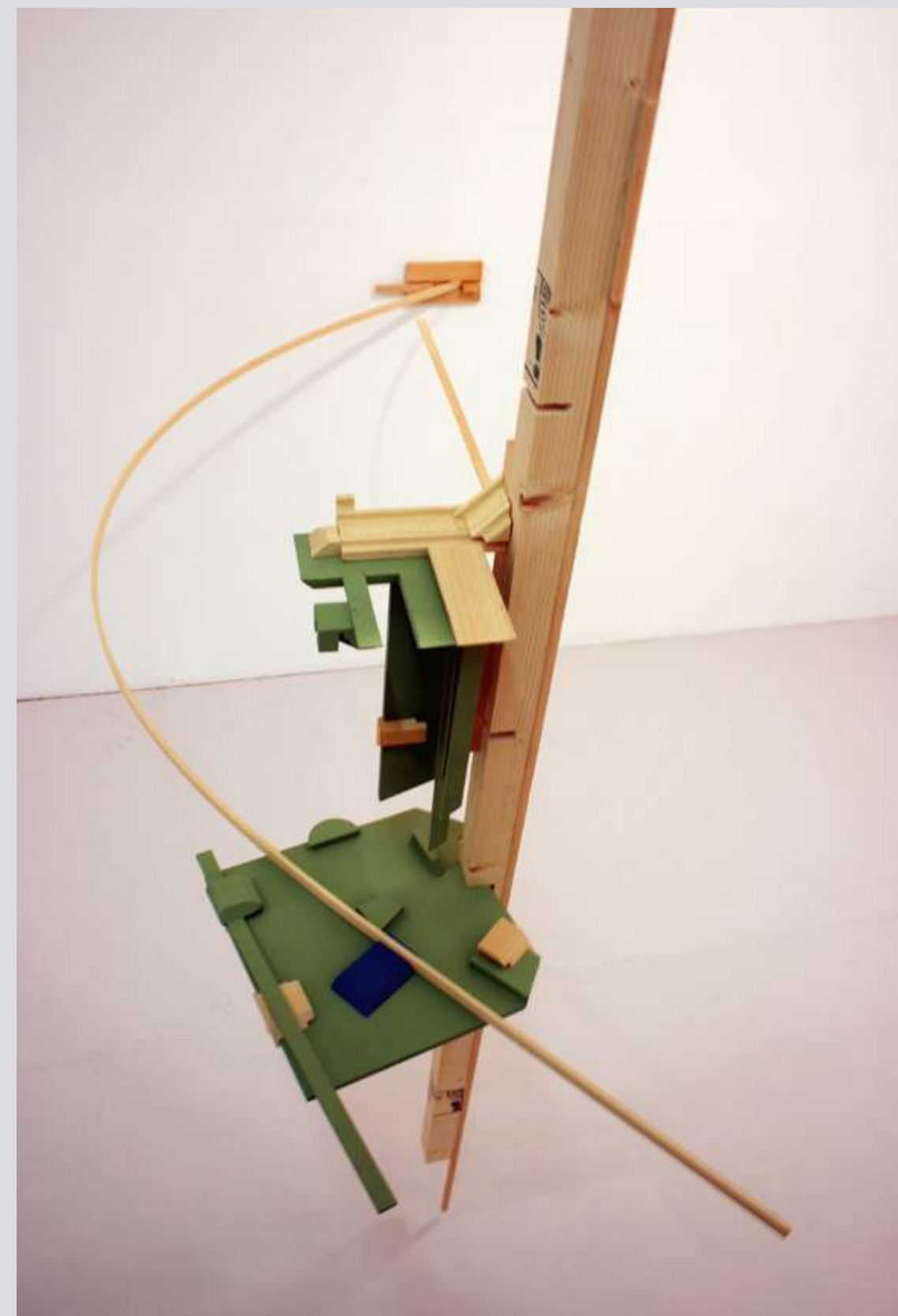
Απ: Είναι αλληλένδετα. Ακόμα και τα έργα που δεν είναι site specific είναι πάντως διευθετημένα για το συγκριμένο χώρο και όχι για κάποιον άλλο. Τα τελευταία χρόνια με απασχολεί όχι μόνο αυτή η σύνδεση του έργου με το χώρο αλλά και με τη συγκριμένη συνθήκη. (νοηματική – χρονική – εκθεσιακή). Αυτό δημιουργεί στο έργο ανάγκες μεταβλητότητας. Το υπονομεύει σαν αντικείμενο. Υπονομεύει ακόμα και τον όρο «έργο» και τον αντικαθιστά με τον όρο «πρακτική» που τον βρίσκω πολύ πιο ενδιαφέρον.

Ερώτηση: Δεδομένου ότι στη δουλειά σου υπάρχει έντονο το πολιτικό στοιχείο. Τι είναι αυτό που σε εμπνέει; Είναι κάτι που το συνειδητοποιείς όταν γίνεται ή γίνεται αυτόματα;

Απ: Φαντάζομαι προκύπτει. Όταν η δουλειά έχει αναφορές σε στοιχεία ιστορικά, κοινωνικά και αναζητά οξύμωρα και ανατροπές στην ανθρώπινη συνθήκη είναι αναπόφευκτη και η πολιτική άγγωση. Προσπαθώ πάντως το πολιτικό στοιχείο να είναι μια από τις πιθανές αναγνώσεις του έργου. Ελπίζω να υπάρχουν κι άλλες.

Αριστερή σελίδα:
Σημειώσεις για ένα μεταβατικό μνημείο,
2012 – εν εξελίξει, διαστάσεις μεταβλητές

Δεξιά:
Corporate cities L.t.d (detail), 2007,
διαστάσεις μεταβλητές

Ερώτηση: Ποια πρέπει να είναι η σχέση του καλλιτέχνη με τα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα με δεδομένο ότι η καλλιτεχνική δημιουργία είναι συνήθως μοναχική;

Απ: Υποθέτω να μην ορίζεται από κανένα «πρέπει». Όσο μοναχική κι αν είναι η καλλιτεχνική δημιουργία είναι επιδίωξη σχέσης και όχι απομόνωσης. Άρα εγγεγραμμένη σε κάποιο είδους διάλογο με τα κοινωνικά δρώμενα. Ο βαθμός και το είδος αυτής της σχέσης είναι ο αυτοπροσδιορισμός του καθενός. Γενικά πάντως με αποτρέπουν τόσο οι καλλιτέχνες που αρνούνται τον ιστορικό χρόνο στον οποίο δημιουργούν όσο και οι ιδεολογικά στρατευμένοι.

Ερώτηση: Σε εσένα πως λειτουργεί η δημιουργική - παραγωγική διαδικασία; Υπάρχει κάποιο κομμάτι που είναι πιο σημαντικό από το άλλο;

Απ: Όλα είναι σημαντικά. Εξίσου σημαντικά για μένα είναι τα κομμάτια που μου διαφεύγουν. Όταν δηλαδή δεν ξέρεις γιατί ακριβώς έκανες κάτι αλλιά στο τέλος λειτουργεί.

Σημειώσεις για ένα μεταβατικό μνημείο, φωτογραφική εκτύπωση, 2013, 50x70cm, ed 3

Ερώτηση: Δεδομένου ότι για πολλά χρόνια λειτουργούσες σε ομάδες, είτε σε μια δυαδική σχέση (με την Αλεξία Δαφνή) είτε με την κολεκτίβα Lo and Behold, πως λειτούργησε αυτό; Πόσο εύκολο είναι για κάποιον που δραστηριοποιείτε στα πλαίσια μιας ομάδας να διατηρήσει και να αναπτύξει το προσωπικό του ύφος ή να ικανοποιήσει προσωπικές φιλοδοξίες;

Απ: Είναι διαφορετικά πράγματα. Η δυαδική σχέση δεν είναι συλλογικότητα. Είναι 2 καλλιτέχνες που δημιουργούν ένα έργο σε συνέργεια. Είναι γνωστές από την ιστορία της τέχνης τέτοιες σχέσεις. Στη δεκαετία του 90 στην Ιταλία ήταν έντονη τάση πιθανόν επιμερισμένη από τα βρετανικά παραδείγματα και ίσως αντίδραση στο καλλιτεχνικό υποκείμενο της δεκαετίας του 80 που κυριάρχησε διεθνώς. Του καλλιτέχνη δηλαδή με πομπώδεις εξηρησιονιστικές και χειρονομιακές τάσεις. Αυτό που μ ενδιέφερε περισσότερο σ αυτή την πρακτική ήταν η οπτική του έργου σαν πρότζεκτ και όχι σαν αντικείμενο. Πράγμα που έγινε σύνθηρ στα επόμενα χρόνια.

The Easter Island Syndrome L.t.d, 2009, διαστάσεις μεταβλητές

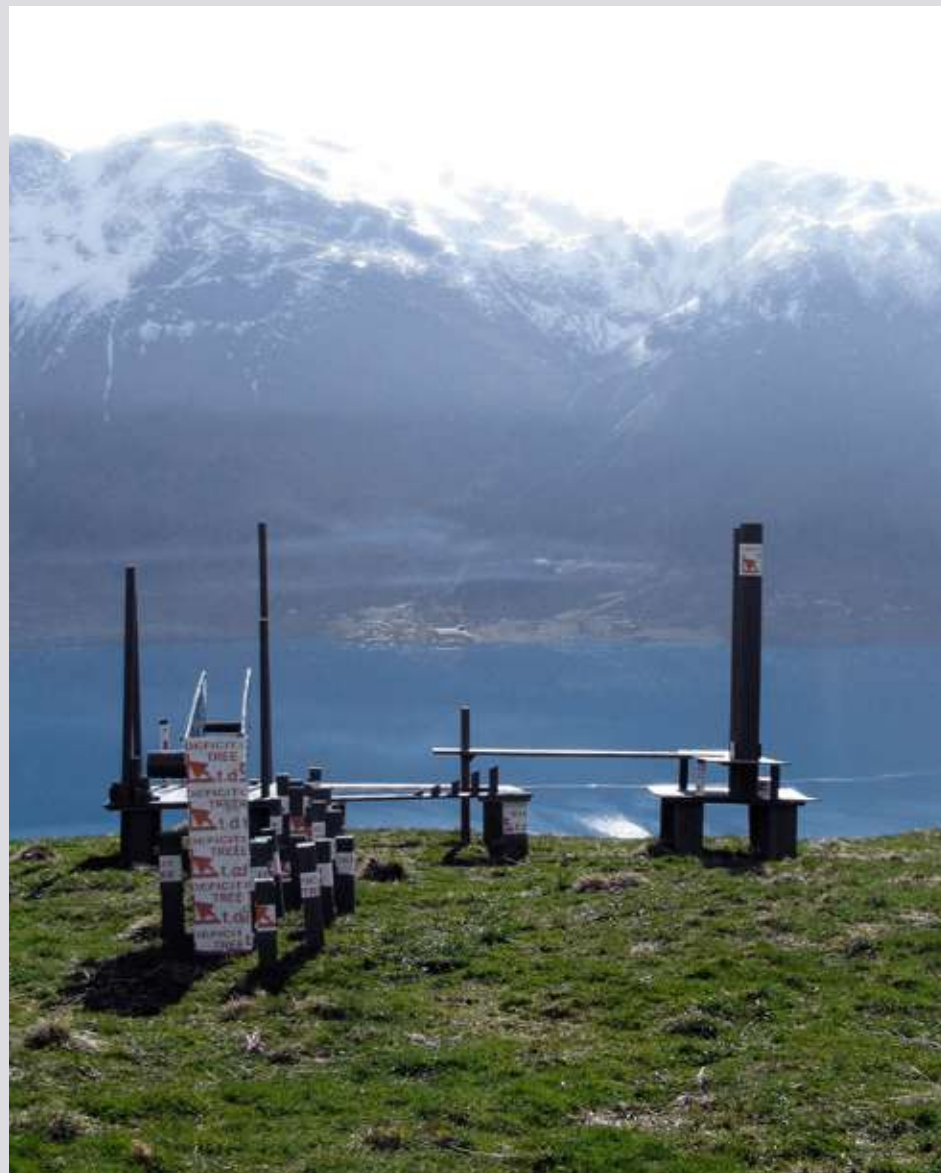
> ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Σ' αυτού του είδους την προσέγγιση δεν υπάρχει προσωπικό ύφος. Υπάρχει το πρότζεκτ. Στην περίπτωση συλλογικότητας σαν τη Lo and behold δεν υπάρχει θέμα κοινού έργου. Το κοινό είναι η πηλαφόρμα. Το πεδίο δηλαδή δυνατοτήτων που φτιάχνει κανείς μαζί με άλλους. Πρέπει να είναι κανείς συμβιβασμένος με την ιδέα ότι η προσωπική φιλοδοξία δεν μπορεί να είναι τίποτε άλλο από τη συνδιαμόρφωση μιας κοινής συνθήκης. Σε κάθε περίπτωση πάντως, αυτές οι πρακτικές θεωρώ ότι

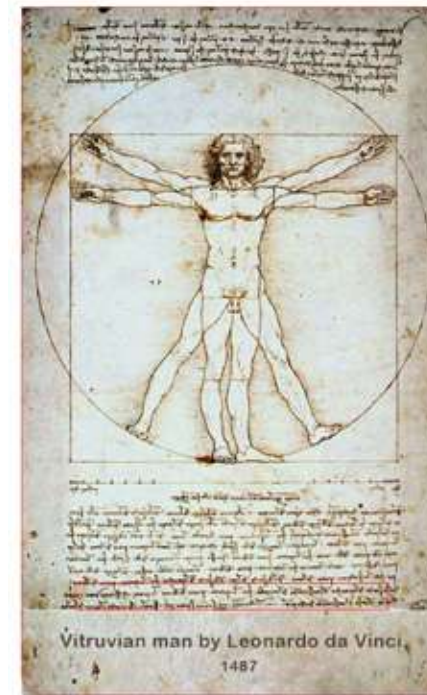
διευρύνουν την έννοια του καλλιτεχνικού υποκειμένου. Δεν τη συρρικνώνουν ματαιώνοντας τις προσωπικές φιλοδοξίες, ούτε αποτελούν κίνδυνο για το προσωπικό ύφος.

Ερώτηση: Ποια είναι τα μελλοντικά σου σχέδια;

Απ: Αποφεύγω να κάνω σχέδια μακροπρόθεσμα, προτιμώ να διατηρώ ενεργές κάποιες δυνατότητες και καλά αντανakηαστικά.

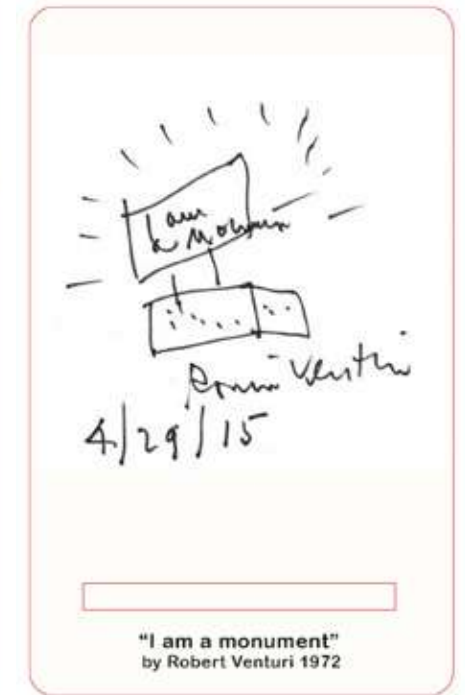
Deficit Tree L.t.d, 2005,
διαστάσεις μεταβλητές

Vitruvian man by Leonardo da Vinci
1487

Le Corbusier
Le Modulor 1950

"I am a monument"
by Robert Venturi 1972

Theo van Doesburg and Cornelis van Eesteren
Architectural Sketch 1924

A tribute to Sir Christopher Wren
by Charles Robert Cockerell 1838

www.mystand.gr
www.facebook.com/mystand.gr
mystand.gr@gmail.com

my
stand.gr

Phone stand for all smartphones
acrylic digitally printed
International parent / made in Greece

Leonardo da Vinci

Le Corbusier

Venturi

Van Eesteren

Wren

Λιάνα Νέλλη-Ποτηροπούλου

Ημερομηνία απαντήσεων:

Νοέμβριος 2017

Κύρια πόλη διαμονής:

Αθήνα

Επάγγελμα:

Αρχιτέκτων

Οι ερωτήσεις βασίζονται στο ερωτηματολόγιο του Proust, προσαρμοσμένο όμως για αρχιτέκτονες. Η διαδεδομένη και σύντομη αυτή μορφή συνέντευξης, στοχεύει στην ανάδειξη της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του αρχιτέκτονα, καθώς και στην παρουσίαση κάποιων πλευρών της σκέψης και του έργου του.

- 1. Ποιο είναι το κύριο χαρακτηριστικό της προσωπικότητάς σας;**
Είμαι τελειομανής, με «αισθητικό» πρόσημο.
- 2. Ποιο είναι το κύριο μειονέκτημά σας;**
Η εμμονή που έχω με την επεξεργασία της «λεπτομέρειας» με οδηγεί κάποιες φορές στο να χάνω την μεγάλη εικόνα.
- 3. Ποια είναι η αγαπημένη σας απασχόληση;**
Η αρχιτεκτονική δημιουργία.
- 4. Ποιο είναι το αγαπημένο σας απόφθεγμα;**
Είχε πει ο André Malraux: «Ο πολιτισμός δεν κληρονομείται, κατακτιέται».
- 5. Ποια πόλη (που έχετε επισκεφθεί ή όχι) είναι η αγαπημένη σας;**
Μάλλιον το Βερολίνο. Μου αρέσει όμως πολύ και το Παρίσι αλλά και το Λονδίνο.
- 6. Ποια είναι η καλύτερη συμβουλή που σας έχουν δώσει;**
«Ένα όνειρο χωρίς στόχο είναι απλώς μια ευχή», έλεγε ο πατέρας μου. Και είχε δίκιο.
- 7. Ποια είναι η καλύτερη συμβουλή που θα δίνετε σε έναν νέο αρχιτέκτονα;**
Αν θέλεις να πας μακριά, πήγαινε με άλλους. Αφορά κυρίως τους Έλληνες αρχιτέκτονες.
- 8. Διαλέξτε κάποιες λέξεις που περιγράφουν το έργο σας.**
Κτίριο – «αστικός κρίκος»
Βιωματική χωρική εμπειρία
Νοηματικό περιεχόμενο
Καινοτομία
Αειφορία
- 9. Ποια επιπλέον δεξιότητα θα θέλατε να είχατε;**
Να είμαι ταξιδευτής. Να έχω περισσότερο χρόνο για ταξίδια, αυτό μου λείπει.
- 10. Ποιο κτήριο σας έχει συγκινήσει περισσότερο;**
Το κτήριο που δεν έχει σχεδιαστεί ακόμη.
- 11. Πού θα θέλατε να ζήσετε;**
Ίσως στο Βερολίνο, αλλά και στο Λονδίνο αισθάνομαι όμορφα, οικεία.
- 12. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας αρχιτέκτονες;**
Libeskind, Mecanoo, Zumthor, MVRDV, Herzog & de Meuron, Morphosis. Αυτοί...

The Proust Questionnaire

Ε: Ποια είναι η καλύτερη συμβουλή που θα δίνετε σε έναν νέο αρχιτέκτονα;

Α: Αν θέλεις να πας μακριά, πήγαινε με άλλους...

- 13. Τι είναι αρχιτεκτονική για εσάς;**
Είναι το να δίνεις μορφή στον «άσχημο» (με την έννοια του μη-σχήματος) κόσμο που ζούμε.
- 14. Τι εκτιμάτε περισσότερο σε ένα κτήριο;**
Τα σημαντικά αρχιτεκτονικά έργα διακρίνονται για την ιδιομορφία τους. Ξεχωρίζουν επειδή οι δημιουργοί τους αρνούνται την μίμηση και την ομοιομορφία.
- 15. Ποιο άλλο επάγγελμα θα κάνατε;**
Δεν με έχει απασχολήσει.
- 16. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας συγγραφείς;**
Véronique Ovaldé, Κική Δημουλά, Jeff Kinney, Paullina Simons.
- 17. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας συνθέτες;**
Οι Mozart, Beethoven, Μάνος Χατζιδάκις, Claude Debussy και ο Βαγγέλης Παπαθανασίου.
- 18. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας σκηνοθέτες (θεάτρου ή/και κινηματογράφου);**
Ο Oliver Stone, ο Woody Allen και ο Tarantino. Και οι αδελφοί Coen.
- 19. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας ζωγράφοι;**
Ο Michelangelo, ο Johannes Vermeer και ο Magritte.
- 20. Με ποια άλλη τέχνη συγγενεύει περισσότερο η αρχιτεκτονική;**
Με την γλυπτική.
- 21. Το αγαπημένο σας χρώμα;**
Το ιβουάρ, αλλά και το λευκό, το μη χρώμα.
- 22. Η αγαπημένη σας ταινία;**
“Doctor Zhivago”.
- 23. Ποιο άλλο πραγματικό πρόσωπο θα θέλατε να είστε;**
Δεν ξέρω, δεν απαντώ...
- 24. Πώς θα θέλατε να πεθάνετε;**
Ενώσω κοιμάμαι.
- 25. Τι θα θέλατε να ακούσετε από το Θεό αν τον συναντούσατε στην πύλη του Παραδείσου;**
Να μου εξηγούσε, από πού έρχεται ο άνθρωπος και πού πάει...

Δημήτρης Ποτηρόπουλος

Ημερομηνία απαντήσεων:

Νοέμβριος 2017

Κύρια πόλη διαμονής:

Αθήνα

Επάγγελμα:

Αρχιτέκτων

Οι ερωτήσεις βασίζονται στο ερωτηματολόγιο του Proust, προσαρμοσμένο όμως για αρχιτέκτονες. Η διαδεδομένη και σύντομη αυτή μορφή συνέντευξης, στοχεύει στην ανάδειξη της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του αρχιτέκτονα, καθώς και στην παρουσίαση κάποιων πλευρών της σκέψης και του έργου του.

- 1. Ποιο είναι το κύριο χαρακτηριστικό της προσωπικότητάς σας;**
Νομίζω η οραματική μου πλευρά. Που κάποιες φορές αγγίζει τα όρια του ιδεαλισμού, παρόλο που στην καθημερινότητά μου είμαι ρεαλιστής.
- 2. Ποιο είναι το κύριο μειονέκτημά σας;**
Αν και ιδιαίτερα ανυπόμονος, προσπαθώ να συγκρατώ τον εαυτό μου.
- 3. Ποια είναι η αγαπημένη σας απασχόληση;**
Το να δημιουργώ από το τίποτα «κάτι» που θα έχει περιεχόμενο και θα είναι αναγνωρίσιμο.
- 4. Ποιο είναι το αγαπημένο σας απόφθεγμα;**
«Το να δημιουργείς είναι σαν να ζεις δυο φορές», του Albert Camus.
- 5. Ποια πόλη (που έχετε επισκεφθεί ή όχι) είναι η αγαπημένη σας;**
Το Παρίσι, που είναι μια κινητή γιορτή, όπως έλεγε ο Hemingway.
- 6. Ποια είναι η καλύτερη συμβουλή που σας έχουν δώσει;**
Μου είχε πει ένας αγαπημένος μου θεός όταν ήμουν μικρός: «Τίποτα δεν είναι σπατάλη χρόνου όταν το απολαμβάνεις».
- 7. Ποια είναι η καλύτερη συμβουλή που θα δίνετε σε έναν νέο αρχιτέκτονα;**
Να μην διστάζει να πειραματίζεται, και να δουλεύει πολύ.
- 8. Διαλέξτε κάποιες λέξεις που περιγράφουν το έργο σας.**
Καινοτομία, Πειραματισμός, Συμβολισμός, «Θεατρική» οργάνωση του χώρου, Expressivity.
- 9. Ποια επιπλέον δεξιότητα θα θέλατε να είχατε;**
Θα ήθελα να είχα έφεση στη μουσική. Έστω και σαν επίκτητη δεξιότητα.
- 10. Ποιο κτήριο σας έχει συγκινήσει περισσότερο;**
Με συγκινούν οι πρωτότυπες ιδέες, το νεωτερικό στοιχείο. Αυτό που δεν έχει κανείς ξαναδεί.
- 11. Πού θα θέλατε να ζήσετε;**
Στο Παρίσι ή στο Λονδίνο.
- 12. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας αρχιτέκτονες;**
Οι Morphosis, Herzog & de Meuron, Funksas, Mecanoo, Zumthor, Steven Holl και Snøhetta.

The Proust Questionnaire

Ε: Τι εκτιμάτε περισσότερο σε ένα κτήριο;

Α: Το να με εκπλήσσει. Πέρα από ρεύματα, μανιέρες και στυλ.

- 13. Τι είναι αρχιτεκτονική για εσάς;**
Η αρχιτεκτονική είναι μια πράξη δημιουργίας. Και όπως κάθε πράξη δημιουργίας, είναι προηγούμενως και μια πράξη αμφισβήτησης.
- 14. Τι εκτιμάτε περισσότερο σε ένα κτήριο;**
Το να με εκπλήσσει. Πέρα από ρεύματα, μανιέρες και στυλ.
- 15. Ποιο άλλο επάγγελμα θα κάνετε;**
Σκηνοθέτης. Με γοητεύει η τέχνη του κινηματογράφου.
- 16. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας συγγραφείς;**
Οι Elizabeth Haynes, Gonzalo Celorio, Stephen King.
- 17. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας συνθέτες;**
Ο Vivaldi, ο David Gilmour των Pink Floyd, οι Μίκης Θεοδωράκης και Μάνος Χατζιδάκις και ο Chopin.
- 18. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας σκηνοθέτες (θεάτρου ή/και κινηματογράφου);**
Ο Woody Allen, οι Joel και Ethan Coen, και ο Martin Scorsese.
- 19. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας ζωγράφοι;**
Οι Picasso, van Gogh και René Magritte. Επίσης, ο Rembrandt.
- 20. Με ποια άλλη τέχνη συγγενεύει περισσότερο η αρχιτεκτονική;**
Με όλες τις τέχνες, κατά κάποιο τρόπο, περισσότερο ίσως με την γλυπτική.
- 21. Το αγαπημένο σας χρώμα;**
Το μπλε. Αλλά και ο συνδυασμός μαύρου και άσπρου.
- 22. Η αγαπημένη σας ταινία;**
«Καμία πατρίδα για τους μελλοθάνατους».
- 23. Ποιο άλλο πραγματικό πρόσωπο θα θέλατε να είστε;**
Δεν το έχω σκεφτεί.
- 24. Πώς θα θέλατε να πεθάνετε;**
Στον ύπνο μου.
- 25. Τι θα θέλατε να ακούσετε από το Θεό αν τον συναντούσατε στην πύλη του Παραδείσου;**
Θα ήθελα να μάθω πως δημιουργήθηκε ο κόσμος που ξέρουμε, και επίσης τι δεν ξέρουμε.

Στατική μελέτη	Ιωάννης Βάγιας, Δρ.Μηχ., Καθηγητής ΕΜΠ
Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη	ΗΜ Engineering ΑΕ
Φυτοτεχνική μελέτη	Εύα Παπαδημητρίου, Γεωπόνος-Αρχιτέκτων Τοπίου
Σύμβουλος ακουστικής μελέτης	Dr. G. Schubert
Σύμβουλος χρωματικής μελέτης	Βάσω Τρίγκα, Ζωγράφος
Τοπογραφική αποτύπωση	Ιωάννης Γεωργαντέλης, Τοπογράφος Μηχανικός
Μελέτη	2012-2013
Κατασκευή	2013-2014
Project manage	Ιωάννης Μπουμπουράκης, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Κατασκευαστής	Πλήθρον Κατασκευαστική
Φωτογράφιση	Χαράλαμπος Λουϊζίδης

Νηπιαγωγείο Γερμανικής Σχολής Αθηνών

Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός με πρόσκληση, α' βραβείο

«A+ Award Popular Choice Winner 2016», Kindergartens | 2015 Mies Van der Rohe Award Nomination-European Union Prize for Contemporary Architecture | Honorary Mention, 2015 Domes Awards, «Best built work 2010-14» | 'German Design Award Special Mention 2018'

Αρχιτέκτονες: Potiropoulos+Partners

Δημήτρης Ποτηρόπουλος, Λιάνα Νέλλη-Ποτηροπούλου

Το Νηπιαγωγείο – της Γερμανικής Σχολής Αθηνών στην συγκεκριμένη περίπτωση – είναι το πρώτο δημόσιο κτίριο με το οποίο έρχεται σε επαφή το μικρό παιδί, γεγονός που του

προσδίδει διεσταλμένη σημασία. Το κτίριο αντιμετωπίστηκε κατά την συνθετική προσέγγιση όχι μόνον ως λειτουργία – όπως κατά σύμβαση τη γνωρίζουμε – αλλά ως συντελεστής των

δράσεων του μικρού μαθητή, ως υλικό σημειωτικό σύστημα που εμπλέκεται σε αυτές μέσα από ένα δίκτυο διαδραστικών σχέσεων. Προσέγγιση, η οποία βασίζεται στη θέση ότι ο αρχιτε-

κτονικός χώρος δεν είναι αδρανής, που αρκεί να τον μετρήσει κανείς γεωμετρικά για να τον κατανοήσει. Αντίθετα, συναποτελεί ένα εσωτερικό, σύμφυτο και μετασχηματιζόμενο κομμάτι

της ανθρώπινης καθημερινής ζωής, στενά συνδεδεμένο με τις κοινωνικές και ατομικές “τελετουργίες” και δραστηριότητες. Υπό αυτή την οπτική γωνία, η επινόηση “χειρονομιών” που

θα δώσουν νέο “εκτόπισμα” στην εκπαιδευτική προσπάθεια κινητοποιώντας τα νοητικά και συναισθηματικά αντανakλαστικά του παιδιού, περιγράφει τον εννοιολογικό άξονα της “ιδέας”.

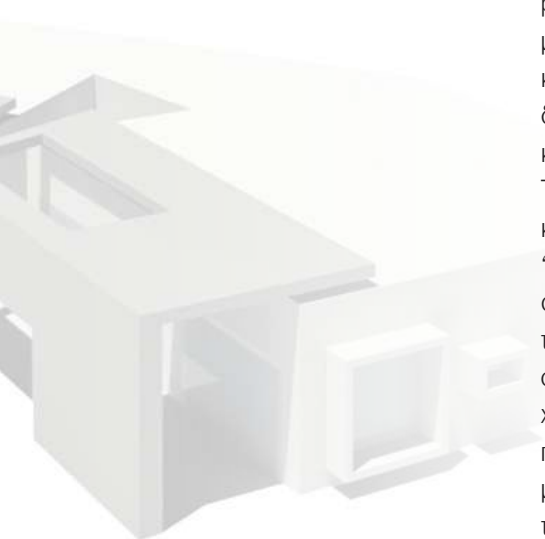
> Νηπιαγωγείο Γερμανικής Σχολής Αθηνών

3D “ΙΔΕΑΣ”

“Ένα προστατευμένο περιβάλλον, σαν αγκαλιά, που αναγνωρίζει τις ανάγκες των μικρών μαθητών στην κλίμακά τους”

Οι σύγχρονοι μέθοδοι εκπαίδευσης ευνοούν την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της αλληλεπίδρασης – κοινοί παράγοντες των νέων πρακτικών είναι η συνεργασία, ως κυρίαρχο στοιχείο των δραστηριοτήτων, και ο διάλογος, ως κυρίαρχη μορφή επικοινωνίας. Οι παράγοντες αυτοί εφοδιάζουν τις εκπαιδευτικές πρακτικές με την απαραίτητη ευελιξία, που επιτρέπει στο εκπαιδευτικό process να προσαρμόζεται στα μεταβαλλόμενα χαρακτηριστικά και στη δυναμική του εκπαιδευτικού και του γενικότερου κοινωνικού περιβάλλοντος. Την εποχή της μετανεωτερικής κοινωνίας, όπου οι λεγόμενοι “διπλοί δεσμοί” αμφισβητείται ότι έχουν αμβλυνθεί, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην σχεδιαστική αντιμετώπιση των χώρων νηπιακής μέριμνας προκειμένου να συχνωτιστούν με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές τάσεις και να μην απαξιωθούν

σε τόπους μονολειτουργικούς ή στατικούς. Οι καθιερωμένες “ουδέτερες” προτάσεις εγκαταστάσεων προσχολικής αγωγής που γνωρίζουμε στη χώρα μας μοιάζουν κατά μία έννοια σωστές ως προς αυτό που λένε, όμως αυτό που δεν είναι το πιο σημαντικό. Είναι προτάσεις της “ηλογικής”, της “τάξης”, της “ασφάλειας”, δεν είναι όμως προτάσεις για τρέξιμο, για ανέμελη περιπλάνηση, για φωνές, για γόνιμες “αντιθέσεις”, για “κρυμμένα γεγονότα”, για απλή ενατένιση, για καταστάσεις “εκτός ελέγχου”. Προκύπτει λοιπόν η ανάγκη “να σκεφτούμε το «αδιανόητο»”, όπως γράφει η E.Grosz, “να φανταστούμε μια αρχιτεκτονική «εκτός» του μέχρι τώρα”. Η ρητορική αυτή αποτέλεσε την κυρίαρχη αφήγηση της σύνθεσης. Η συντακτική οργάνωση του Νηπιαγωγείου ακολουθεί μια

επιμήκη τεθλασμένη ρυθμολογία πλαισιώνοντας την υπαίθρια περιοχή και παράγοντας ένα προστατευμένο περιβάλλον, σαν αγκαλιά, που αναγνωρίζει τις ανάγκες των μικρών μαθητών προσαρμοζόμενο στην κλίμακά τους. Η διηνεκής “κατάλυση” των “ορίων” του προτείνει ποικίλες δυνατότητες περιήγησης τόσο στην πραγματικότητα του κτίσματος όσο και στις δεύτερες αναγνώσεις του. Μια σειρά διαδοχικών κλειστών και ημιυπαίθριων χώρων, διαφορετικών σχημάτων και διαστάσεων, δίνει την εντύπωση ότι το κτίριο “συμπιέζεται” και “αποσυμπιέζεται”, σαν ένας ζωντανός οργανισμός που κινείται, που αναπνέει – ο συμβολισμός που κρύβεται πίσω από την συγκεκριμένη χειρνομία αναφέρεται στην ίδια τη ζωή, στη στιγμή που ο άνθρωπος συνειδητοποιεί για πρώτη φορά και για πάντα ποιός είναι. Η τυπική αίθουσα

διδασκαλίας δηλώνει το κύτταρο της συνολικής δομής – κάθε τάξη μπορεί να αναδιαρρυθμιστεί εύκολα, ανάλογα με την ομαδική ή ατομική ποιότητα των δραστηριοτήτων, ώστε να κατοχυρώνεται η ενεργοποίηση και των τριών κύριων πόλων της εκπαιδευτικής διαδικασίας: του ατόμου, της μικρής ομάδας και της τάξης ως σύνολο. Με τον τρόπο αυτό εξυπηρεούνται οι διαφορετικές μορφές

διδασκαλίας και μάθησης. Οι κοινόχρηστες λειτουργίες – είσοδος, χώρος πολλαπλών χρήσεων, κυκλοφορία – συνενεργούν συνθέτοντας μία ρευστή ζώνη, μεταβλητού εμβαδού και γεωμετρίας, η οποία διαμορφώνεται έτσι ώστε να προσφέρει εστίες ενδιαφέροντος και δράσης στους μικρούς μαθητές. Το κατοπικό σχήμα της παρέχει ποικιλία σημείων αναφοράς διευκολύνοντας

τον προσανατολισμό τους. Σημαντική είναι η συνεισφορά του τριγωνικού χώρου πολλαπλών χρήσεων, ο οποίος δίνει πολλές εναλλακτικές επιλογές λειτουργικής οργάνωσης και αντιληπτικού μετασχηματισμού. Ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί για την διευθέτηση του φυσικού φωτός που εισχωρεί στο εσωτερικό του κτίσματος μέσα από ένα σύστημα κατακόρυφων (ανοίγματα)

και οριζόντιων (skylights) διατρήσεων του κελύφους. Τα διαφορετικά μεγέθη και θέσεις τους σε σχέση με τον προσανατολισμό επιτρέπουν στα μικρά παιδιά να αντιλαμβάνονται τις αλλαγές του φωτός ανάλογα με την ώρα της ημέρας και την εποχή, ενώ η μη κανονική διάταξή τους τα συμπαρασύρει σε ένα ασυνήθιστο παιχνίδι θέασης του άμεσου και μακρινού τοπίου.

Ο σχεδιασμός ενσωματώνει αναφορές στη φύση, όπως είναι το ξύλο και το πράσινο χρώμα που κυριαρχούν εσωτερικά και εξωτερικά

του κτιρίου. Η συγκεκριμένη χρωματική επιλογή δεν είναι τυχαία, μελέτες σχετικές με την χρωματοθεραπεία έχουν δείξει ότι το πράσινο ενθαρ-

ρύνει την εκδήλωση των συναισθημάτων και ηρεμεί. Η σύνταξη της υπαίθριας περιοχής ανταποκρίνεται στην διάκριση των ρόλων των

διαφορετικών δράσεων που εκτυλίσσονται εδώ: διάλειμμα, γυμναστική, οργανωμένο παιχνίδι κ.ο.κ. Τμήματα πιο “εκτεθειμένα” για ομαδικές

δραστηριότητες και άλλα περισσότερο “κρυφά”, ζώνες κίνησης, στάσης και συνεύρεσης, ταξινομούν τον περιβάλλοντα χώρο. Με σκοπό

να ενισχυθεί η ενασχόληση των παιδιών με τη γη, κάθε τάξη διαθέτει το δικό της περιβόλι που το καλλιεργούν οι ίδιοι οι μικροί μαθητές. Γενι-

κά επιδιώχθηκε η δημιουργία ενός πυκνόφυτου ευανάγνωστου κήπου, που αναφύεται σαν νησίδα πρασίνου μέσα στην πόλη.

“Το παιδί χρειάζεται περισσότερο πρότυπα παρά κριτική, το παράδειγμα είναι πιο απο-τελεσματικό από το δίδαγμα”, αναφέρει σε κείμενό του ο

Βρετανός φιλόσοφος Herbert Spencer, και συνεχίζει: “ο κυριότερος στόχος της εκ-παίδευσης δεν είναι η γνώση αλλήλ η δράση”.

Θεματοποιώντας τις σχέσεις: “μάθηση/παιχνίδι/χώρος”, την σύνθεση απασχόλησε η εμπειρία που θα εισπράττουν τα νήπια μέσω της νοητικής και συναισθηματικής τους συσχέτι-σης με το κτίσμα. Συστήνει έτσι μια νέα μικρή “γεωγραφία του κόσμου”, έναν ανεξερεύνητο “τόπο θαυμάτων” παλλόμενο από εναλλασσόμενες “εναιω-ρήσεις” και “καταβυθίσεις”. Ο

σχεδιαστικός χειρισμός αντι-μετώπισε το Νηπιαγωγείο σαν ένα “αντικείμενο/παιχνίδι” σε κλίμακα 1:1 – η ογκοπλαστική εκτύλιξη, σχηματοποιημένη από λευκά (κύριο σώμα κτιρί-ου) και ξύλινα μέρη (ημιυπαί-θριοι χώροι), αναζήτησε την έμπνευσή της στα “modules” ενός συστήματος τύπου “lego” που αθροιζόμενα δημιουργούν την τελική φόρμα. Το “puzzle”

συμπληρώνουν τα παραλληλε-πίπεδα πλαίσια των ανοιγμάτων που μοιράζονται ακανόνιστα στο κέλυφος διεκδικώντας δυ-ναμικά το χώρο τους. Οι μικρές αυτές “φωλιές”, σε συνδυασμό με τις διάτρητες επιφάνειες σχήματος “Γ” των ημιυπαίθριων χώρων που θυμίζουν θεατρικό σκηνικό, προσφέρουν ευκαιρί-ες για εξερεύνηση, οικοποίηση και παιχνίδι, ενόσω επιτρέπουν

στον μικρό μαθητή να κατανο-ήσει τη λογική των επιμέρους κατασκευών από τις οποίες συγκροτείται ένα οικοδόμημα. Παράλληλα αναγγέλλουν τις χωρικές ποιότητες, μορφές και αναλογίες που μπορεί να γεννήσει η αρχιτεκτονική ποιη-τική, καθώς τον “ταξιδεύουν” από τον οργανωτικό ρόλο της κάτοψης στην εμπειρία της προοπτικής αίσθησης.

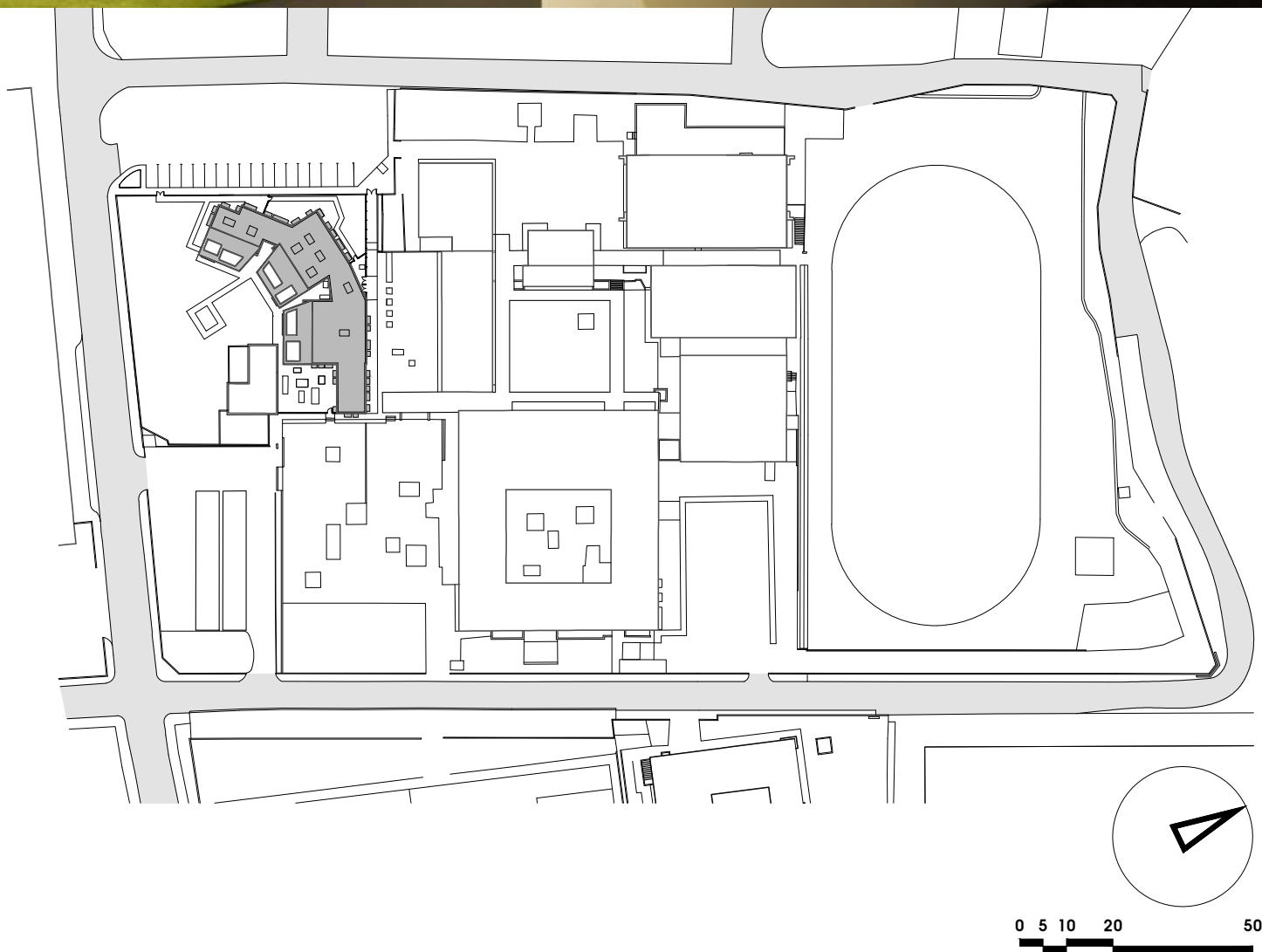

Όταν αρχίσαμε να δουλεύουμε το concept μας κέντρισε το ενδιαφέρον η πρόκληση να δημιουργήσουμε έναν ελκυστικό τόπο ο οποίος θα “εικονοποιεί” στο χώρο τις παιδικές μας φαντασιώσεις. Η διάσταση αυτή – ενός “ουτοπικού κόσμου” που καλεί το παιδί να τον ανακαλύψει, να πειραματι-

στεί μαζί του, διατηρώντας μια διαρκή υπόσχεση – είναι ωσεί παρούσα στον σχεδιασμό. Στον επινοημένο τούτο τόπο, το “φαντασιακό” πρόσημο – το οποίο αρνείται την a priori αντιστοίχιση του προσχολικού χώρου με τις στερεοτυπικές λογικές σύνθεσής του – εγκαθιδρύει ταυτόχρονα σε ονειρόπο-

ληση και επιθυμία ερμηνείας, ενεργοποιώντας το πνεύμα, τις αισθήσεις και τη φαντασία του μικρού μαθητή. Μας ξεναγεί σε μία αρχιτεκτονική των νοητικών και συναισθηματικών “απολαύσεων”, όπου τα παιδιά θα παίζουν, θα σκέφτονται, θα βιώνουν εμπειρίες, θα θυμούνται, θα αμφισβητούν, θα

μαθαίνουν, θα γίνονται αυτό που είναι. Το κτίριο του Νηπιαγωγείου, με την ποικιλία των αναγνώσεων και την ιδιοτυπία των στοιχείων του, διεκδικεί καίριο ρόλο στη διαδικασία ανάπτυξης, κοινωνικοποίησης και αγωγής του μικρού παιδιού, το οποίο βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

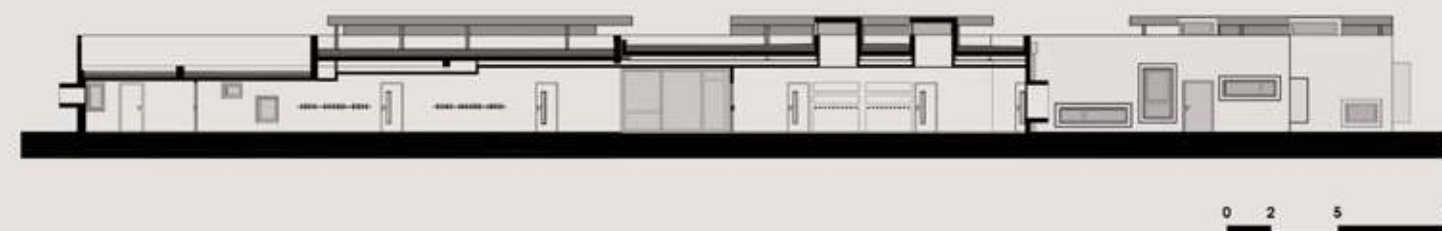
ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

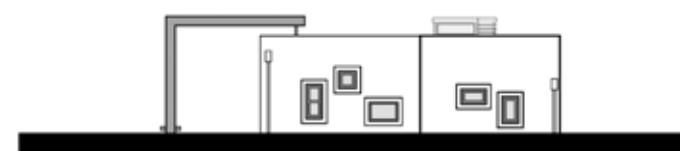
ΔΙΑΜΗΚΗΣ ΤΟΜΗ

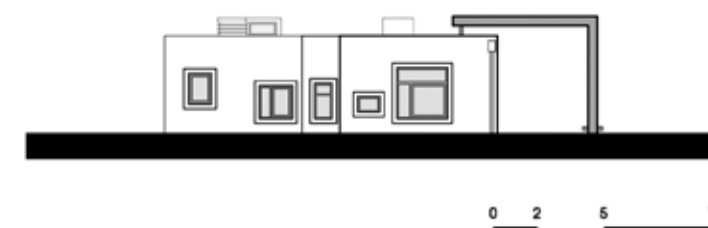
ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ

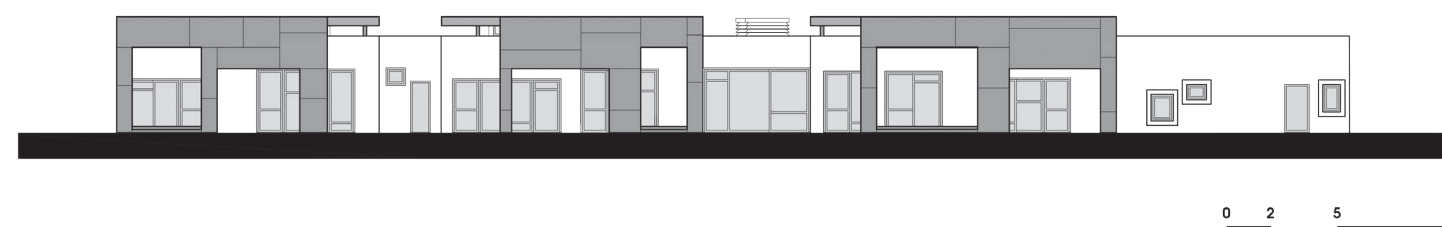
ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ

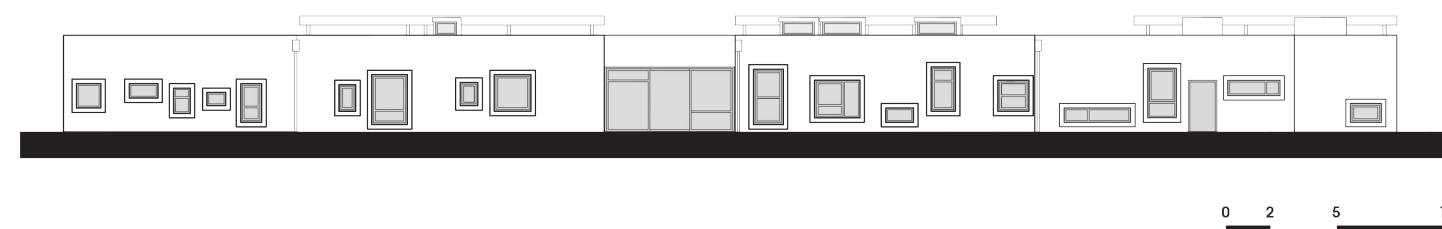
ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

Αειφόρος σχεδιασμός μέσα από το παράδειγμα του καινοτόμου Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας στο Ηράκλειο Κρήτης

Θ. Κυριαφίνη - Φ. Λυμπεριάδου & ΣΙΑ Ε.Ε./ Αρχιτεκτονική του Eu Znv
www.euzenarchitecture.com

Αρχιτεκτονική Μελέτη

Θ. Κυριαφίνη - Φ. Λυμπεριάδου & ΣΙΑ Ε.Ε./ Αρχιτεκτονική του Eu Znv
Θεοδώρα Κυριαφίνη, Φωτεινή Λυμπεριάδου, Κωνσταντίνος Δεσποτίδης, Αντωνία Ευθυμιάδου
Συνεργάτες: Ιάσωνας Δεσποτίδης, Φένια Ρίζου, Ευγενία-Χριστίνα Μαλέζη, Αλεξάνδρα Ιωσηφίδου, Πασχάλης Γαλάνης, Ανδρονίκη Λυμπεριάδου, Ηλέκτρα Κεφαλώνιτη, Ευαγγελία Παντελαίου, Αναστασία Φλώρου

Σύμβουλοι Περιβαλλοντικών Θεμάτων: Νικόλαος Πρωτόγερος, Ξενοφώντας Ζήσης
Σύμβουλοι Φυτοτεχνικής Μελέτης: Θεοχάρης Ζάγκας, Θεοδώρα Ζάγκα, Νικόλαος Μισυρήλης
Σύμβουλος Ακουστικής: Νικόλαος Τσινίκας

Στατική Μελέτη

Ι. Λεπίδας - Ι. Σπινάσας Ε.Ε., Μαρία Τσίτση, Κωστής Χατζόπουλος
Συνεργάτες: Κυριακή Καλατζή, Θεοδώρα Τσαντεκίδου

Ηλεκτρομηχανολογική Μελέτη

Σ. Ξανθόπουλος & Συνεργάτες Ο.Ε./ Altermteam
Σπύρος Ξανθόπουλος, Ανέστης Χριστοφορίδης, Δημήτρης Γκουτζαμάνης
Συνεργάτες: Νικόλαος Κωτούλας, Νικόλαος Πρωτόγερος, Ξενοφώντας Ζήσης

Μελέτη Χημικών και Χημικοτεχνικών Εγκαταστάσεων

Αλέξανδρος Δερμετζόγλου

Εργαστηριακοί έλεγχοι πηλού

Εργαστήριο Δομικών Υλικών ΑΠΘ, τμήμα Πολιτικών Μηχανικών /
Επιστημονικά υπεύθυνη Ιωάννα Παπαγιάννη

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το Καινοτόμο Σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας στο Ηράκλειο Κρήτης είναι το 1ο βραβείο Διεθνούς Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού 'Innovative Bioclimatic European School, Crete' υπό την αιγίδα της U.I.A., Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων, και του ΟΣΚ, Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων. Πρόκειται για Σχολείο 780 μαθητών, ηλικίας 5 έως 18 ετών. Το συγκρότημα επιφάνειας 7.700μ² εκτείνεται σε ελαιοώνα 15.748μ² δίπλα στην Πανεπιστημιούπολη και

βρίσκεται στο στάδιο Μελέτης Εφαρμογής. Τα κτίρια οργανώνονται γύρω από αυλές διαφορετικών μεγεθών, διαμορφωμένες ως φυσικό περιβάλλον. Περίκλειστες με στοές, από τις οποίες γίνεται η προσπέλαση προς όλους τους χώρους, αποτελούν πνεύμονες δράσης. Τα τρία σχολεία, Νηπιαγωγείο, Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ορίζουν τον χώρο τους μέσω χαμηλών κτιριακών όγκων αποφεύγοντας την περιφραξη. Η κλίμακα των κτιρίων του

κάθε σχολείου εντάσσεται στο περιβάλλον και ανταποκρίνεται στην ψυχοσύνθεση των μαθητών της αντίστοιχης ηλικίας. Η ρευστότητα στο όριο ανάμεσα στον μέσα και έξω χώρο δίνει στον εσωτερικό χώρο αίσθηση ημιυπαίθριου, ενώ ταυτόχρονα παροτρύνει τη διεξαγωγή μαθημάτων στην ύπαιθρο. Ποικιλίες υφών, σχημάτων, υλικών και χρωμάτων οξύνουν τη φυσική εμπειρία των μαθητών. Το στοιχείο του νερού γίνεται αντικείμενο παρατήρησης και πειραμάτων μέσα από παιχνίδι.

1

“ Μέσω των φυσικών, οικοδογικών υλικών της κατασκευής, τα παιδιά βρίσκονται σε μόνιμη επαφή με ‘κτιστό φυσικό’ περιβάλλον ”

2

3

Αειφόρος σχεδιασμός μέσα από το παράδειγμα του καινοτόμου Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας στο Ηράκλειο Κρήτης

Η φύση εισέρχεται μέσα στις αίθουσες από τα μεγάλα νότια παράθυρα. Μέσω των φυσικών, οικοδογικών υλικών της κατασκευής, τα παιδιά βρίσκονται σε μόνιμη επαφή με ‘κτιστό φυσικό’ περιβάλλον. Έχει υιοθετηθεί συνδυασμός Παθητικών Συστημάτων δροσίσμου και θέρμανσης σε αρμονία με διαχρονικές αρχές της τοπικής αρχιτεκτονικής. Τα κτίρια στο νότο είναι χαμηλά, ώστε να παραμένουν ηλιόλουστες οι αυλές τον χειμώνα. Επιμήκη

και με μικρό βάθος, στρέφονται όλα με τη μεγαλύτερή τους πλευρά 100% προς το νότο για μέγιστα θερμικά κέρδη τις ηλιόλουστες μέρες του χειμώνα, ενώ καλή μόνωση και θερμική μάζα εξασφαλίζουν θερμική άνεση. Με νότιο προσανατολισμό γίνεται εύκολη η ηλιοπροστασία τους θερμούς μήνες. Χρησιμοποιούνται ωμόπλινθοι στους τοίχους πλήρωσης, ως υλικό μέγιστης θερμοχωρητικότητας για μείωση θερμοκρασιακών διακυμάνσεων στον εσω-

τερικό χώρο. Τον χειμώνα στη διάρκεια της ημέρας θερμαίνονται και αποδίδουν στη συνέχεια θερμότητα. Το καλοκαίρι, αξιοποιώντας τις εξωτερικές νυχτερινές θερμοκρασίες, ψύχονται και διατηρούν δροσερό το εσωτερικό των κτιρίων για πολλή ώρα στη διάρκεια της ημέρας. Εκτός από τον άμεσο ηλιασμό στη νότια όψη χρησιμοποιούνται παθητικά συστήματα θέρμανσης, όπως θερμοκήπια και θερμικοί τοίχοι. Σε θερμο-

κήπια μετατρέπονται οι νότιες στοές. Το καλοκαίρι οι υαλοπίνακες σύρονται και αποθηκεύονται σε άμεσα παρακείμενες θήκες, ώστε οι στοές να λειτουργούν ως υπαίθριοι στεγασμένοι χώροι. Όπου δεν υπάρχουν στοές σχεδιάστηκαν τοίχοι Trombe πηλίοι στα υαλοστάσια άμεσου ηλιακού κέρδους. Το καλοκαίρι αερίζονται με φεγγίτες στην κατώτερη και ανώτερη ζώνη τους και ηλιοπροστατεύονται εξωτερικά με σταθερές περσίδες.

Εικόνα 1: ΝΑ εναέριο προοπτικό του σχολικού συγκροτήματος

Εικόνα 2: Η αυλή του Νηπιαγωγείου με τον θολωτό χώρο ανάπαυσης

Εικόνα 3: Εσωτερικό τάξης του Νηπιαγωγείου με ανακλινόμενα στα νότια παράθυρα

“ Όλοι οι χώροι έχουν παράθυρα από τουλάχιστον δύο κατευθύνσεις για οπτική άνεση ”

Αειφόρος σχεδιασμός μέσα από το παράδειγμα του καινοτόμου Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας στο Ηράκλειο Κρήτης

Ο φυσικός δροσισμός επιτυγχάνεται με την αξιοποίηση των νυχτερινών θερμοκρασιών και τα θερμοχωρητικά υλικά, με την κατάλληλη σκίαση των εξωτερικών όψεων και με κάθετο εξαερισμό μέσα σε κτίρια. Κάθε αίθουσα έχει παράθυρα χαμηλά στο βορρά και φεγγίτες σε ψηλά σημεία στο νότο ή καμινάδες δροσισμού στην οροφή. Η ηλιοπροστασία των νότιων υαλοστασίων επιτυγχάνεται με φαρδιές, οριζόντιες περσίδες, με στοές και πέργολες. Στις δυτικές και ανατολικές όψεις υπάρχουν κάθετες περσίδες, διάδρομοι δροσισμού με πέργολες, αναρριχώμενα και δενδροφύτευση.

Σημαντικό ρόλο για την αποτελεσματική ηλιοπροστασία της νότιας όψης παίζει ο σκιασμός του εδάφους με φυλλοβόλα δένδρα, τα οποία δεν σκιάζουν την όψη. Σε κάθε χώρο, ακόμα και στους δευτερεύοντες, υπάρχει φυσικός εξαερισμός και φωτισμός. Όλοι οι χώροι έχουν παράθυρα από τουλάχιστον δύο κατευθύνσεις για οπτική άνεση. Ανακλαστήρες στις αίθουσες και σκιάστρα στις νότιες, δυτικές και ανατολικές όψεις δημιουργούν έμμεσο, διάχυτο φωτισμό, κατάλληλο για εργασία. Η φύτευση εξωτερικά βοηθάει επιπρόσθετα στη δημιουργία ιδανικών συνθηκών φωτισμού.

Εικόνα 4: Θερμοχωρητικά υλικά στον χώρο Πολλαπλών Χρήσεων του Νηπιαγωγείου και ηχοαπορροφητές στην οροφή

Εικόνα 5: Σύζευξη φύσης και κτιστού περιβάλλοντος

“Οι υπαίθριοι χώροι είναι προστατευμένοι ευνοώντας τη διεποχική χρήση της αυλής”

Το συγκρότημα έχει ανοίγματα προς τις τοπικές καλοκαιρινές αύρες ώστε να δροσίζονται οι εσωτερικές αυλές και οι κτιριακοί όγκοι. Οι υπαίθριοι χώροι είναι προστατευμένοι ευνοώντας τη διεποχική χρήση της αυλής. Η βελτίωση μικροκλίματος συνίσταται στη μείωση της θερινής θερμοκρασίας με την προσθήκη φυλλοβόλων δέντρων και στη δημιουργία συνθηκών θερμικής άνεσης

κατά τη χειμερινή περίοδο με τη μείωση της ταχύτητας των χειμερινών ανέμων. Η βλάστηση εκτός από την εξασφάλιση σκiasμού, απορροφά την ηλιακή ακτινοβολία, τους δυσάρεστους θορύβους και ενισχύει τη διάθεση με φυσικούς ήχους. Συμβάλλει στην ανακύκλωση του διοξειδίου του άνθρακα, στην κατακράτηση τοξικών ενώσεων και σωματιδίων σκόνης. Οι στέγες και τα δώ-

ματα έχουν μεγάλη ανάγκη ηλιοπροστασίας και καλής θερμομόνωσης με ενδιάμεσο στρώμα αέρα. Φυτεύονται με ενδημικά είδη που δεν χρειάζονται περιποίηση. Το πάχος χώματος των 15 εκ δεν επιτρέπει την ανάπτυξη της βλάστησης καθ' ύψος. Σε πολλές όψεις δομούνται πράσινοι τοίχοι με αναρριχώμενα αυτοφυή φυτά. Η φύτευση έχει και εκπαιδευτικό σκοπό. Για αυτό τον λόγο προτείνο-

νται φυτά που εξασφαλίζουν ποικιλία στην ανθοφορία και καρποφορία. Για τη βελτίωση της θερμικής άνεσης χρησιμοποιείται επιπρόσθετα το στοιχείο του νερού ως σημαντικό μέσο δροσισμού, με δεδομένο ότι η μέση σχετική υγρασία είναι χαμηλή και επιτρέπει την ψύξη των αέριων ρευμάτων μέσω των υδάτινων στοιχείων. Ο τοίχος νερού, ρυάκια και μικρές, ρηχές λιμνούλες τροφο-

δοτούνται από βρόχινο νερό. Στο συγκρότημα συμπεριλαμβάνονται για εκπαιδευτικούς λόγους λίγα ενεργητικά συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας, όπως φωτοβολταϊκά πάνελ και μικρές ανεμογεννήτριες στην είσοδο κάθε επιλογής ή έμφαση στο φυσικό στοιχείο και στον παθητικό σχεδιασμό, του οποίου το οικονομικό κόστος είναι όσο και μίας συμβατής κα-

τασκευής. Για τη διαχείριση των λειτουργιών του κτιρίου υπάρχουν συστήματα παρακολούθησης BEMS, Building Energy Management System, συστήματα διαχείρισης βρόχινου και πόσιμου νερού, αποβλήτων καθώς και σύστημα επεξεργασίας λυμάτων με χρήση λίμνης καθίζησης και απορρόφησης βιολογικού φορτίου από μία σειρά χαμηλών φυτών, θάμνων και καλαμιών.

Εικόνα 6: Αυλή του Δημοτικού με στοές

Εικόνα 7: Νότια στοά του Δημοτικού των χειμώνα, με κλειστά υαλοστάσια για λειτουργία θερμοκηπίου και ανακλαστήρες

6

7

Αειφόρος σχεδιασμός μέσα από το παράδειγμα του καινοτόμου Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας στο Ηράκλειο Κρήτης

Εικόνα 8, αριστερά: Η βιβλιοθήκη του Δημοτικού με κάθετες και οριζόντιες περσίδες

Εικόνα 9: Βορινά παράθυρα στο Δημοτικό με εσοχές

Εικόνα 10: Αυλή του Γυμνασίου με ανθισμένα αναρριχώμενα σε τοίχο και τοίχο νερού

Τα υλικά που χρησιμοποιούνται είναι οικολογικά, με προτεραιότητα στα τοπικά και σε υλικά χαμηλής εμπεριεχόμενης ενέργειας. Η χρήση φυσικών υλικών δημιουργεί περιβάλλον υψηλής ποιότητας εσωτερικού αέρα με αποτέλεσμα την ευεξία. Λόγω της χρήσης του

κτιρίου ο φέρων οργανισμός είναι σκελετός οπλισμένου σκυροδέματος ενώ τα κτίρια πολλαπλών χρήσεων έχουν σύμμεκτη κατασκευή. Οι κεκλιμένες στέγες, οι πέργολες και πολλές στοές είναι ξύλινες. Από συγκολλητή ξυλεία είναι οι υπαίθριοι στεγασμένοι

χώροι πολλαπλών δραστηριοτήτων, οι οποίοι μιμούνται με την καμπύλη οροφή τους το ανάγλυφο του εδάφους και αυτό της κόμης των ελαιών. Οι μονώσεις που χρησιμοποιούνται είναι ορυκτοβάμβακα με οικολογικό συνδέτη, χωρίς φορμαλδεΐδη. Στους εξωτε-

ρικούς χώρους καθώς και σε επενδύσεις όψεων που χρήζουν προστασίας εφαρμόζεται τοπική πέτρα. Γίνεται επίσης χρήση κεραμικών πλακιδίων τοπικής παραγωγής, πατητού χώματος, κορμών δένδρων, και γενικά υλικών χαμηλής εμπεριεχόμενης ενέργειας.

12

Αξιοποιούνται τα χώματα εκσκαφής για τη δόμηση. Το εδαφικό υλικό διερευνήθηκε για τη χρήση του ως δομική ύλη τοίχων πλήρωσης από εξειδικευμένο Εργαστήριο Δομικών Υλικών. Έγιναν εργαστηριακοί έλεγχοι για την παρασκευή σταθεροποιημένων ωμοπλίνθων και δόθηκαν οδηγίες παρασκευής.

Πέραν της εξαιρετικής θερμοχωρητικότητας, ο πηλός έχει την ιδιότητα να εξισορροπεί την υγρασία του εσωτερικού αέρα σε ποσοστό 50%. Δεσμεύει τους τοξικούς ρύπους, φιλτράρει και καθαρίζει. Είναι ανακυκλώσιμο υλικό ελάχιστης εμπεριεχόμενης ενέργειας. Το συγκρότημα καταναλώ-

νει ελάχιστη ενέργεια τον χρόνο με ιδιαίτερα χαμηλές απαιτήσεις θέρμανσης και ψύξης. Έχει εγγραφεί στο πρόγραμμα διεθνούς αξιολόγησης LEED, Leadership in Energy and Environmental Design, το οποίο πιστοποιεί την ενεργειακή και περιβαλλοντική συμπεριφορά των κυρίων.

Εικόνα 11, αριστερά: Πρόσβαση στο κλιμακοστάσιο του Γυμνασίου

Εικόνα 12: Αίθουσα Τεχνικών στο Γυμνάσιο με τοίχο Trombe

13

Η μελέτη, μέσα από μία συνέργεια τεχνικών και ολιστική αντιμετώπιση, εστιάζει στην εισαγωγή φυσικού περιβάλλοντος μέσα στην αρχιτεκτονική. Στόχος είναι η υλοποίηση αυτού του σχολείου να λειτουργήσει ως πρότυπο δόμησης για υγιή περιβάλλοντα. Αναμένεται από την επανάληψη της κατασκευαστικής με-

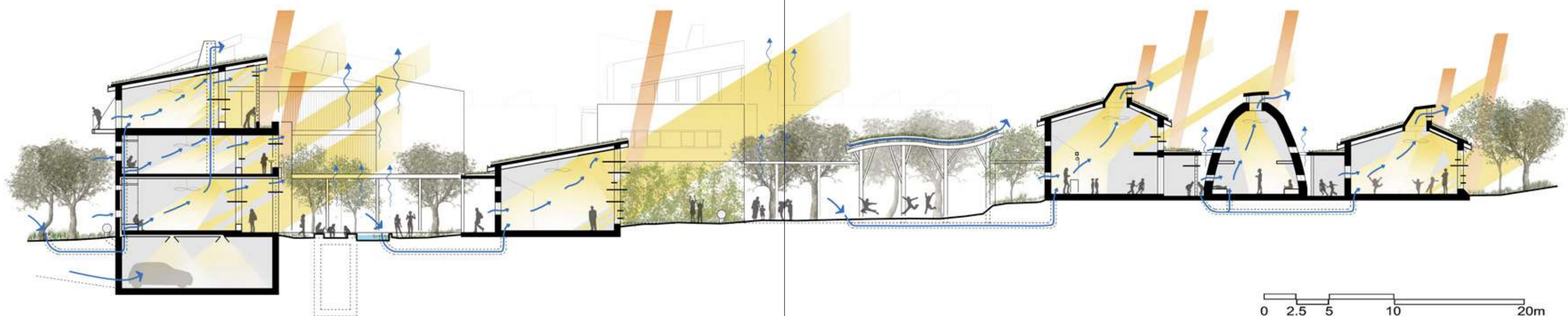
θοδολογίας να προκύψουν τυποποιήσεις και εφαρμογές οικολογικών υλικών σε ευρύτερη κλίμακα, όπως πχ. παραγωγή ωμοπλίνθων. Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός προσφέρει βιωματική περιβαλλοντική εκπαίδευση και ένα αειφόρο σχολείο αποτελεί τον καλύτερο τόπο ενεργοποίησης της αγάπης για το περιβάλλον και τη ζωή.

>>
Αειφόρος σχεδιασμός μέσα από το παράδειγμα του καινοτόμου Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας στο Ηράκλειο Κρήτης

Εικόνα 13: Υπαιθριος στεγασμένος χώρος

Εικόνα 14: Τομή του σχολικού συγκροτήματος με θερινό, χειμερινό ήλιο και φυσικό δροσισμό το καλοκαίρι

ΤΟΜΗ

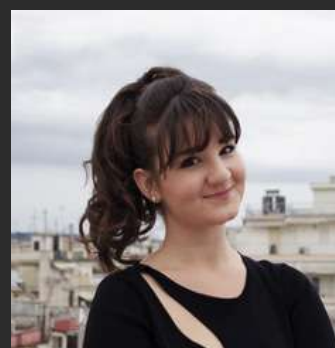

0 2.5 5 10 20m

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΕ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΣΤΕΓΕΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΩΝ ΜΕ ΑΥΛΕΣ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Τίτλος Διπλωματικής:

re(in)spired architecture Αθήνη Αρχιτεκτονική

Επιβλέπουσα: Μαρία Βογιατζάκη

Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ

Ημερομηνία παρουσίασης: 15/02/2017

Ευθυμία Δουρουδή, Μαρία Λανταβού

Γιατί “φορέσιμο” - ένδυμα

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ένα νεό ρεύμα στον τομέα του ενδύματος με τους πιο καινοτόμους σχεδιαστές ενδυμάτων να είναι αρχιτέκτονες. Αυτό δεν είναι τυχαίο διότι τόσο ένα ένδυμα όσο και ένα κτιριακό κέλυφος επιτελούν κοινούς σκοπούς: μορφολογικούς, λειτουργι-

κούς, αισθητικούς, κι έχουν στόχο να καλύψουν, να αναδείξουν, να προστατέψουν, να σημασιοδοτήσουν ένα σώμα. Μόδα και αρχιτεκτονική πραγματώνονται έναν κοινό σκοπό, τη δημιουργία χώρου για το ανθρώπινο σώμα, ένα είδος καταφυγίου, ασύλου για την προστασία του.

Παρατηρήσαμε έτσι ομοiotητες στον τρόπο που “ντύνουν” ένα σώμα και είδαμε ποικίλες τεχνικές όπως το folding, structural mesh, blob. Η σύγχρονη ενδυματολογία όπως έχει ήδη αρχίσει να φαίνεται και στην αρχιτεκτονική αξιοποιεί τα νέα μέσα σχεδιασμού και κατασκευής.

<https://vimeo.com/215310679>

First Award | RTFA 2017 Awards (Rethinking the Future Awards):

<https://www.re-thinkingthefuture.com/rtfa2017-product-design-concept/reinspired-architecture-efthymia-douroudi/>

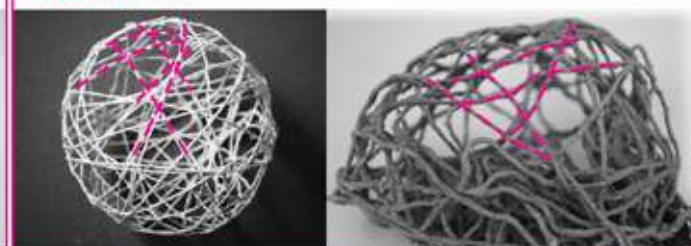
>>>
re(in)spired architecture
Αθήνη Αρχιτεκτονική

[MATERIALITY RESEARCH]

thin shells _ curved forms

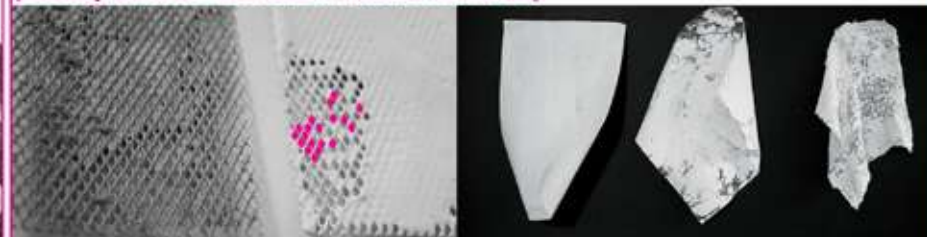
structural mesh

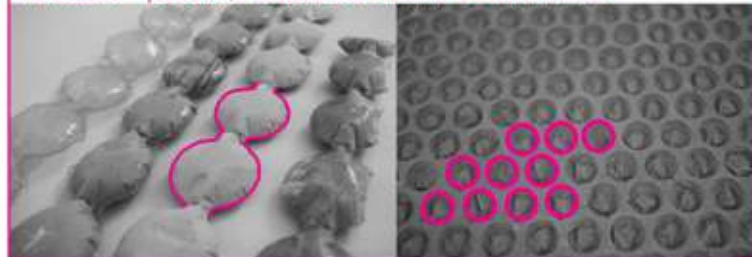
porosity-volume

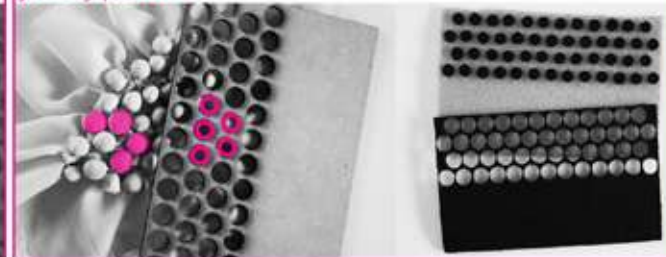
porosity surface - stiffness in relation to density

inflatable + pattern, flexible formwork → stiff result

joinery patterns

flexibility by removing / strenght by adding material

form finding _ self-organization

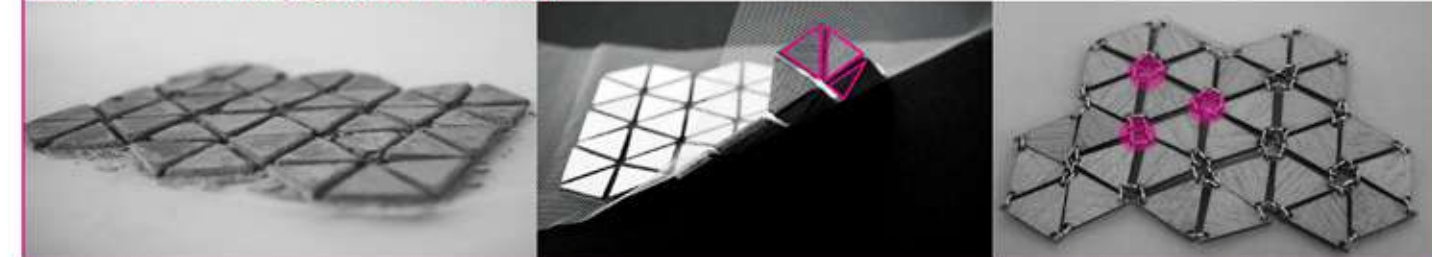
transformable surface

folding _ pleating

component connectivity _ curvature adaptation

Τι κάνει το συγκεκριμένο κέλυφος-ένδυμα

Ένα θέμα που απασχολεί τόσο τον τομέα του ενδύματος όσο και της αρχιτεκτονικής είναι η θερμική άνεση. Η επίτευξή της είναι αναγκαία και στις μέρες μας επιδιώκεται η μικρότερη δυνατή κατανάλωση ενέργειας

γι' αυτήν. Η εργασία αφορά μια έξτρα επιδερμίδα ή αλλιώς ένα "φορέσιμο" (wearable) για τον σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος περιπλανιέται κατά τη διάρκεια της ημέρας στην πόλη. Δημιουργείται έτσι ένα

"μικροπεριβάλλον" γύρω από τον χρήστη που αλληλεπιδρά με το ευρύτερο μεταβαλλόμενο περιβάλλον και συμβάλλει στη διατήρηση της κατάστασης της θερμικής του άνεσης.

Διαδικασία σχεδιασμού

Αντιμετωπίσαμε το ένδυμα ως μία επιδερμίδα, είδαμε πώς αντιδρά το ανθρώπινο δέρμα στη ζέση και το κρύο, με την εφίδρωση και τον λιγισμό της τρίχας αντίστοιχα. Επίσης μελετήσαμε και αναλύσαμε

αντίστοιχες επιδερμίδες στη φύση, διότι οι μορφές της έχουν βελτιστοποιηθεί σε βάθος χρόνου και διέπονται από λειτουργικότητα η οποία έχει οδηγήσει στη συγκεκριμένη μορφογέννηση. Επικεντρω-

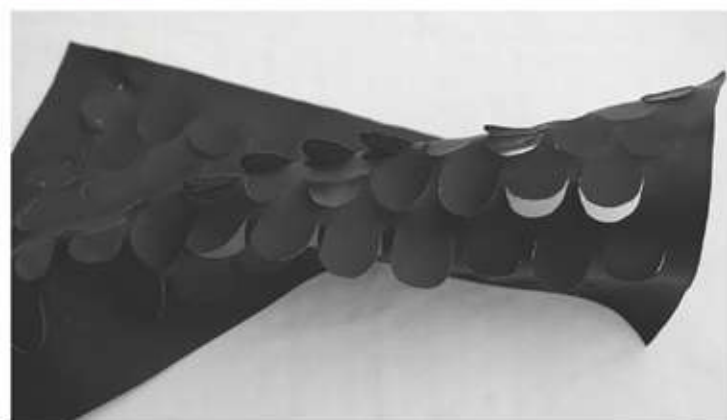
θήκαμε στις επιδερμίδες των ερπετών και των ψαριών. Τις μελετήσαμε με στόχο την κατανόησή τους και όχι απλά τη μίμηση και αυτό που παρατηρήσαμε συγκεκριμένα είναι η κατάντηση της επιφάνειάς τους.

[COMPONENT EXPERIMENTATION]

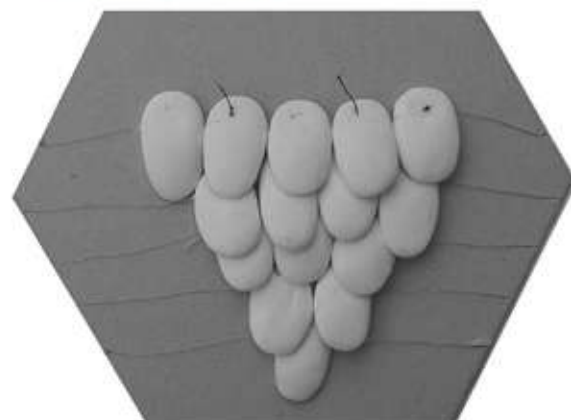
We experimented with components, the connection between them, the way of movement so as the garment to "breathe". We saw rotation, pulling them by rope, or shoving them with frames, trying to achieve group shifting. However, in these experiments we still have not the differentiation we seek and that the human body needs for its curves.

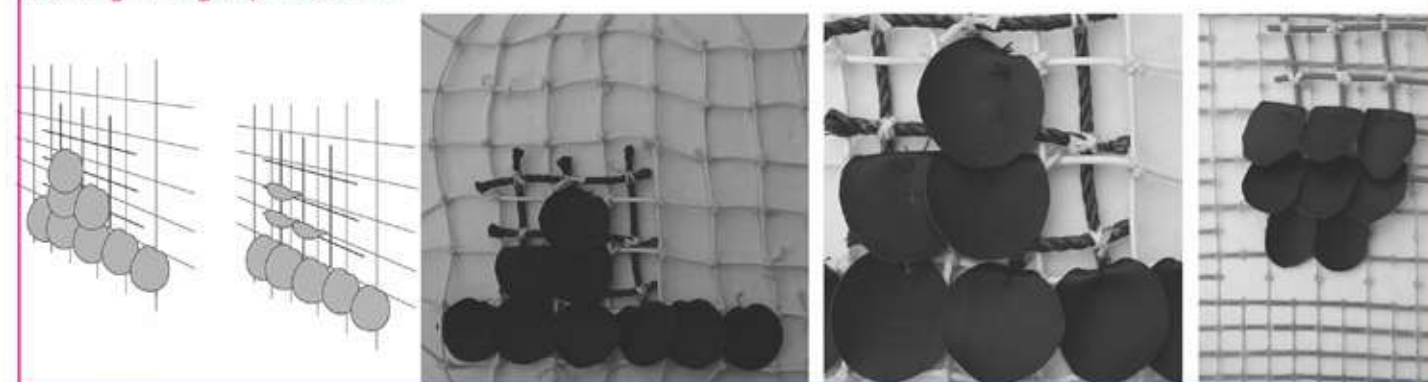
pine cone
scales and axis

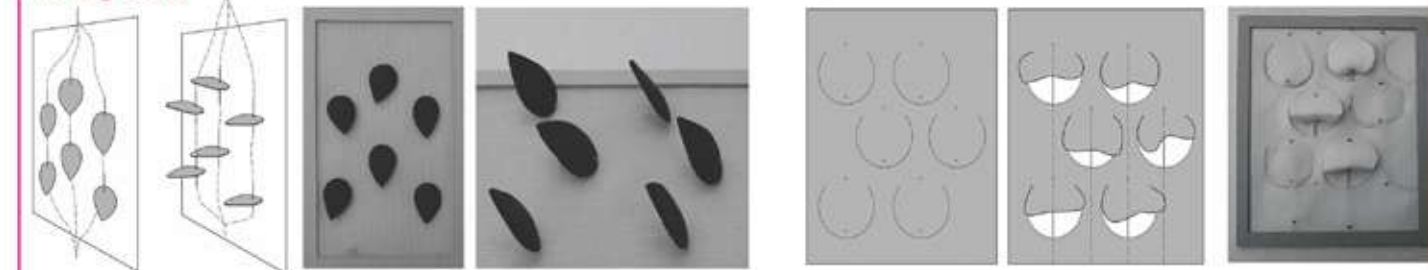
human body with scales

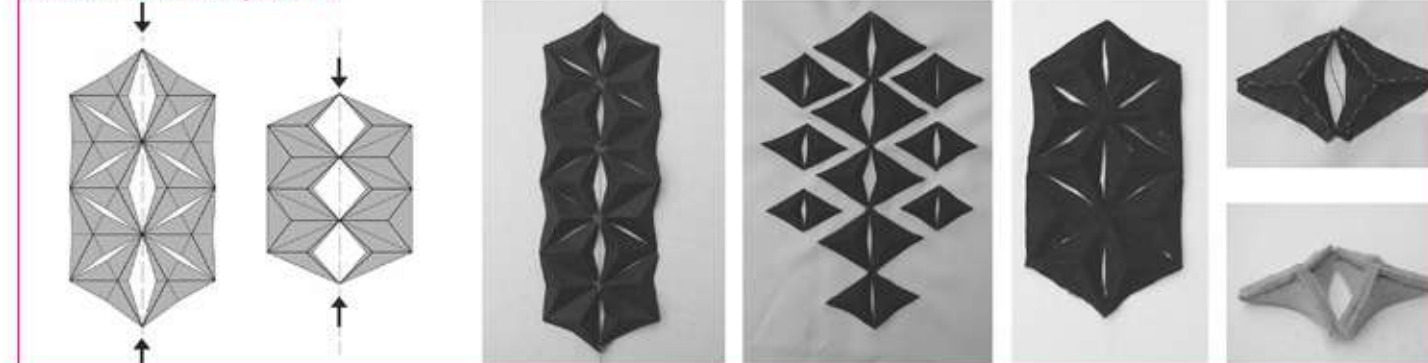
double grid → group movement

moving scales

umbrella - like components

Αντιστοίχως στην αρχιτεκτονική συναντάμε τους όρους discretization, teselation, panelazition.

Το ένδυμα αυτό λοιπόν, είναι εμπνευσμένο τόσο σε μορφή όσο και σε λειτουργία από

επιδερμίδες με φοιίδες στη φύση και ο σχεδιασμός του έχει πρόθεση να απαντήσει σε πολλαπλά ζητήματα. Οι βασικοί άξονες αυτών σχετίζονται αφενός με την προσαρμογή στην καμπυλότητα

του σώματος και αφετέρου με τη θερμική άνεση. Το μέγεθος και το σχήμα των φοιίδων που συνθέτουν την επιφάνεια επηρεάζεται από την καμπυλότητα και αφορά το σύνολο της επιφάνειας.

Η δεύτερη σχεδιαστική παράμετρος επιδρά σε τοπικό επίπεδο κι έτσι το κάθε μοναδιαίο στοιχείο έχει τη δυνατότητα να κλείσει και να ανοίξει, επηρεασμένο από τις περιβαλλοντικές συνθή-

κες, δηλαδή την υγρασία και τη θερμοκρασία. Εδώ μελετήσαμε την εφίδρωση του ανθρώπινου σώματος παρατηρώντας τα σημεία που είναι πιο έντονη αλλαγή και το ρυθμό που παράγεται

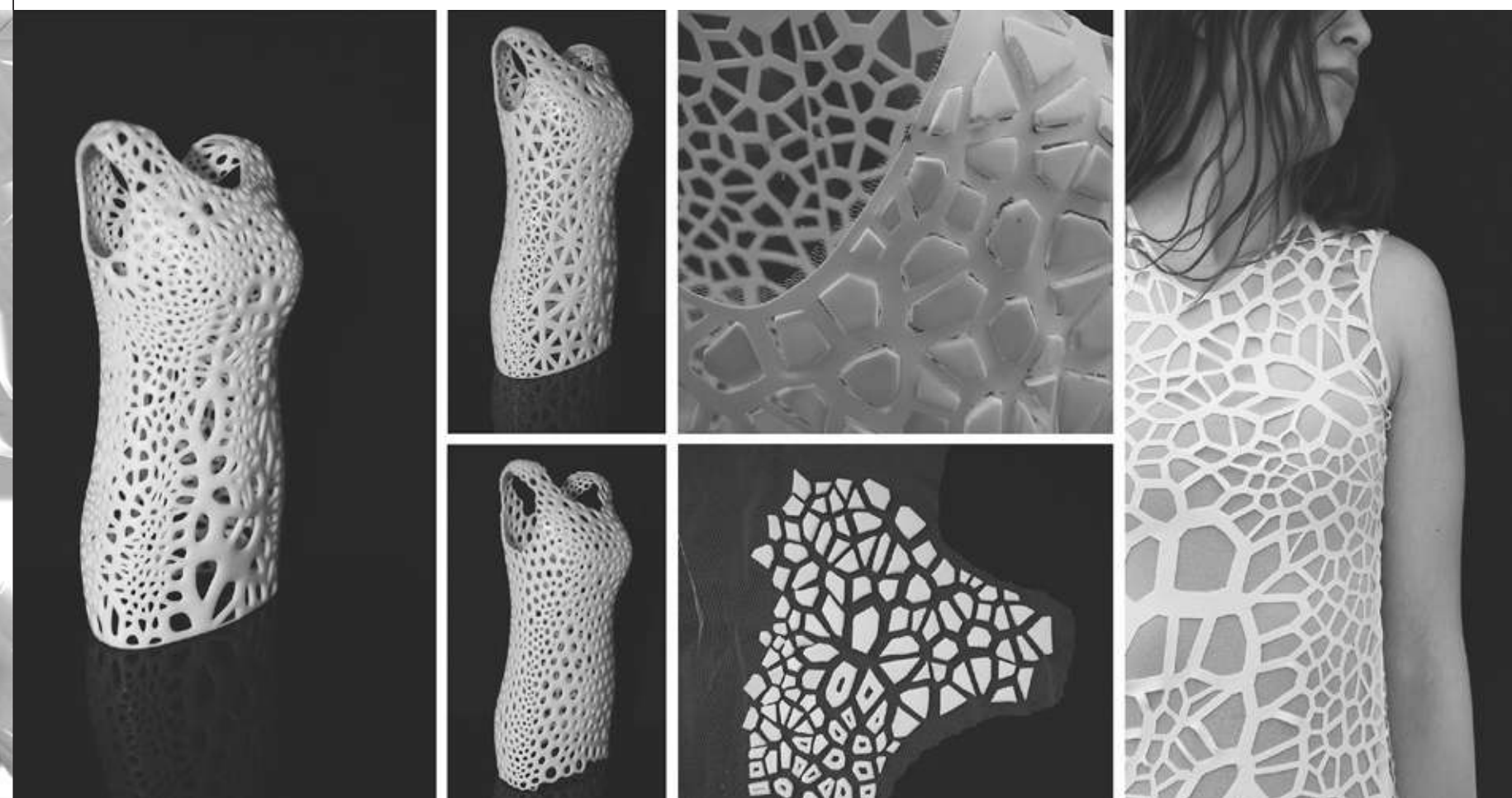
για να ορίσουμε τις περιοχές που το ένδυμα χρειάζεται περισσότερη διάτρηση ώστε να επιτευχθεί φυσικός αερισμός που θα οδηγήσει στο δροσισμό και κατ' επέκταση στη θερμική άνεση. Κατά

αντιστοιχία με τα κτιριακά κελύφη και στο ένδυμα τα ανοίγματα παίζουν ενεργό ρόλο στον φυσικό αερισμό (ventilation). Εφαρμόστηκαν μέθοδοι σχεδιασμού που αξιοποιούν τις ψηφιακές

τεχνολογίες με τη χρήση αλγορίθμων ώστε να δημιουργηθεί ένα δυναμικό σύστημα που να προσαρμόζεται σε διαφορετικές τοπολογίες, γεωμετρίες και περιβαλλοντικές συνθήκες.

[FASHION_ARCHITECTURE]

Πώς μπορεί να μεταφραστεί σε κτίριο

Η πειραματική διαδικασία σχεδιασμού στην κλίμακα του “φορέσιμου” που χρησιμοποιήθηκε μπορεί να εφαρμοστεί και σε κτίρια για τον σχεδιασμό μιας ευφυούς επιδερμίδας, που, ενσωματώνοντας αντίστοιχα χαρακτηριστικά, αλληλεπιδρά με τις

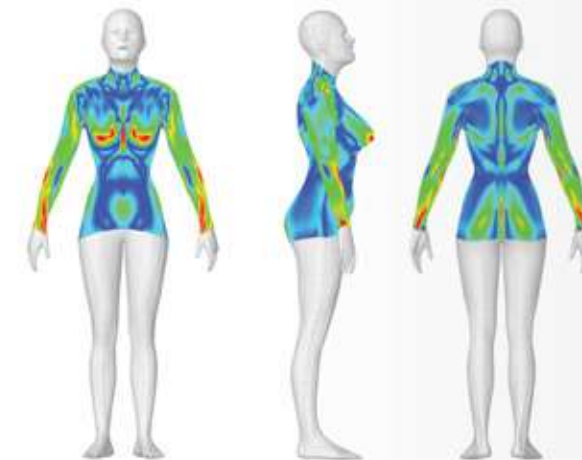
θερμοκρασιακές μεταβολές αναπνέοντας και αλληλάζοντας μέσα στη μέρα, παρέχοντας συνθήκες θερμικής άνεσης στους χρήστες, ανάλογα με τα ερεθίσματα που δέχεται από το περιβάλλον, προτείνοντας παράλληλα μια νέα αισθητική.

Δημιουργία κελύφους - ενδύματος

Το ένδυμα εκτυπώνεται σε τρισδιάστατο εκτυπωτή με πολλαπλές κεφαλές (multimaterial 3D printing). Το σύνολο της επιφάνειας είναι με εύκαμπτο υλικό (προτείνεται filaflex) και στην ίδια εκτύπωση διαφορετικές κεφαλές εναπόθεσης υλικού ενσωματώνουν στις

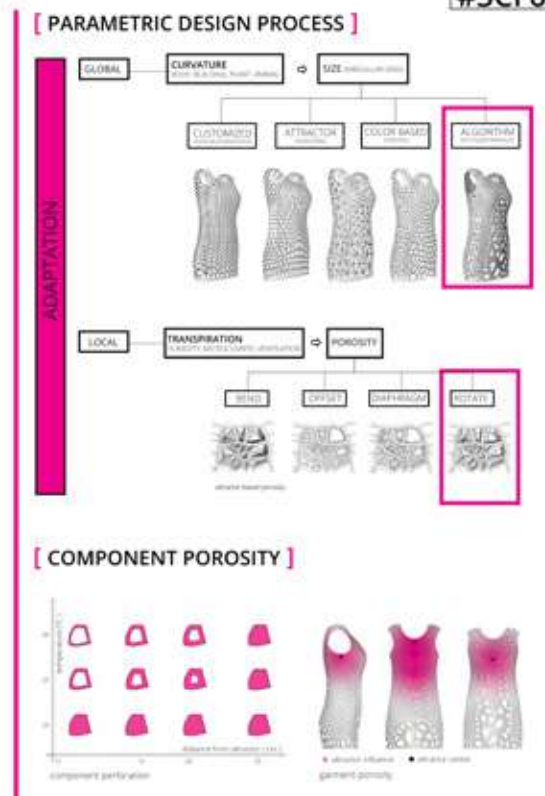
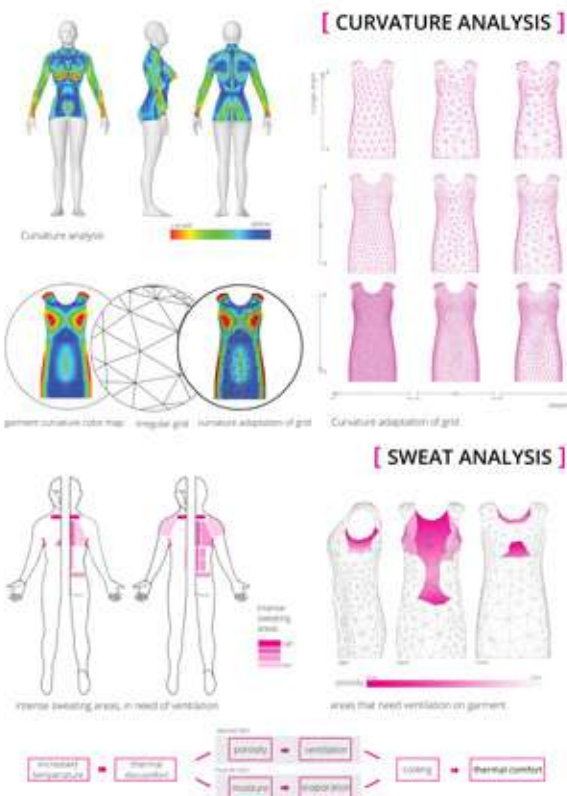
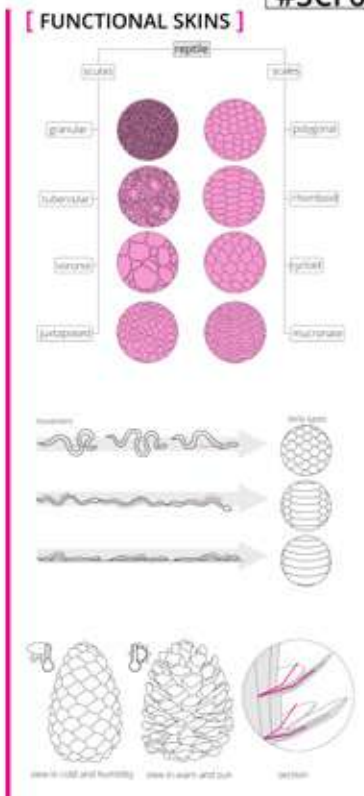
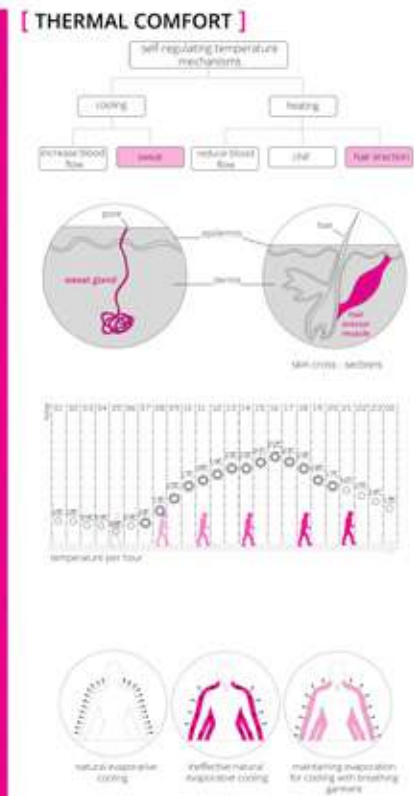
φολίδες ένα έξυπνο υλικό (προτείνεται programmable carbon fiber), που τους προσδίδει την ικανότητα να κινούνται λαμβάνοντας ερεθίσματα από το περιβάλλον, με αποτέλεσμα να ανοίγουν και να κλείνουν συμβάλλοντας στο δροσισμό του σώματος.

Τίτλος εργασίας

Ο αγγλικός τίτλος της εργασίας “re(in)spired architecture” προέρχεται τόσο από την επανεξέταση των όρων που λειτουργούν ως πηγή έμπνευσης στην αρχιτεκτονική δημιουργία όσο και την αγγλική και γαλλική λέξη “respiration” που σημαίνει αναπνοή. Η

ελληνική απόδοση σε “άδηλη αρχιτεκτονική” συνδέεται τόσο με την άδηλη αναπνοή όσο και με μια αρχιτεκτονική που είναι άδηλη ή αδήλωτη, μη εγγεγραμμένη σε εγκαθιδρυμένους και συμβατικούς κώδικες για την αρχιτεκτονική ευρύτερα».

Origami Chaise Longue

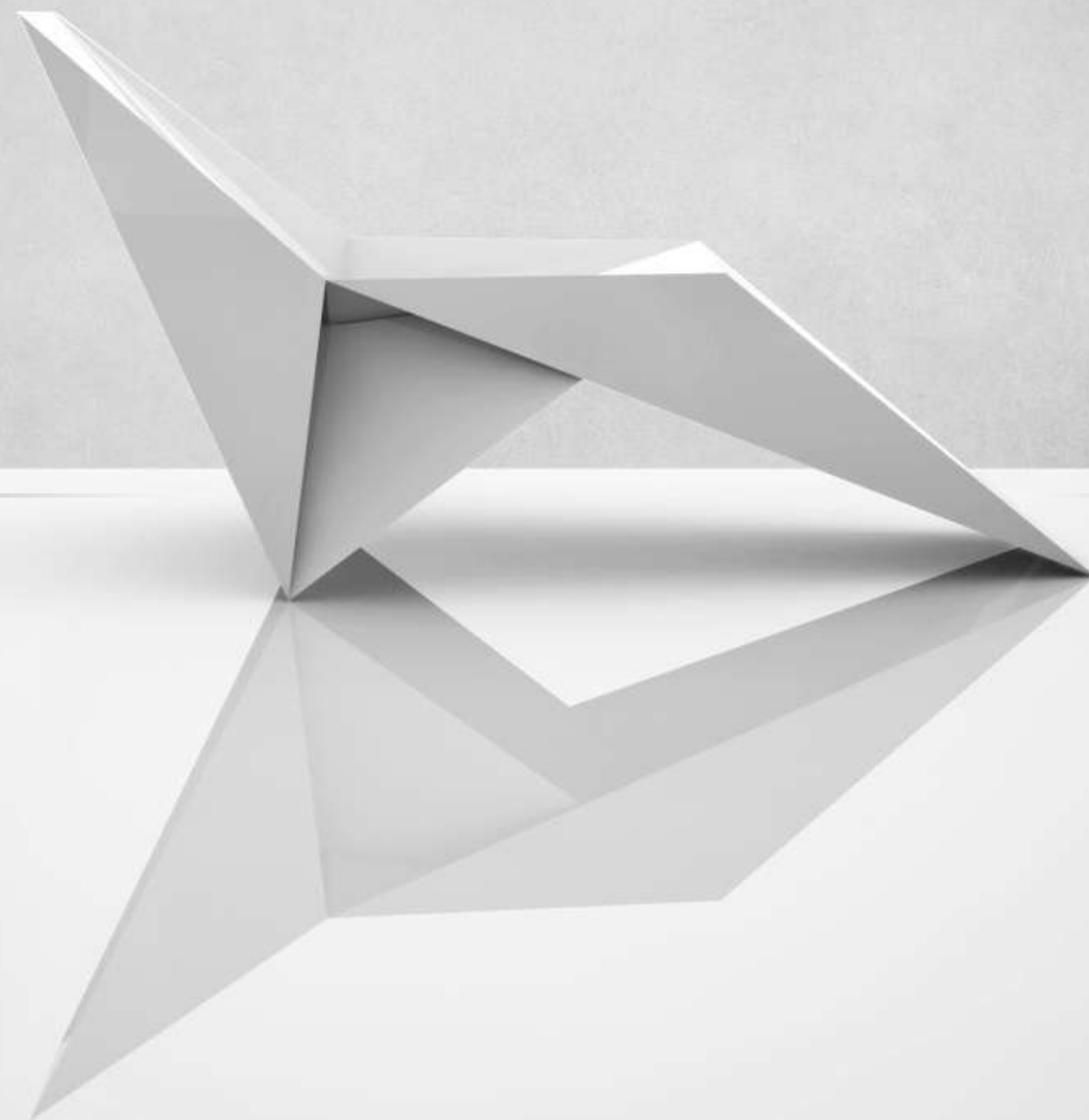
Διδάσκων: Α. Βαζάκας
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πολυτεχνείου Κρήτης

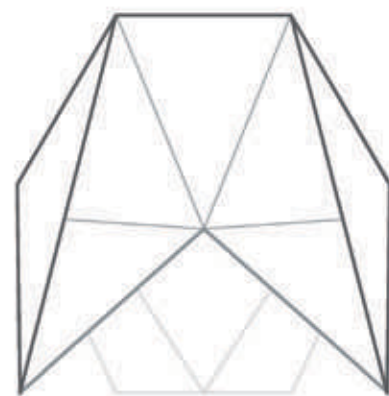
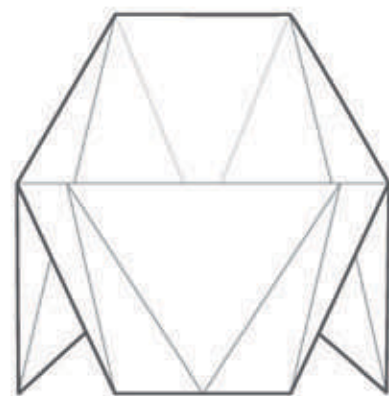
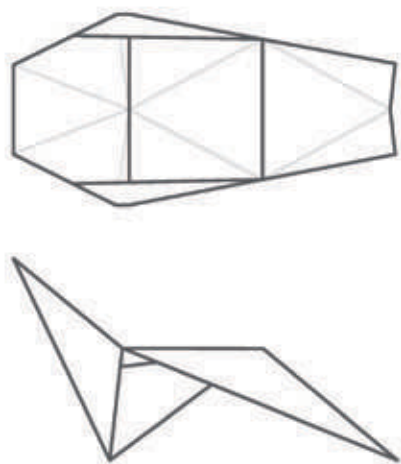
Δημήτρης Σεργεντάκης

Ο Δημήτρης Σεργεντάκης φοιτητής του τμήματος αρχιτεκτόνων μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης βραβεύτηκε σε Διεθνή διαγωνισμό με πρώτο βραβείο (gold) στην κατηγορία Home Interior Products και τιμητική μνεία (honorable mention) στην κατηγορία Interior Furniture

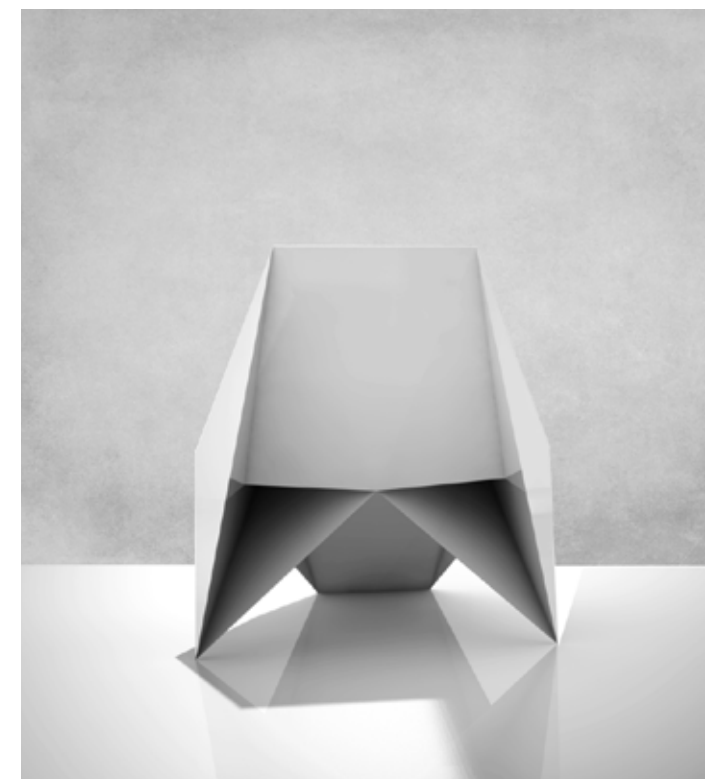
των International Design Awards που έλαβε χώρα στο Λος Άντζελες για το σχεδιασμό της καρέκλας "Origami Chaise Longue". Η καρέκλα μελετήθηκε στα πλαίσια του μαθήματος «Παραμετρικός Σχεδιασμός 1» (Διδάσκων: Α. Βαζάκας) και κατασκευάστηκε

από σύνθετα φύλλα αλουμινίου (Etalbond) στο Εργαστήριο Προηλασμάτων και Τεχνολογικών Εφαρμογών της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης. Οι κριτές επέλεξαν μεταξύ 1000 συμμετοχών από αρχιτέκτονες και σχεδιαστές από 52 χώρες.

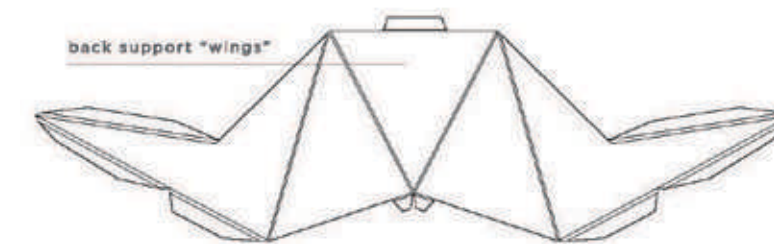
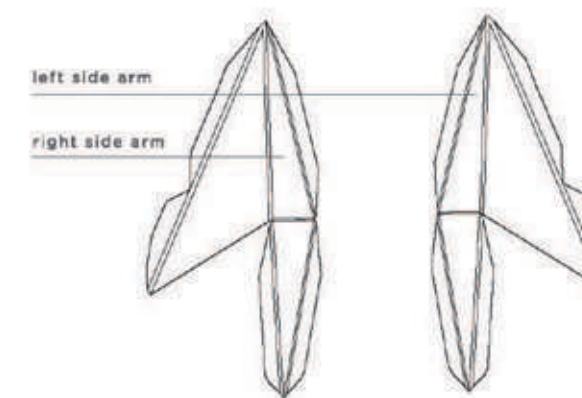
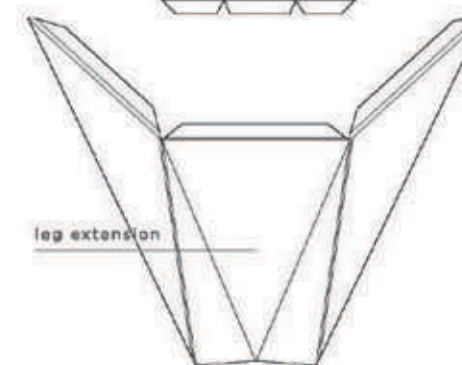
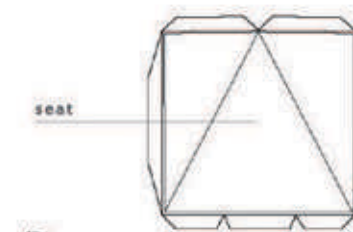
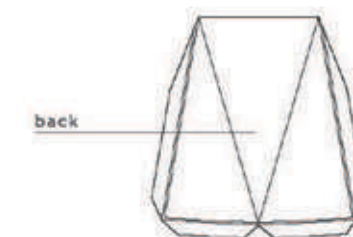
ORIGAMI CHAISE LONGUE

Κεντρική ιδέα

Το συγκεκριμένο project εμπνεύστηκε από την αναδιπλούμενη τεχνική Origami. Μεγάλη πρόκληση αποτέλεσε ο σχεδιασμός, καθώς και η κατασκευή της συγκεκριμένης Chaise Longue, αφενός γιατί έπρεπε να είναι πολύ ελαφριά και αφετέρου γιατί έπρεπε να έχει την σταθερότητα και την αντοχή που χρειάζεται μια τέτοια κατασκευή. Κατά τις πρώτες προσεγγίσεις του συγκεκριμένου project οι κλίσεις καθώς και οι απαραίτητες διαστάσεις ώστε να είναι άνετη και αναπαιτική συνετέλεσαν στην δημιουργική διαδικασία. Στην συνέχεια αυτές οι ανάγκες οδήγησαν σε έναν πιο δυναμικό σχε-

διασμό, βασισμένο σε τρία κύρια τρίγωνα, τα οποία έρχονται να παραλάβουν τις τρεις βασικές λειτουργικές ανάγκες της chaise longue, όπως είναι το κάθισμα, η πλάτη και το υποπόδιο. Τέλος κι' άλλα τρίγωνα σχεδιάζονται ώστε να καλύψουν τις περαιτέρω ανάγκες όπως τα πλάϊνά 'μπράτσα' και τα πίσω 'φτερά' στήριξης. Η κατασκευή έγινε με σύνθετα φύλλα αλουμινίου 'etalbond' εξαιτίας της ιδιότητάς του να δουλεύεται εύκολα όπως το χαρτί, επιτυγχάνοντας τις αναδιπλώσεις καθώς και την σταθερότητα μια κατασκευής όπως είναι οι κατασκευές origami.

Αστικά κύτταρα: μία νέα πόλη επιστημών

Ομάδα Μελέτης: Petrās Architecture
Τσαμπίκος Πετράς, Γιώργος Π. Χούσος
Συνεργάτες: Αναστασία Γκολιομήτη, Θεοδόσης Δρίβας,
Κωνσταντίνος Λάμπρου, Εμμανουήλ Συμιακάκης,
Γεωργία Χούσου
Μουσειολογική Μελέτη: Πηνελόπη Καλλιότη

Petrās Architecture - Τσαμπίκος Πετράς, Γιώργος Π. Χούσος

Στην πόλη 6th of October City στο Κάιρο ζητείται να χτιστεί μια νέα πόλη επιστημών σε τρεις φάσεις που θα περιλαμβάνει χώρους επιστημονικών εκθέσεων και έρευνας σε σχέση με ένα πυρήνα υποδοχής και πολυλειτουργικών (core). Ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός έγινε υπό τη διοργάνωση

της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας και της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων (UIA). Η πρόταση απέσπασε έπαινο ανάμεσα σε 142 προτάσεις διεθνώς. Τα πρώτα τέσσερα βραβεία έλαβαν τα γραφεία WestonWilliamson & Partners, Ngiom Partnership, Zaha Hadid Architects, Gansam Architects.

ΑΣΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ

Η πρόταση λαμβάνει ως συνθετική αφετηρία το παράδειγμα των κυτταρικών δομών που εμφανίζονται στη φύση, το οποίο μετεγγραφεί σε ένα δομικό σύμπλεγμα επαναλαμβανόμενων μονάδων με στόχο τη δημιουργία μιας νέας πόλης επιστημών στη περιοχή.

Η νέα πόλη των επιστημών συγκροτείται από μία νέα εξελιγμένη μονάδα – κύτταρο, σε σχέση με την επικρατούσα στην ευρύτερη περιοχή. Ο τυπικός κτηριακός κύβος της πόλης, μετασχηματίζεται σε ανεστραμμένη πυραμίδα ώστε να προσφέρει μέγιστο σκιασμό και χώρο περιήγησης στο

επίπεδο του ισογείου και μέγιστο χώρο έρευνας στο ανώτερο επίπεδο. Τα νέα αστικά κύτταρα, επαναλαμβάνονται με καθορισμένους κανόνες και παράγουν την πολυπλοκότητα του συγκροτήματος μέσα από μια πρωταρχική σχέση πλήρους-κενού. Οι δομές αλληλεξαρτώνται καθώς στηρίζουν δια-

δοχικά η μία την άλλη, σε ένα σύστημα τριγωνισμού τριαρθρωτού τόξου, ορίζοντας στο επίπεδο του ισογείου ένα ενιαίο δημόσιο χώρο αντίληψης και κίνησης, ύψους 15,0μ και δημιουργώντας ένα κυτταρικό στέγαστρο κάτω από το οποίο αναπτύσσονται όλες οι λειτουργίες της νέας πόλης των επιστημών.

Τα αστικά κύτταρα οργανώνονται σε συστάδες, διαφοροποιούνται σε μέγεθος και λειτουργία για να απαντήσουν στις ανάγκες του έργου, ενώ η περιστροφή τους κατά τον κατακόρυφο άξονα καθορίζει στοές, μονοπάτια ή πλατείες που εναλλάσσονται στην εμπειρία του επισκέπτη. Το πρωταρχικό αστικό κύτταρο

αποτελεί το κενό κέλυφος που εμφανίζεται στο εξωτερικό όριο και δημιουργεί την απαραίτητη ημιυπαίθρια διαβάθμιση στο συγκρότημα. Ταυτόχρονα συλλέγει τα βρόχινα ύδατα στο εσωτερικό του και δημιουργεί ένα βαθύ σκιασμένο ενδιάμεσο χώρο. Το κενό κέλυφος μπορεί να εξελιχθεί μελλοντικά σε

φυτεμένο χώρο, σε γραφειακό χώρο έρευνας, σε χώρο έκθεσης, σε συνεδριακό χώρο αμφιθεάτρου κτλ. ενώ ορισμένα κελύφη εξελίσσονται σε βοηθητικούς χώρους, κλιμακοστάσια ή μηχανολογικές εγκαταστάσεις επιτρέποντας στο συγκρότημα να αναπτύσσεται δυναμικά και ευέλικτα σαν οργανισμός.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ

Το οικόπεδο βρίσκεται στα όρια της πόλης 6th of October City και του περιφερειακού αυτοκινητόδρομου, θεάται στο Νότο την έρημο ενώ βρίσκεται στα ανατολικά σε απόσταση 30 χιλιομέτρων από το Κάιρο

και τις πυραμίδες της Γκίζας. Η πρόσβαση πραγματοποιείται μόνο από το νοτιοανατολικό όριο μέσω ενός δρόμου του τοπικού δικτύου. Προτείνεται κατ' αρχήν ένας δευτερεύων οδικός άξονας

στο βορειοδυτικό όριο του οικοπέδου, ώστε η μελλοντική κτηριακή μάζα να αποκτήσει 4 περιμετρικές όψεις αλλά και να δημιουργηθεί ένας δρόμος βοηθητικών λειτουργιών για το συγκρότημα.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

Η γενική οργάνωση των αστικών κυττάρων πραγματοποιείται μέσα από τη σύνθεση δύο τοπολογιών: την τοπολογία δακτυλίου για τον κεντρικό χώρο υποδοχής και πολλαπλών λειτουργιών (core) και

την τοπολογία αστερία για κάθε νέο τμήμα της έκθεσης που προσαρτάται πάνω του κατά την ανάπτυξη του κτηρίου σε φάσεις. Κεντρική λειτουργία σε αυτή την προσάρτηση παίζει ένας κεντρικός χώρος εργα-

στηρίου (building workshop) που οργανώνει, κατασκευάζει και αναπτύσσει την εκάστοτε έκθεση περιμετρικά του και αποτελεί την πρωταρχική μονάδα (sub-core) που προσαρτάται στο δακτύλιο.

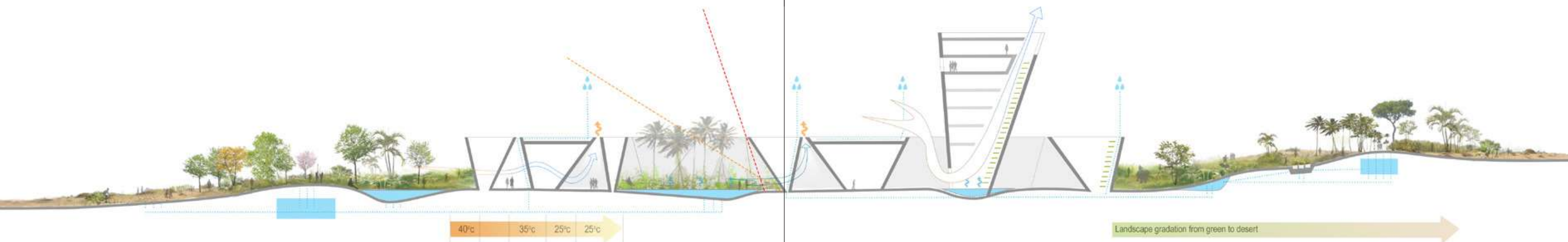

ΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟ (CELLULAR CANOPY)

Μια ελάχιστη μάζα αναπτύσσεται από το κέντρο βάρους του οικοπέδου ως κυτταρικό στέγαστρο. Η δομή παραλαμβάνει τις χαράξεις του γειτονικού αστικού ιστού για να αποκαταστήσει τη συνέχεια της πόλης. Το κυτταρικό στέγαστρο κατά την ανάπτυξη του αλληλεπιδρά με το περιβάλλον, το παραμορφώνει και ασκεί πιέσεις μετατόπισης

προς τα άκρα. Η σταδιακή δυναμική επίδραση παράγει μια νέα τοπιογραφία, το πάρκο των επιστημών, που περιλαμβάνει εκπαιδευτικά μονοπάτια, επικλινείς τοπιακές διαμορφώσεις προς το συγκρότημα και στο σημείο μέγιστης συσσώρευσης μάζας ένα υποσκαφο πλανητάριο. Το κτήριο και το τοπίο βρίσκονται σε μια δυναμική ισορροπία.

JANNAH* LANDSCAPE

Fragrant vegetation and fruit trees

WATER TANKS

Underground hydrological system for water collection, storage and irrigation

OASIS

Microclimate and micromoisture conditions for comfortable visitor hiking

TEMPERATURE GRADATION

Void Cells placed at the north-west reduce solar heating and glare effect on the glazing

PAIRI-DAEZA

Enclosed atrium with water cistern and canopy creates ideal core microclimate for relaxation in the shade. The vegetation relates to the Bustan* garden tradition.

SHELL SHADE

The angle of the shell's structure is ideal for creating indoor and outdoor shadow, providing sun protection.

OBSERVATORY TOWER

Stack effect for effective air flow and ventilation.

VERTICAL GARDEN

Agricultural and geponic farming technology inside the shell provides both exhibition interest and microclimate properties.

RAWDAH* LANDSCAPE

Agricultural Vegetation

DESERT

Drought resistant plants that sustain excess water and act as water pollution sponge filters are placed as barriers from urban water.

MASTERPLAN

ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ – Η ΘΘΘΘΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Τρεις κύριες εκθεσιακές ενότητες αναπτύσσονται γύρω από το χώρο υποδοχής: Οι εκθεσιακές συλλογές που αναπαριστούν την ιστορία της καθαρής επιστημονικής γνώσης οργανωμένες σε ταξινομημένες κατηγορίες, οι διαδραστικές συλλογές που οπτικοποιούν τη επιστημονική γνώση και τέλος οι περιοδικές εκθέσεις που αναπαριστούν τις συνεχώς αναπτυσσόμενες τεχνολογικές καινοτομίες.

Στο εξωτερικό όριο του κτηρίου, στο πάρκο των επιστημών, ανάμεσα στους ημιυπαίθριους χώρους που δημιουργούνται από τις κενές μονάδες, αναπτύσσεται μια ιστορική εκπαιδευτική διαδρομή που περιγράφει την επιστημονική εξέλιξη μέσα από την τεχνολογία στο πέρασμα των αιώνων. Η εκπαιδευτική διαδρομή του πάρκου οργανώνεται σε 8 επιμέρους χρονικά διαδοχικές ενότητες.

Η μουσειολογική μελέτη ορίζεται ως ένα πολυπληθές σύστημα δακτυλίων όπου οι επισκέπτες μπορούν να βιώσουν μια έντονη σχέση ανάμεσα στα εκθέματα του εσωτερικού και του εξωτερικού χώρου: Ο εσωτερικός χώρος λειτουργεί ως χρονική οθόνη προς τον εξωτερικό, επιτρέποντας στον επισκέπτη να αντιληφθεί την σχέση της σύγχρονης επιστημονικής γνώσης με το παρελθόν και το αντίστροφο.

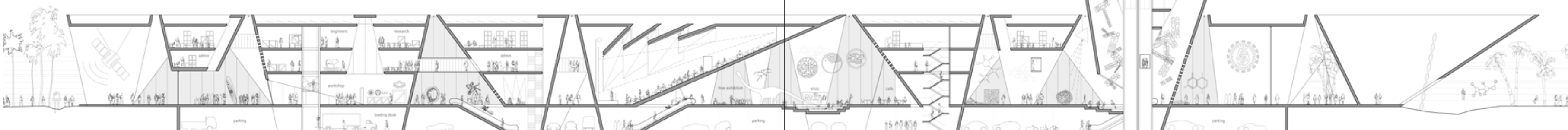
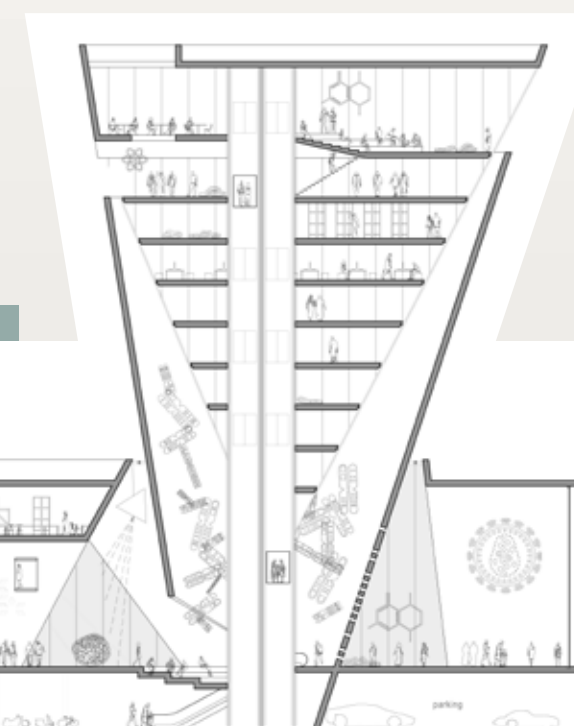
ΤΟΠΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ

Ο τοπικός σχεδιασμός αποτελεί διαμορφώσεις του εδαφικού αναγλύφου που συνεργάζονται με την ταυτόχρονη ανάπτυξη της κτηριακής μάζας. Οι φυτεύσεις αναπτύσσονται σε στρατηγικά σημεία όπου εμφανίζεται το στοιχείο του νερού, δημιουργώντας μικρό – οάσεις στα

πλάγια της εξοικονόμησης πόρων και της αειφόρου και οικολογικής ανάπτυξης των οικοσυστημάτων. Η συνολική δομή αναπτύσσεται ως αποτέλεσμα επιμέρους μονάδων γύρω από ένα περιμετρικό δημόσιο δακτύλιο. Το γεγονός αυτό επιτρέπει την συνεχή ανάπτυξη του

συνγκροτήματος αλλά και την ταυτόχρονη διατήρηση της ίδιας δομής σε όλες τις φάσεις της ανάπτυξης του έργου. Στην πρώτη φάση προτείνεται η δημιουργία του δακτυλίου, του πύργου με θέα τις πυραμίδες και μικρού τμήματος κάθε εκθεσιακής ενότητας που θα ολοκληρωθεί συν τα χρόνια.

SECTION BB

Το Τσάι

Αρχιτεκτονική Μελέτη:	Γεώργιος Μπάτζιος GEORGES BATZIOS ARCHITECTS
Τοποθεσία:	Αθ. Σούτσου 19 & Λυκαβηττού, Κολωνάκι, Αθήνα
Εργοθέτης:	Mlesna ΕΛΛΑΣ
Περιοχή:	120 m²
Κατάσταση:	Ολοκληρώθηκε 10/2015
Διεύθυνση παραγωγής:	Κωσταντίνος Παπαθεοδώρου
Επίβλεψη:	Γεώργιος Μπάτζιος GEORGES BATZIOS ARCHITECTS
Ξυλουργικές εργασίες:	Μιχαήλ Πετρίτης
Ηλεκτρολογικές εργασίες:	Γιώργος Μαστοράκης
Σιδηροκατασκευές:	Γιώργος Φρυγανιώτης
Σύμβουλος φωτισμού:	L4A, Πέτρος Καίσαρης

GEORGES BATZIOS ARCHITECTS

Ο Γεώργιος Μπάτζιος το 2017 βραβεύτηκε με το Ευρωπαϊκό Βραβείο Αρχιτεκτονικής (European Architecture Awards) για τον καλύτερο εμπορικό χώρο του 2016 για το τεύχος Το ΤΣΑΙ στο Κολωνάκι.

Η προαίρεση της Mlesna Hellas για ένα μοναδικό τεύχος, ένα “ήρεμο νησί” στην καρδιά του κέντρου της Αθήνας, μας οδήγησε σε ένα αυτο-αναφερόμενο, εσωστρεφή χώρο με μινιμαλιστικές λεπτομέρειες βασισμένες στα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής γιαπωνέζικης αρχιτεκτονικής όπως το φως, οι σκιές και το ξύλο. Το καινούργιο εσωτερικό δέρμα του τεύχους αποτελείται από ένα λιτό ξύλινο σκελετό, ο οποίος

διαμορφώνει το σύνολο των λειτουργιών, ενώ συγχρόνως πρωταγωνιστεί στην οπτική του αντίληψη. Μορφή, υφή και λειτουργία τήκονται σε ένα μοναδικό διακεκριμένο στοιχείο. 200 πάνελ από σύνθετη επικολλητή ξυλεία καλύπτουν ολόκληρο τον εσωτερικό χώρο σε όλες τις διαστάσεις, σε ένα κανονικό, επαναλαμβανόμενο ρυθμό που σπάει την κανονικότητα σε καθορισμένα χωρικά διαστήματα για να οργανώσει τις λειτουργίες του τεύχους.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Αυτό που ήθελα να πετύχω με το Τσάι είναι να το φτάσω σε ένα επίπεδο χωρικής εξειδίκευσης ανάλογης με την εμπορική εξειδίκευση που είχε η επιχείρηση πάνω στο τσάι και όχι μόνο. Υπήρχε ένα κενό στην προώθηση του προϊόντος, ένα κενό στο χώρο, τα γραφικά, το λογότυπο... τα οποία δεν δένανε μεταξύ τους και δεν είχαν την δύναμη να αντικαθρεφτίσουν την προαναφερόμενη εξειδίκευση. Με άλλα λόγια προσπάθησα να κάνω ένα ολικό Rebranding

της επιχείρησης ξεκινώντας από το λογότυπο, το Flagship store, τα γραφικά... Προσπάθησα να δημιουργήσω μια ολιστική νέα εικόνα, καθρέπτη της εμπειρίας και εξειδίκευσης που απέκτησαν οι εντολοδόχοι μου μετά από όλα αυτά τα χρόνια. Ξεκίνησα σχεδιάζοντας το λογότυπο του καταστήματος έχοντας πάντα στο πίσω μέρος του μυαλού μου την Ιαπωνική κουλτούρα ως την πιο αντιπροσωπευτική της κουλτούρας του Τσαγιού. Χρησιμοποίησα ένα

αρχέτυπο της παραδοσιακής ιαπωνικής κατασκευής για τον σχεδιασμό του λογότυπου, θέλοντας να δώσω ένα ιεροτελεστικό συμβολισμό στην πρώτη εικόνα της επιχείρησης. Η αλήθεια είναι ότι ήμουν πολύ τυχερός με αυτή την επιλογή εφόσον η συγκεκριμένη μορφή έδενε απόλυτα με το όνομα της επιχείρησης. Η απλότητα και η καθαρότητα του λογότυπου λειτούργησαν ως σημείο αναφοράς για τον σχεδιασμό του καταστήματος.

Για το τείλοποείο, το τσάι, στο κολωναί, έπρεπε να απαντή-
σουμε σε τρεις προκλήσεις.

Η πρώτη ήταν λειτουργική.

Το τσάι είναι ένα από τα
πρώτα τείλοποεία στην Αθή-
να που λειτουργούσε πριν
την ανακαίνιση σε δυο πλή-
σια καταστήματα, ένα τείλο-
ποείο και ένα τείπωλειό.

Με την ανακαίνιση έπρεπε
να ενώσουμε τα δύο σε ένα.

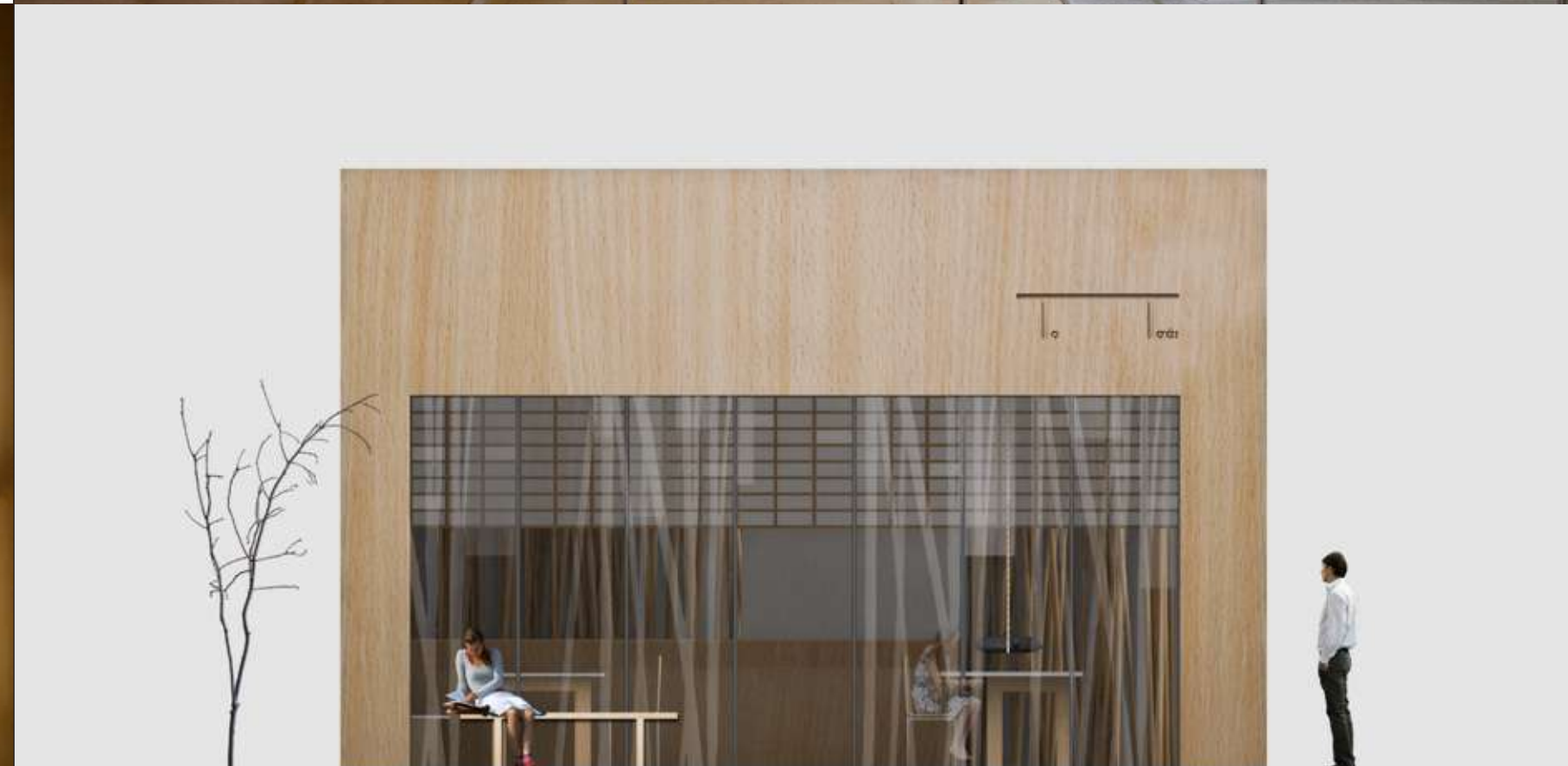
Η δεύτερη πρόκληση είχε

να κάνει με την κουιτούρα
του τσαγιού. Διαλέξαμε την
λαπωνία ως την πιο αντιπρο-
σωπευτική οντότητα αυτής
της κουιτούρας, διότι της
αποδίδει στοιχεία modus
vivendi. Είναι ένας τρόπος
ζωής συνδεδεμένος με μια
ιεροτελεστία που γίνεται
σε ένα συγκεκριμένο χώρο
με συγκεκριμένες προδια-
γραφές. Προσπαθήσαμε με
άλλα λόγια, διαλέγοντας την

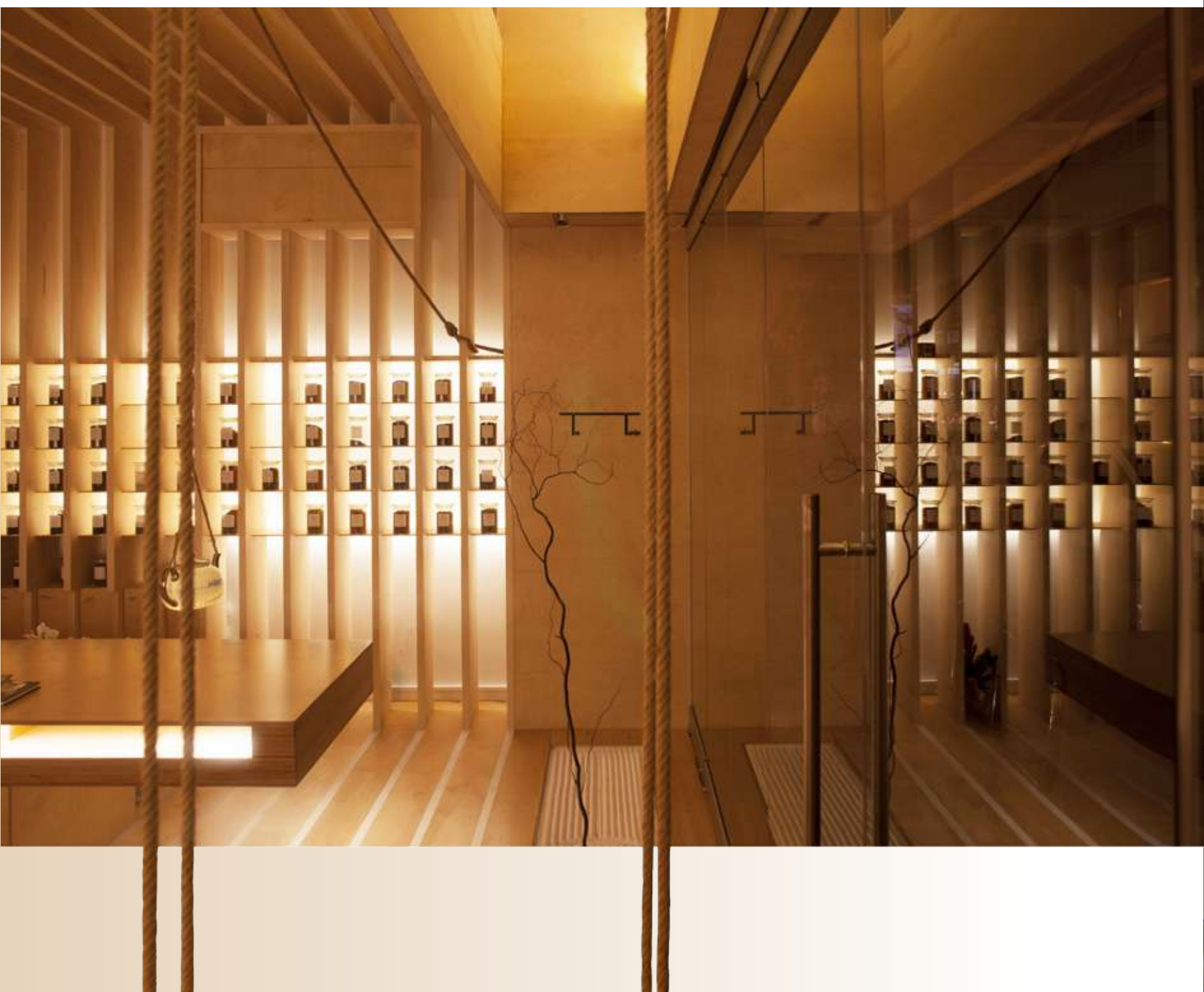
λαπωνία, να φέρουμε τον
πελάτη όχι μόνο πιο κοντά
στο τσάι ως προϊόν, αλλά και
ως τρόπο σκέψης. **Η τρίτη
πρόκληση** είχε να κάνει με
την υφιστάμενη κατάσταση
του χώρου της ανακαίνισης.
Επρόκειτο για ένα εμπορικό
χώρο στον οποίο επικρατού-
σαν πολλαπλά ετερόκλητα
στοιχεία, διακοσμητικά, μηχανο-
λογικά και άλλα τα οποία
έπρεπε να κρυφτούν.

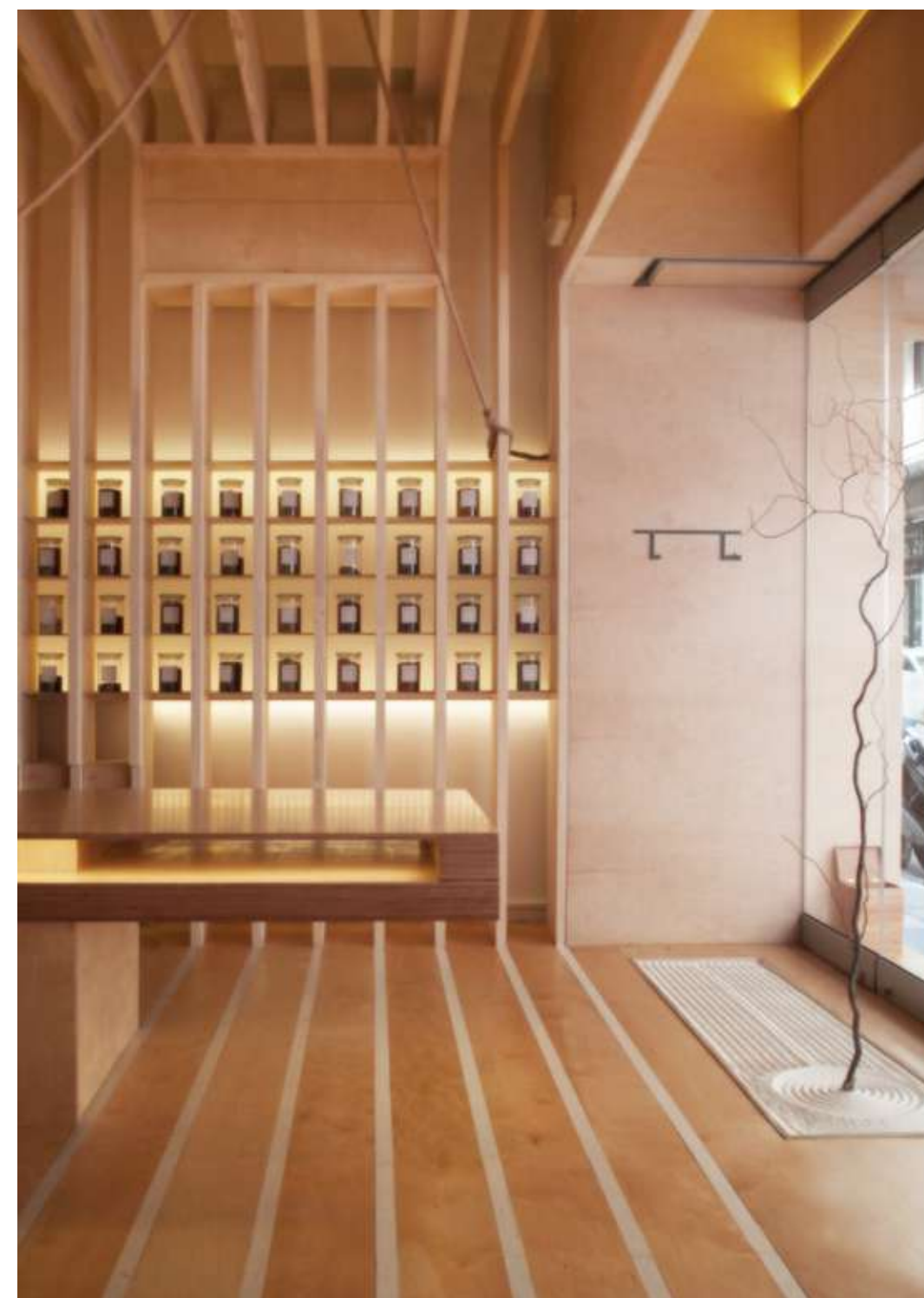
>>>>>
Το Τσάι

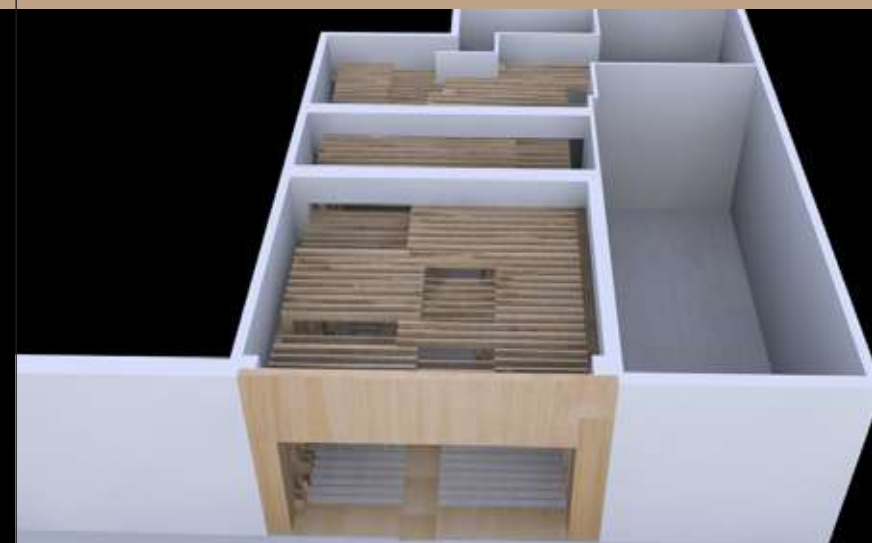
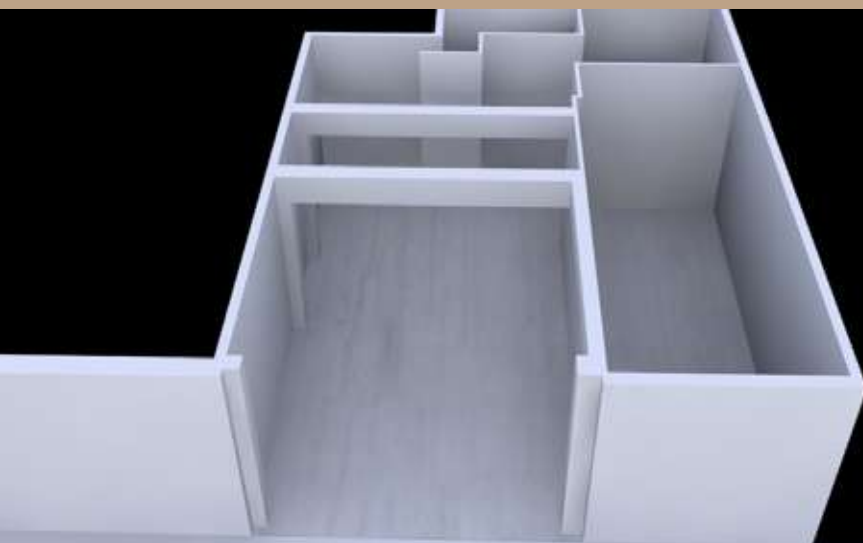

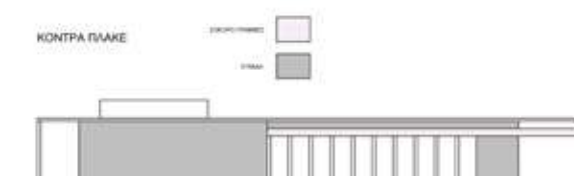
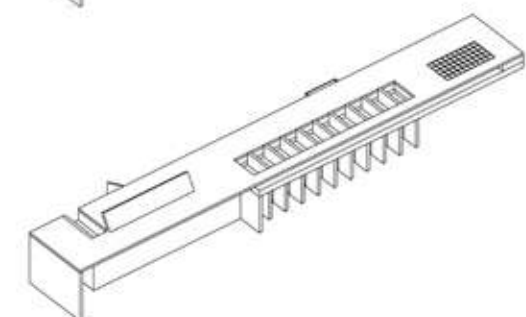
“ Το εσωτερικό ξύλινο δέρμα είχε ως γνώμονα το ρυθμό, την απλότητα και την απόρριψη κάθε καθαρά διακοσμητικού στοιχείου ”

Απαντήσαμε σε αυτές τις προκλήσεις με την δημιουργία ενός εσωτερικού ξύλινου δέρματος που είχε ως γνώμονα το ρυθμό, την απλότητα και την απόρριψη κάθε καθαρά διακοσμητικού στοιχείου, με αναφορές στην ΟΠ αρτ, τον Loos και τον Tanizaki. Το ξύλινο δέρμα οργανώνει, φωτίζει, προβάλλει και καθίζει. Η κάθε μια από τις δυο λειτουργίες του καινούργιου καταστήματος καταλαμβάνει ένα από τα παράλληλα άκρα, κατά το πλάτος του χώρου, καθρεπτίζοντας η μια την άλλη και επιτρέποντας την δημιουργία ενός ενδιάμεσου ευέλικτου χώρου αλληλεπίδρασης. Το εσωτερικό δέρμα μετατρέπεται με τον ίδιο ρυθμό, από βιτρίνα προβολής των ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ, σε τραπεζοκαθίσματα, από την μια άκρη στην άλλη.

Πρώτο βραβείο
στο διεθνή διαγωνισμό της U.I.A.
(Union Internationale des Architectes)
με θέμα:

Utopia, happiness and dreams: in your elsewhere

Αρχιτέκτονες: Παύλος Αραβαντινός, Αριστείδης Ρωμανός

Σκοπός: οι συμμετέχοντες να προτείνουν τη δική τους ουτοπία εξηγώντας πώς αυτή θα οδηγήσει στην ευτυχία μας.

Η καταγραφή φιλοσοφικών απόψεων περί ευτυχίας ήταν αποκαλυπτική: η ενατένιση της ευτυχίας είναι εξίσου –αν όχι περισσότερο– απολαυστική από την ίδια τη βίωση της ευτυχίας. Η μνήμη επιτρέπει το διαλογισμό της ευτυχίας του παρελθόντος, ενώ η προσμονή της ευτυχίας του

μέλλοντος συνδέεται με την Ελπίδα και την Προσδοκία για ένα καλύτερο κόσμο. Αυτός όμως είναι και ο ορισμός της Ουτοπίας. Η πρότασή μας ενισχύει τη σύνδεση Ευτυχίας και Ουτοπίας με την παρουσίαση ενός χειρογράφου του 14^{ου} αιώνα, στο οποίο ο Λιθου-

ανός εξερευνητής Ladislav αποκαλύπτει ένα, άγνωστο ως τότε, πολιτισμό. Πρόκειται για την Τίδη, μια Ουτοπική κοινωνία που στηρίχθηκε στις αρχές του ιδεαλισμού, της ανοχής του διαφορετικού και της ειρηνικής συνύπαρξης. Η περιγραφή ενός τέτοιου πολιτισμού τονώνει την Ελπίδα για

το μέλλον σε κάθε καθόπιστο άτομο. Αν μια τέτοια Ουτοπία υπήρξε, γιατί δεν μπορεί να υπάρξει και στο μέλλον; Το χειρόγραφο αναφέρεται στην ιστορία, τη γλώσσα, τη φιλοσοφία της Τίδη και περιλαμβάνει κεφάλαιο για τα αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά της μνημεία.

>>>>>>>
Utopia, happiness and dreams: in your elsewhere

1

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ

A. Νηπιακή εποχή: η ανθρωπότητα υποταγμένη στη φύση
B. Περίοδος Χειραφέτησης: απελευθέρωση από τα δεσμά της άγνοιας και της μεταφυσικής – θρίαμβος ελεύθερου πνεύματος, επιστημονικής πρόοδου, ελευθερίες του ατόμου
Γ. Ανθρωπότητα αυτάρεσκα ισχυρή, υπεροπτικά πλεονεκτική, με χάσμα κοινωνικών ανισοτήτων, οικολογική κατάρρευση. Τρομοκρατία ως αντίποινο επιθετικών πολέμων για κτήση πηγών ενέργειας,

νερού και υποφερτών κλιματικών συνθηκών Μακρά Περίοδος ΔΥΣΤΟΠΙΑΣ
Δ. Περιβαλλοντικός Αυταρχισμός. Νικήτριες δυνάμεις εγκαθιστούν Παγκόσμια Κυβέρνηση & διαπληντική τάξη: SSS – Summa Project – δρακόντειο περιοριστικό πρόγραμμα παραγωγής και κατανάλωσης αγαθών και ενέργειας. Ανάκτηση οικολογικής ισορροπίας και δικαιοσύνης
Ε. Ανατέλλει ο Χρυσός Αιώνας της ΟΥΤΟΠΙΑΣ

2

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΙΡΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟΥ

(α) Η απογοητευμένη προοδευτική διανοήση ποτέ δεν συγχώρησε στο λαό (!) ότι πειθαναγκάστηκε κάτω από σχετικά βίαια μέτρα να κάνει θυσιές και να αλλοδαίει συνήθειες αιώνων, αντί να προσχωρήσει στην καταναλωτική λιτότητα μετά από κριτική σκέψη και ελεύθερη βούληση.
(β) Η παγκόσμια κοινότητα μεταμορφώθηκε σε μια ολκοκληρωτική κομμουνιστική κοινωνία, κάτω από την πίεση των ίδιων δυνά-

μεων, που με την επιμονή τους στη laissez-faire πολιτική, είχαν φέρει τον πλανήτη στο χείλος της οικολογικής καταστροφής.
Εναλλακτικές απαντήσεις στην οικολογική κρίση:
 • Διαπληντικές κοινότητες
 • Hi-tech Κοινότητες του Αιγαίου

THE AGES OF CIVILISATION

Infantile Age. Man, subordinate to the primordial forces of nature, feels awe towards the natural elements. Worship and fear of the divine, obedience to the king, the magician and the father prevail. Man tries to protect against nature, savage beasts and hostile tribes.

Emancipation Age. Man attains spiritual liberty and knowledge; he creates a civilisation distinguished from the natural order. With ingenuity and crafts subordinates and finally exploits nature. Settlements evolve in industrial cities and grow out of proportion.

Age of Redemption. Forfeiture from the natural order; man faces dangers unthinkable before. A dark period of generalised wars is followed by World Governance.

Golden Age. "The historical period when the spirit of Tlön triumphed"

THE ENVIRONMENTAL CRISIS

173AR

At the end of the second Age Tlön lived a 4-stage Dystopia. Very few listened to wise men's warnings about the dangers of insatiable production and consumption of ever growing quantities of material goods, although the signs were already visible: depletion of natural resources, unsustainable food and energy production, unclean air, high temperatures, drought, water shortage and poverty. Then followed a series of panicky but ineffective environmental technology devices to protect human environment. Some city governments went as far as to cover large urban areas with a new layer of 'nature' presumably to protect the community from foul air and the scorching sun.

Strong countries unwilling to curtail their own waste and consumption of resources decided to reduce world energy consumption by cynically destroying the productive and technological infrastructures of up-coming populous empires. Poor countries used terrorism tactics to resist. Hostilities between states ended up in catastrophic armed conflicts known as Environmental Wars ("Land", "virus" and "water wars").

The victorious power pressed for world governance to control excessive consumption (of energy, services and material goods). They transformed the powerful intra-state agency against terrorism of the preceding period, the notorious Science and Security Service (SSS), into a planetary law and order instrument enforcing strict environmental controls. The SSS invented the Summa Project imposing maxima levels of emissions and energy consumption -calculated for the planet as a whole, for each state, each region, each province, each community and each individual within a community! Its extreme tool was Measure 24/7, which constantly surveyed and monitored thought processes using minuscule drones and invisible implants; it was soon dropped when the SSS discovered that the subversive ideas to world order were more common in the minds of the political and military elite appointed to safeguard order. This era was rightly named Environmental Authoritarianism.

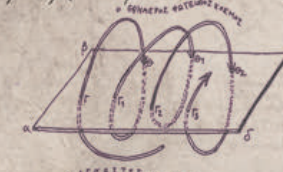
In the Recovery decade the world government managed to steer the social vessel back to normality. A new mature generation with a sense of collective responsibility emerged. It was a bitter disappointment of liberal and leftwing intellectuals that the responsibility shown by the population in observing austerity measures was not a result of rationality and free will, but of coercion -sometimes cruel oppression. The world experienced the final clash between two tendencies manifest in the previous eras: The 'materialism alternative' which, fearing doom, conceived survival through the ambitious plan of 'self-propulsion communities' leaving mother earth to reach galaxy destinations; and the 'idealism alternative' which began the foundation of small high-tech autonomous urban farms in a clinically healthy and environmentally controlled earth.

IDEALISM "The nations of that planet are congenitally idealistic. Their language with its derivatives, religion, literature, and metaphysics, presupposes idealism. For them, the world is not a concourse of objects in space; it is a heterogeneous series of independent acts. It is successive and temporal, not spatial"

LANGUAGE "The basic unit is not the verb but the monosyllabic adjective. Nouns are formed by an accumulation of adjectives.ideal objects abound, invoked and dissolved momentarily, according to poetic necessity. Sometimes the faintest simultaneity brings them about"

PHILOSOPHY AS EVERY DAY LIFE PRACTICE Common to all was the desire to relieve life from the burden of time. This became an ethical aim, considered fundamental to man's happiness and to his attitude to death. A main preoccupation of Tlön's education was to dissociate death from time and to abolish fear of death by insisting on its biological necessity.

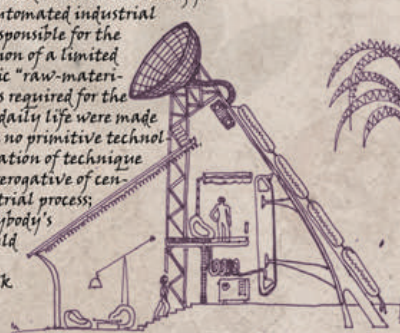
HAPPINESS All states of mind enjoyed by men were treated with a mystic reverence. Anyone enjoying these virtuous states should refrain from boasting or impressing his joy onto others. One philosophical school taught that happiness is primarily a property of remembering the past, or of contemplating the future; that when we are enjoying a happy event, we are not really aware of the fact, as enjoyment itself precludes the consciousness of happiness. This comes as a memory at some future time ('how happy we were then'); or it is achieved as precedent contemplation ('how good it shall be when...').

PEOPLE'S TECHNOLOGY The "materialistic nausea" of previous eras led to voluntary restriction of material needs, a return to more communal ways of life and the decentralisation of energy sources - a true "people's technology", based on renewable energy.

A few large automated industrial plants were responsible for the stable production of a limited number of basic "raw-material" goods. Goods required for the sustenance of daily life were made at home, with no primitive technology. Sophistication of technique was not the prerogative of centralised industrial process; it was in everybody's hands and could be achieved in everyone's back garden.

SOCIAL LIFE: PRODUCT OF IDEOLOGICAL TOLERANCE, BALANCE & HARMONY

Due to material affluence and to idealism, "power struggle" was limited to the sphere of ideas. Intellectual conflict was sought after and elevated to virtue favouring social progress. The highest philosophical values and practical objectives were (a) the ability to keep one's self-awareness alive, be constantly in a state of mental and intellectual alertness, (b) sharp memory and (c) balance. Balance everywhere: between the groups constituting society, in "reconciling intellectual and ethical individualism with ordered social life", between the values of the Greek City state and the need to abide by a new world order, between chance and necessity. Balance was the cardinal value leading to the primordial community goal, harmony.

THE ARCHITECTURE OF TLÖN

Some principles that apparently pervaded the theories and practice of Architecture in Tlön were found engraved on a megalithic Urartian 'vishapakar' near Tesebaini:

a. "In spite of the world being successive and temporal, architects should be taught to design for static space and for eternal buildings".

b. "The design of Public Buildings is a collective work; Architects act as knowledgeable advisors to the interested community groups".

c. "In a society of frugal material needs Architects discard all determinisms and teleologies (functional, technological, productive). The Architectural object, having satisfied the material needs, enters the realm of Art. As in literature, where poetic objects were formed by combination of words and monosyllabic prefixes, architectural design also became pure play".

No one with basic knowledge of architectural history doubts that my finding of four archaeological plans is an extreme example of such 'architectural pure play'!

THE LABYRINTH

Labyrinths were classified according to: the number of entry points, the number of access paths, the existence or not of a goal (centre), the existence of blind alleys.

Their symbolism and connotations were known to all citizens. For example number six implies that you may follow different paths, leading to impasses, before you discover the one and only door revealing the true access to the centre. If, from first try, you fall upon the true path, know that you have missed the essence of the moral lesson. The allegory of number eight is that no doctrine is recognised as true over others; they are all valid as didactic methods of inquiry. All paths are copious and require toil to perceive their qualities and make your choice.

8

3

ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Τεράστιες επενδύσεις στην υπογειοποίηση πόλεων κάτω από τεχνητά εδάφη

Οι Αρχές δαπανούν τεράστια ποσά στην προστασία των οικισμών από τις ακραίες φυσικές καταστροφές που προξένησε η κλιματική αλλαγή.

4

ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΑΙΩΝΑ

Η χάραξη των ελικοειδών πόλεων

Από το κέντρο της έλικας ξεκινούσαν έξι ή οκτώ ή περισσότερες ακτινωτές ευθείες που διαμοίραζαν την επιφάνεια σε ανάλογο αριθμού τομείς. Κάθε ιδρυτικό δόγμα (ή φυλή, ή ιδεολογία) αναλάμβανε να αναπτύξει ένα τομέα με τις δικές του πολιτισμικές προδιαγραφές και σταθερότυπα, επεκτείνοντας το χώρο του σύμφωνα με τις ιστορικές του ανάγκες.

Η εξέλιξη των ελικοειδών πόλεων

Στοιχεία του φυσικού τοπίου ως προσχεδιασμένο τέρμα της επέκτασης της πόλης. Μια ακμάζουσα κοινότητα καταλαμβάνει το χώρο επέκτασης μιας στάσιμης γειτονικής.

Χαράσσονταν δύο ειδών δρόμοι:

- Οι ακτινωτοί ή ωφελιμιστικοί που σε οδηγούν άμεσα στον προορισμό σου.
- Οι ελικοειδείς ή δρόμοι της ιστορικής μνήμης που διατρέ-

χουν τους πολιτισμικούς τομείς και τις αποκρυσταλλωμένες φάσεις της πολεοδομικής εξέλιξης. Δεν βιάζεσαι, ταξιδεύεις νοητά μέσα στο χρόνο και στη ζωντανή ιστορία της πόλης, όπως τη δημιούργησαν οι διαφορετικοί πολιτισμοί της. Ο χώρος της Αγοράς Τα θεατά στοιχεία στην επιφάνεια είναι μόνο σήματα και είσοδοι στους εκτεταμένους υπόστυλους υπόγειους χώρους, όπου διαδραματίζεται η δημόσια ζωή.

TOWN BUILDING

I covered a vast area of what we term "the East"; partly I followed a route similar to that of Alexander. The most exhilarating cases of town building I discovered in two plateaus: "Συρρεσόν κυρ έσων" (Plateau of the Helices or Spirals, in Urartu) and "Συρρεσόν κυρ έσων έσων" (Plateau of Underground Ruins, in Istyurt)

THE TOWNS AT THE PLATEAU OF THE SUBTERRANEAN RUINS My first view of the Plateau of Istyurt from the pass gateway was breathtaking. Amazement overtook me. This weird landscape was an artificial ground, constructed over the original layers of ground and human settlements lying beneath. A vast urban space, totally covered by this 'artificial nature' (indistinguishable from 'natural' nature) extends underground. It surpasses our contemporary imagination that an ancient civilization could command such overwhelming power, material and organizational. Did the people of Tlön wish to safeguard their historical past from the ravages of time? What were the causes for such an almost superhuman enterprise? Did the sun or other natural element turn from blessing to calamity, one that threatened their civilization?

The Subterranean Towns were presumably constructed during the Environmental crisis; an enormous investment by the society of Tlön to protect its populations from environmental cataclysmic disasters. A Dystopian, not a Utopian creation.

THE HIGHEST VALUE OF TOWNS IN GOLDEN AGE

In Tlön they believed that the design of human settlements incorporates the primordial god-sent value of balance; a notion difficult to objectify, but from certain references it was concluded that it has a connotation of justice: absolute justice is never achieved, but social balance is the aim of justice. The whole history of cities showed a continuous process towards equilibrium and harmony.

TOWN DESIGN AT THE PLATEAU OF HELICES

A stone plate in Urartu reveals a Canon that prescribes the rules of proper design of cities.

Two are primordial: balance between the founding groups and subjugation to an overall structural plan. The city is the image of an ideal situation, where groups live in harmony within a community, this harmony being the end of all cities; the population constantly pursues this end, but no town will ever achieve perfection. The permanence of the town's structure is a safeguard to the community's harmony. The form of its parts is transitional symbolizing freedom of expression for the various cultures. The structure's geometry is based on the helix, a shape typical of earthly and celestial objects, identified with evolution (helix-is is the greek word for evolution). It increases by accumulation; older parts remain intact while the total changes. Its form incorporates its history. Radiating lines subdivide the area in sectors (equal to the number of founding groups). Each group develops, according to its code of ethics, its own sector without upsetting the overall community structural balance.

EVOLUTION The helix cannot grow indefinitely. Towns would not expand without limit. Some stopped at a predetermined natural element as final barrier to expansion. Others were abandoned, by consent or by arbitration, when one sector grew to a size endangering the principle of balance; no town had prospered, if one social constituent showed overwhelming dominance over all others. Slight growth unevenness was corrected with concerted spilling over onto adjoining sectors.

In July 1378 I visited the ruins of Irene near the valley of Araxes; a town where, according to the radical philosopher Anadeus, the development of the spiral started from the outer area and proceeded inward towards the pole! In their mentality centrality was just a geometric characteristic with no economic connotation. Urbanisation of the pole was considered grand social project and extremely idealistic conception.

THE HELICOIDAL ROADS

There are two types of road in the helix town: spiral and radials. Radial roads, or 'utilitarian' take you from point A to point B in a straightforward way. The spiral road, or 'road of historical memory' or 'recreation road' takes you from one sector of the town to the other reminding you that the town owes its existence to the effective communication between the different cultures that created it. You travel indirectly, not pressed by time, having the opportunity to perceive the materialized spiritual history of the town. As you visit successive sectors, you marvel at their architectural and urban design styles and you appreciate the effect of diversity of social ideologies in the formal diversity and beauty of your town.

TESEBAINI AND THE ARAME DAM

September 1978, visit of the town of Tesebaini, built on a mound, located in a mountainous landscape with successive ridges and peaks vanishing in the horizon. The steep mountain slopes are meticulously terraced, cultivated and irrigated. Water is collected at a dam, built at high altitude; channeled through an underground canal it reaches the top of the hill-town and rolls down an artificial spiral river bed (in lieu of the helicoidal road of other helix-towns). Irrigation canals carry it to the terraced orchards and vineyards on the mountain slopes.

THE AEGEAN TOWNSHIPS

Some thinkers accused "the design of helicoidal towns as mechanistic and teleologic; they praised the Aegean towns as: "...seemingly individualistic and anarchic, but pleasant and surprisingly interesting", "permeated by innate unwritten laws, implicit rather than explicit, and lenient rather than dogmatic".

And they concluded that "...such an approach seems to unleash the creativity of the builder and to give the visitor the joy of surprise".

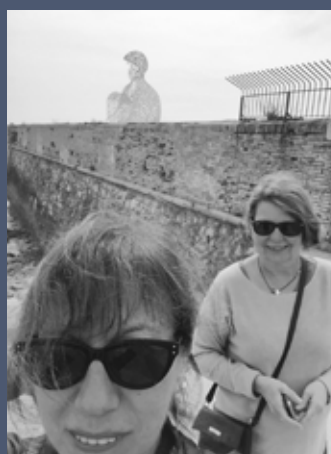
THE AGORA

September 1977 I visited a site I tend to identify with Zernaki Tepe and explored the ruins of its Agora. It is a calm landscape, a valley between two mounds; but a unique enigmatic concept. Public life, for some mysterious reason, took place at various underground levels - an extensive infra-structure.

The super-structure serves only as sign and entry point to important underground activity. The underground floors contain large labyrinthine halls implying political or religious ceremonies. I visited a centrally located basement space: it is a labyrinth of 180 identical rooms: walls in each room are lined with micro-grids filled with 60.000 jewels, bringing the total on this floor to 10.8 million! I remain puzzled about its function, but tend to believe that this was a kind of prisons; whether for treasures, people or ideas, that, I do not know.

the underground labyrinth, with a terrace space for confided data - and the precious items were in fact electronic storage chips. The civilization of Tlön, facing an Armageddon and the end of time, took measures to record the totality of its history, and civilization and safeguard it for survivors.

14

activate, generate, integrate!

Αρχιτεκτονική μελέτη:

Partners in charge: Ρένα Σακελλαρίδου (SPARCH),
Ragnhild Torsteinsrud-Smith (Meinich Arkitekter)

Αρχιτέκτονες: Ρ. Σακελλαρίδου, R. Torsteinsrud-Smith,
Μ. Παπανικολάου

Συνεργάτες αρχιτέκτονες: Α. Γεωργιάδης, Ν. Τσομπίκου, Ν. Απέργης,
Α. Βερτεούρη, Π. Τσόγκας, Α. Βασιλείου,
Χ. Θεοδωρόπουλος, Ι. Κλώνη, Γ. Παπανικολάου,
N. Bongard, E. Serenko

Φοιτητές αρχιτεκτονικής: Γ. Αποστολόπουλος, Θ. Σάνδρος, Κ. Βενιέρης
Φωτισμός: Ελευθερία Ντεκώ

**SPARCH / Sakellaridou Papanikolaou Architects (Athens) και
Meinich Arkitekter (Oslo)**

**Εξαγορά σε διεθνή
αρχιτεκτονικό διαγωνισμό
για το Μουσείο
Μοντέρνας Τέχνης
στην Νορβηγία.**

Μία διάκριση σε διεθνή
αρχιτεκτονικό διαγωνισμό
για μια ελληνική συμμετοχή
(SPARCH Athens) σε συ-
νεργασία με ένα νορβηγικό
γραφείο (Meinich Arkitekter
Oslo) για το Μουσείο
Μοντέρνας Τέχνης στην
Kristiansand της Νορβηγίας.
Από 101 συμμετοχές πολύ

υψηλού επιπέδου, η επιτροπή
επέλεξε 6 συμμετοχές για την
επόμενη φάση του διαγωνι-
σμού, 3 ισότιμες συμμετοχές
(μία από τις οποίες η ελλη-
νική/νορβηγική συμμετοχή)
για διάκριση / εξαγορά λόγω
«πολύ σημαντικής συνεισφο-
ράς των ιδεών τους στον
διαγωνισμό» και 3 ακόμη

συμμετοχές για εύφημο μνεία
χωρίς αποζημίωση.
Το παλιό σιλό σιτηρών δε-
σπόζει στην πρώην βιομηχα-
νική ζώνη που μετατρέπεται
πλέον σε αστικό πυρήνα πολυ-
τισμού ταυτόχρονα με αστικό
development μεγάλης κλίμα-
κας στην υπόλοιπη βιομηχανι-
κή περιοχή. Η γοντευτική θέα

από το νερό και η υπέροχη
επανάληψη των 30 κυλινδρι-
κών πύργων του σιλό, ταυτό-
χρονα με το πρόγραμμα ενός
μουσείου μοντέρνας τέχνης
και την επιθυμία του αγωνο-
θέτη να ενεργοποιήσει την
περιοχή και να δημιουργήσει
πυρήνα κεντρικότητας μας
κινητοποίησε.

Ο τίτλος της πρότασής μας: «activate, generate, integrate!» ακούγεται σαν προτροπή: ενεργοποίησε, δημιούργησε, ενσωμάτωσε! Και αυτό γιατί, για μας ο διαγωνισμός έθετε το ερώτημα με τι τρόπο να μετατρέψει κανείς τον βιομηχανικό χώρο ενός σιλό σιτηρών σε μουσείο σύγχρονης τέχνης και ταυτό-

χρονα, με τι τρόπο να 'ενεργοποιήσει' την περιοχή, πως να την συνδέσει με το κέντρο της πόλης, πως να χρησιμοποιήσει την τέχνη και τον δημόσιο χώρο για να δημιουργήσει κεντρικότητα. Στο αστικό επίπεδο εστίασαμε στο πως να ενεργοποιήσουμε την περιοχή και να δημιουργήσουμε μια αστική πηλατεία

με πυκνότητα χρήσης, ενώ στο αρχιτεκτονικό επίπεδο στόχος μας ήταν να μετασχηματίσουμε το σιλό σε μουσείο μοντέρνας τέχνης αναδεικνύοντας την δομή του, δημιουργώντας πολυηπλής χωρικές εμπειρίες και ενσωματώνοντας την μαγεία του φυσικού φωτός με την τέχνη και την αρχιτεκτονική.

“ Δεν υπάρχει πιο ισχυρό στοιχείο για να μιλήσει κανείς για το πέρασμα του χρόνου από το φυσικό φως ”

Φανταστήκαμε: τα σιπρά να πέφτουν από ψηλά και να γεμίζουν τους πύργους του σιπρά. Σιπρά, πολύτιμο αγαθό, τότε. Και σήμερα; Τότε και σήμερα: το ζήτημα του χρόνου που έχει να συνδιαλλαγεί μαζί του κάθε επέμβαση σε υπάρχον κτίριο. Πώς διαχειρίζεσαι το παλιό; Πώς το μετουσιώνεις σε κάτι νέο; Η έντονη κατακορυφότητα των

πύργων του σιπρά φέρει τις μνήμες ενός “βιομηχανικού καθεδρικού ναού”. Φανταστήκαμε τους πύργους να γεμίζουν με φως, πολύτιμο αγαθό για ένα Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης. Συνειδητοποιήσαμε ότι δεν υπάρχει πιο ισχυρό στοιχείο για να μιλήσει κανείς για το πέρασμα του χρόνου από το φυσικό φως με τις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες του.

Φανταστήκαμε δέσμες φωτός να ενεργοποιούν τον χώρο στο εσωτερικό και να δίνουν νέα παρουσία στο σιπρά σαν ανακλάσεις και ημιδιαφάνειες στις νέες προσθήκες. Αποφασίσαμε να δουλέψουμε με τις βασικές ποιότητες του φυσικού φωτός και να τους επιτρέψουμε να ορίσουν τις χωρικές ποιότητες και την “παρουσία” του μουσείου στην πόλη.

“ Το μουσείο είναι ένα υβρίδιο: κάποτε βιομηχανικός χώρος και τώρα χώρος τέχνης ”

Το μουσείο που σχεδιάσαμε είναι ένα υβρίδιο: κάποτε βιομηχανικός χώρος και τώρα χώρος τέχνης. Οι πύργοι του σιλό γίνονται εσωτερικό αίθριο και γεμίζουν με φως και κίνηση. Γέφυρες σε διαφορετικά επίπεδα

διασχίζουν τον χώρο, η κίνηση πολυεπίπεδη, διαρκής η αναγνώριση της παρουσίας του άλλου, το φως από ψηλά. Οι δύο νέες προσθήκες συνομιλούν με το υπάρχον. Πότε δυναμικά: η οριζόντια μπάρα ισορροπεί

στην πλευρά προς την θάλασσα και με μεταλλική επένδυση / καθρέφτη αντανακλά το δυτικό φως, τότε χαμηλόφωνα: η «αιθέρια» φτιαγμένη από ημιδιαφανές καμπύλιο γυαλί νέα προσθήκη ορίζει το μέτωπό του

μουσείου προς την πλατεία. Μια μεγάλη πύλη ενώνει την πλατεία με το νερό, ενώ στο δώμα οι ημιδιάφανες απολήξεις των πύργων του σιλό δίνουν άνοιγμα στον ορίζοντα και φέρνουν φως στο εσωτερικό αίθριο.

>>>>>>>

activate, generate, integrate!

“Οι πύργοι του σιλό γίνονται
εσωτερικό αίθριο και
γεμίζουν με φως και κίνηση”

eco_corridor / οικοηολογικές διαδρομές

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ:
ΔΙΑΚΡΙΣΗ:
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ:
ΕΤΟΣ:

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Τρισδιάστατες απεικονίσεις
σε συνεργασία με topio7
(Θανάσης Πολυζωίδης)

Ανάπλαση και Επανάχρηση πρώην εξορυκτικών
περιοχών λιγνίτη στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας
Α' Βραβείο

ΔΕΗ - Διεύθυνση Μελετών Λιγνιτικού Κέντρου
Δυτικής Μακεδονίας
Περιοχή λιγνιτωρυχείου Πτολεμαΐδας, Νομός Κοζάνης
1.887.360 m² (188,737 ha)
2016

Χρυσάνθη Βάθη, αρχιτέκτονας
Λήδα Ντρίβα, αρχιτέκτονας
Αδαμαντία Σαμίου, αρχιτέκτονας
Λέλλα Χρονοπούλου, φοιτήτρια αρχιτεκτονικής

ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ:

topio7 | Κατερίνα Ανδρίτσου, Πανίτα Καραμανέα, Θανάσης Πολυζωίδης

Η πρόταση «οικοηολογικές διαδρομές / eco_διαδρομές» απέσπασε το Α' Βραβείο στον Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό ιδεών για την «Ανάπλαση και Επανάχρηση πρώην εξορυκτικών περιοχών λιγνίτη στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας» που προκήρυξε η ΔΕΗ.

Πρόκειται για έναν καινοτόμο αρχιτεκτονικό διαγωνισμό τοπικού σχεδιασμού μεγάλης κλίμα-

κας - ο πρώτος του είδους στην Ελλάδα - που αναζητά εργαλεία και στρατηγικές για την ανάπλαση τοπίου μιας έκτασης 1800 στρεμμάτων. Προκηρύχθηκε από τη ΔΕΗ και τη Διεύθυνση Μελετών Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας και αφορά μια επιμήκη ζώνη μήκους 3,5 χιλιομέτρων και πλάτους 250 - 850 μέτρων, ανάμεσα στους οικισμούς Καρυοχωρίου και Αγίου Χριστοφόρου στην Πτολεμαΐδα.

Η ζώνη αυτή, αποτελούσε για χρόνια σημείο εξορυκτικής δραστηριότητας λιγνίτη και χώρο απόθεσης υλικών από τα ορυχεία κι έχει αποκατασταθεί. Ωστόσο, στο πλαίσιο πρωτοβουλιών σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές και πέραν των απαιτήσεων της νομοθεσίας, η ΔΕΗ διαπίστωσε την επιστημονική αναγκαιότητα της μελέτης τοπίου και προκήρυξε διαγωνισμό.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΒΡΑΒΕΙΑ:

Η πρόταση «eco_διαδρομές» έχει επίσης αποσπασεί:

• Το Διεθνές Βραβείο **Award in the Category of Non Implemented Landscape**

Architectural Projects στην 7^η International Landscape Architecture Exhibition 2017 στο Βελγικό.

• Το Διεθνές Βραβείο

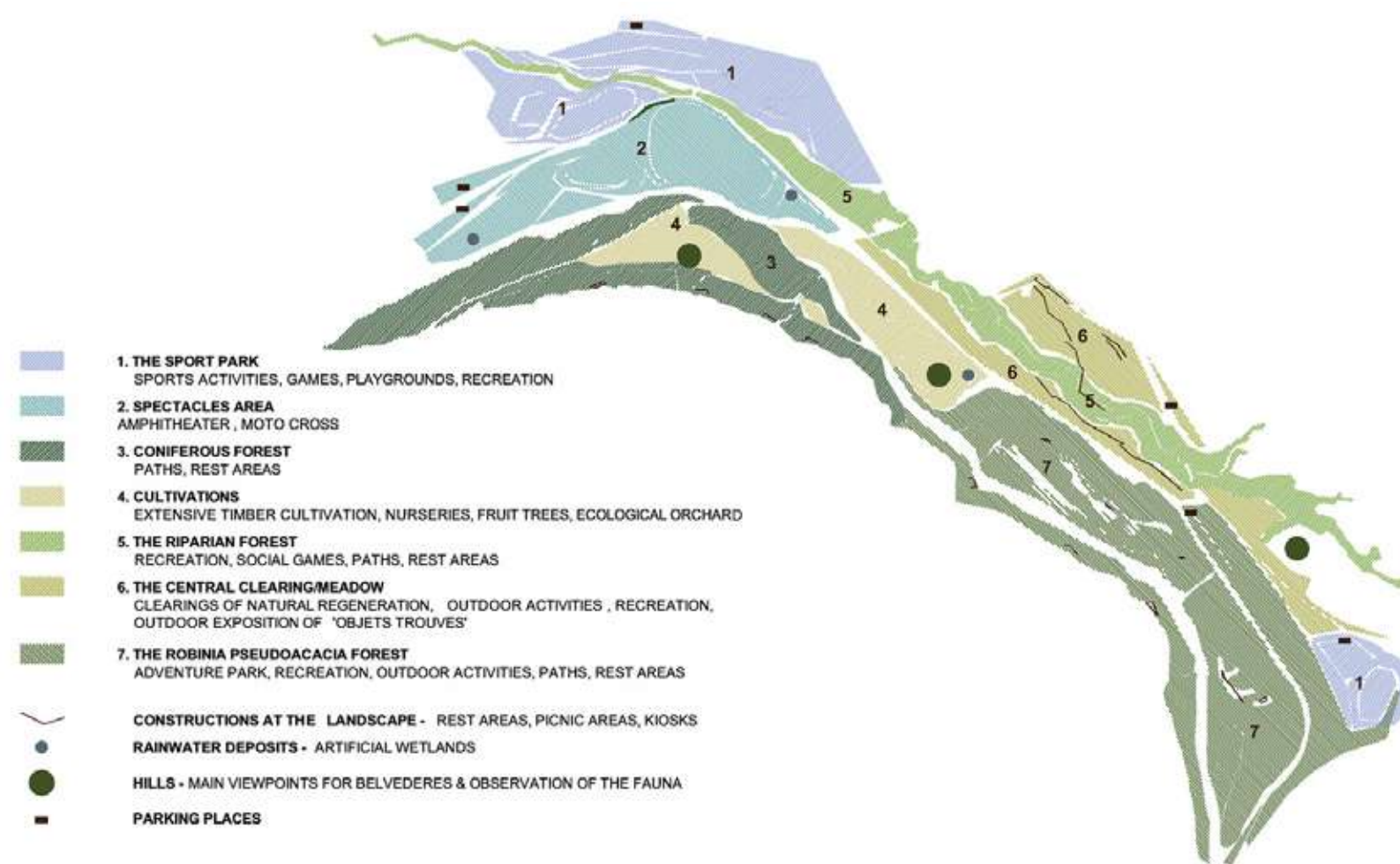
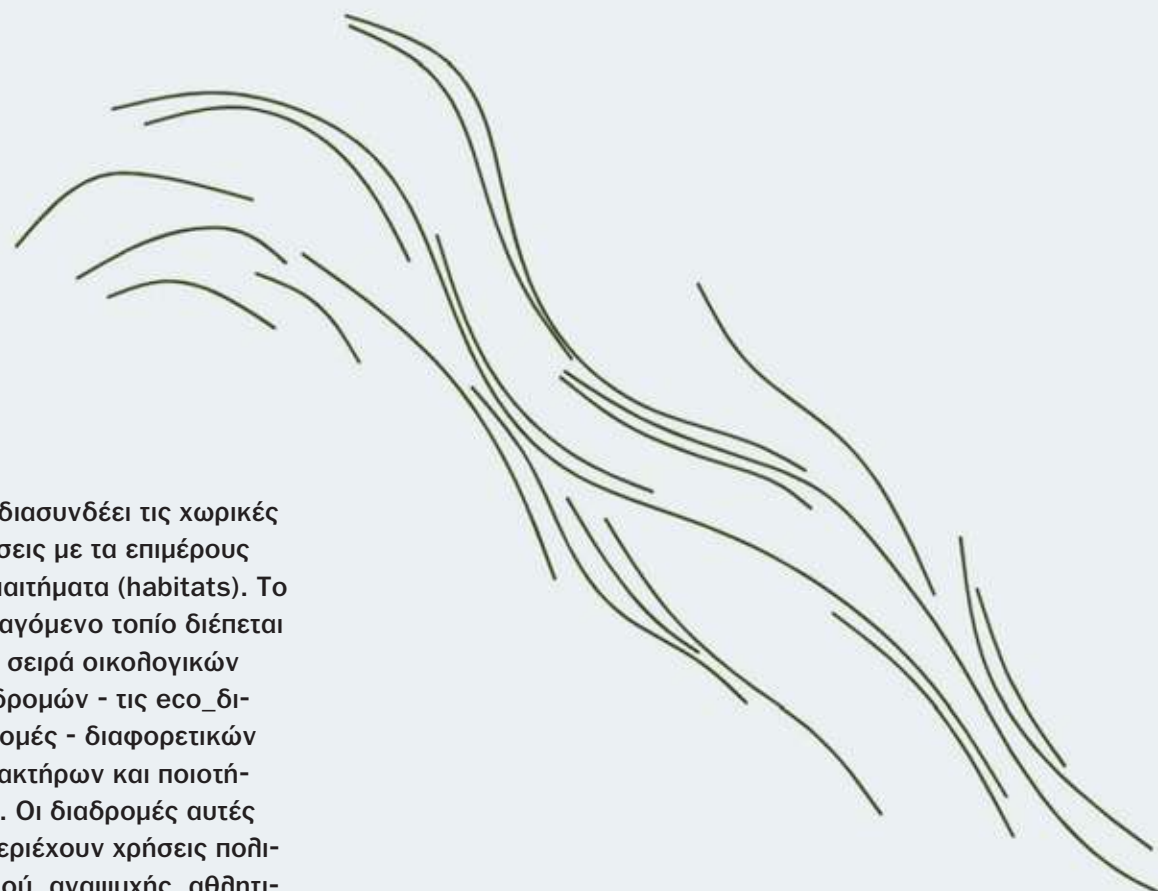
Simonetta Bastelli Prize (Professional Category) – V Prize Simonetta Bastelli – Architecture and Nature 2017

(San Venzano, Italy)
Διοργάνωση: Municipality of San Venzano and the cultural association “architect Simonetta Bastelli”.

Η κεντρική ιδέα προέρχεται από τη διαμήκη μορφή και γραμμικότητα της τοποθεσίας που δύναται να λειτουργήσει ως οικολογικός διάδρομος. Η ανάγκη περιβαλλοντικού εμπλουτισμού και ενίσχυσης της βιοποικιλότητας, οδήγησε στη διαχείριση του τοπίου ως ένα σύστημα ροών που σε συνέργεια οργανώνει

και διασυνδέει τις χωρικές σχέσεις με τα επιμέρους ενδιαιτήματα (habitats). Το παραγόμενο τοπίο διέπεται από σειρά οικολογικών διαδρομών - τις eco_διαδρομές - διαφορετικών χαρακτήρων και ποιοτήτων. Οι διαδρομές αυτές εμπεριέχουν χρήσεις πολιτισμού, αναψυχής, αθλητικών και καλλιτεργειών.

COMPOSITIONAL STRUCTURE / FLOWS

NEW USES

Η πρόταση αρθρώνεται από μία σειρά από επιμέρους **τοπία - θέματα** και τις ενδιάμεσες **ζώνες μετάβασης**. Συγκεκριμένα προτείνονται:

- **αθλητικό πάρκο** με γήπεδα καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης, αντισφαίρισης, 5x5, στίβου για τρέξιμο στο δάσος, όργανα υπαίθριας γυμναστικής, πιθανή τοποθέτηση ιππικού ομίλου και ενίσχυση του υπάρχοντος αθλητικού πόλου του Καρυοχωρίου
- **περιοχή θεαμάτων** με амφιθέατρο ενσωματωμένο στο λιβάδι/πρανές με κερκίδες ανακυκλωμένης ξυλείας σιδηροδρομικών γραμμών, αναβάθμιση υπάρχοντος motocross

- **δάσος Κωνοφόρων** με δίκτυο περιπλήνσης - στάσης, περιοχές picnic, belvederes
- **περιοχή καλλιτεργειών** αποτελούμενες από: α) καλλιέργειες ξυλείας εποχιακής υλοτόμησης και πώλησης με οικονομικά οφέλη και φυτώρια δένδρων για μελλοντικές αναδασώσεις, β) καλλιέργειες οπωροφόρων δένδρων σε αναβαθμούς και γ) οικολογικά περιβόλια οπωροκηπευτικών περιοδικής ενοικίασης με εκπαιδευτικό χαρακτήρα
- **παρареμάτιο δάσος** με οικολογική ενίσχυση του υπάρχοντος ρέματος και δάσους, ενσωμάτωση δικτύου κίνησης και στάσης με κατασκευές - κιόσκια, πιλατώματα για πικνίκ, κοι-

νωνικά παιχνίδια και μικρά амφιθέατρα αναψυχής

- **κεντρικό λιβάδι**, με γραμμικούς μεσογειακούς κήπους φρυγάνων και υπαίθρια παζάρια στα όρια με το δρόμο, και πρωταγωνιστή το ίδιο το κενό που λειτουργεί ως παύση, ως τόπος ενατένισης των μακρινών οριζώντων. Οικολογικά βασίζεται στη φυσική αναγέννηση, κατά χρονικά διαστήματα ακολουθείται εποχιακή σπορά και κούρεμα της ποώδους και θαμνώδους βλάστησης δημιουργώντας ένα παιχνίδισμα εναλλαγής γεωμετρικών σχημάτων. Διάσπαρτη στο κενό λιβάδι προτείνεται μια υπαίθρια **έκθεση** γλυπτικών εγκαταστάσεων και βιομηχανικών

εξαρτημάτων σε αχρηστία που ενδεχομένως διαθέτει το Ορυχείο, ελεύθερα τοποθετημένα ως **'objets trouvés'** στο κεντρικό λιβάδι

- **δάσος Ακακίας** με δίκτυο περιπλήνσης και χώρων στάσης πικνίκ - θέασης του τοπίου. Σε τμήμα του δάσους προτείνεται πιθανή τοποθέτηση **Πάρκου περιπέτειας** (adventure park) με οικονομική ανταπόδοση
- **τεχνητοί υδροβιότοποι** για τις ανάγκες άρδευσης της περιοχής (περιοχές συλλογής όμβριων, καθαρισμός με μακρόφυτα)
- **λόφοι** ως κύρια σημεία θέασης ολόκληρης της περιοχής και σημεία παρατήρησης της πανίδας.

“ Το ανάγλυφο γεννάει την κίνηση, οι διαδρομές πλάθονται στο τοπίο μέσω της διαχείρισης της ροϊκότητας ”

Η **φύτευση ως δομικό εργαλείο** οργάνωσης των σχέσεων, συγκροτεί έναν ιστό από **πυκνότητες και ξέφωτα** που υφαίνει οργανικά το χώρο. Τοποθετείται ως **επισήμανση** στις εισόδους της περιοχής διαμορφώνοντας **πύλες**, σε γραμμική παράταξη που καταστρώνει ένα **φίλτρο** σε ενδιαμέσες περιοχές μετάβασης, σε **μανδύας** που περικλείει επιμέρους χρήσεις στο τοπίο, σε **μάζα** δένδρων συμπληρώνοντας την υπάρχουσα βλάστηση και πλάθοντας **εσωστρεφείς και εξωστρεφείς** περιοχές. Στο δάσος Ακακίας,

Κωνοφόρων και στο κεντρικό λιβάδι, προτείνεται ενίσχυση του υποόροφου με διαμήκη **‘φρύδια’** ποωδών και θαμνωδών ειδών και κατά τόπους σποραδικές **μάζες** δένδρων. Η **κίνηση** αποτελεί ένα εργαλείο ανάγνωσης και αντίληψης του χώρου. Ο τρόπος που μια διαδρομή ξεδιπλώνεται στο τοπίο εξηγεί **‘εν δυνάμει’** συν το χρόνο το χώρο. Η τοπογραφία της περιοχής παρουσιάζοντας εναλλαγές προσφέρει ποικιλία θεάσεων. Η πρόταση επιχειρεί να αναδείξει αυτό το υπό λανθάνουσα κατάσταση δυναμικό σε μια διαπλοκή κινήσεων και στάσεων σε καίρια σημεία ενατένισης και θέας. Το ανάγλυφο γεννάει την κίνηση, οι διαδρομές πλάθονται στο τοπίο μέσω της διαχείρισης της ροϊκότητας. Ο **φωτισμός** είναι λιτός, ώστε να μην προκαλεί φωτορύπανση στα οικοσυστήματα και διακριτικά αναδεικνύει κυρίαρχες διαδρομές στο τοπίο. Αποτελείται από χαμηλά φωτιστικά τύπου Bollard από διατομές οξειδωμένου χάλυβα. Σε κομβικά σημεία εισόδου και σε χώρους στάθμευσης ο φωτισμός συμπληρώνεται από στύλους φωτός οξειδωμένου χάλυβα.

νήσεων και στάσεων σε καίρια σημεία ενατένισης και θέας. Το ανάγλυφο γεννάει την κίνηση, οι διαδρομές πλάθονται στο τοπίο μέσω της διαχείρισης της ροϊκότητας. Ο **φωτισμός** είναι λιτός, ώστε να μην προκαλεί φωτορύπανση στα οικοσυστήματα και διακριτικά αναδεικνύει κυρίαρχες διαδρομές στο τοπίο. Αποτελείται από χαμηλά φωτιστικά τύπου Bollard από διατομές οξειδωμένου χάλυβα. Σε κομβικά σημεία εισόδου και σε χώρους στάθμευσης ο φωτισμός συμπληρώνεται από στύλους φωτός οξειδωμένου χάλυβα.

Οι στρατηγικές για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της οικολογικής συνδεσιμότητας κατέχουν εξέχοντα ρόλο και αποσκοπούν στη δημιουργία νέων ενδιακτημάτων και στην παράλληλη ενίσχυση των υπαρχόντων, λαμβάνοντας υπόψη το κλίμα, τις τοπικές φυτοκοινωνίες, τον χαρακτήρισμό των εδαφών ως μη αρδεύσιμα και την επιβίωση χωρίς συντήρηση. Αναφέρονται οι εξής:

- **οικότοποι δασών** - Εμπλουτισμός των υπαρχόντων δασικών μαζών όπου κυριαρχεί ένα φυτικό είδος
- **οικότοποι νερού / ρέμα** - Ενίσχυση του ρέματος ως κυρίαρχου οικολογικού διαδρόμου και σύνδεσή του με τις δασικές μάζες
- **οικότοποι νερού – τάφροι και τεχνητοί υδροβιότοποι:** Οι νέοι οικότοποι νερού μέσω της διαχείρισης των ομβρίων, παίζουν καθοριστικό ρόλο στην οικολογική συνδεσιμότητα

και ενίσχυση της βιοποικιλότητας όλων των ζωνών

- **οικότοποι καλλιέργειών** - Φύτευση νέων ενδιακτημάτων καλλιέργειών που λειτουργούν ως σύνδεσμοι ανάμεσα στα υπάρχοντα
- **οικότοποι Λιβάδων / οικότοποι - ο κενός χώρος ως αξία και ως παύση** Διατήρηση της χωρικής ποιότητας του χορτολιβαδικού κενού ως πεδίο φυσικής αναγέννησης και για την ευδοκίμηση λιβαδικών ειδών εντομών - πτηνών.

Το νερό αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την αύξηση της βιοποικιλότητας και τη βιώσιμη ανάπτυξη του έργου. Προτείνεται ένα δίκτυο που αποτελείται από:

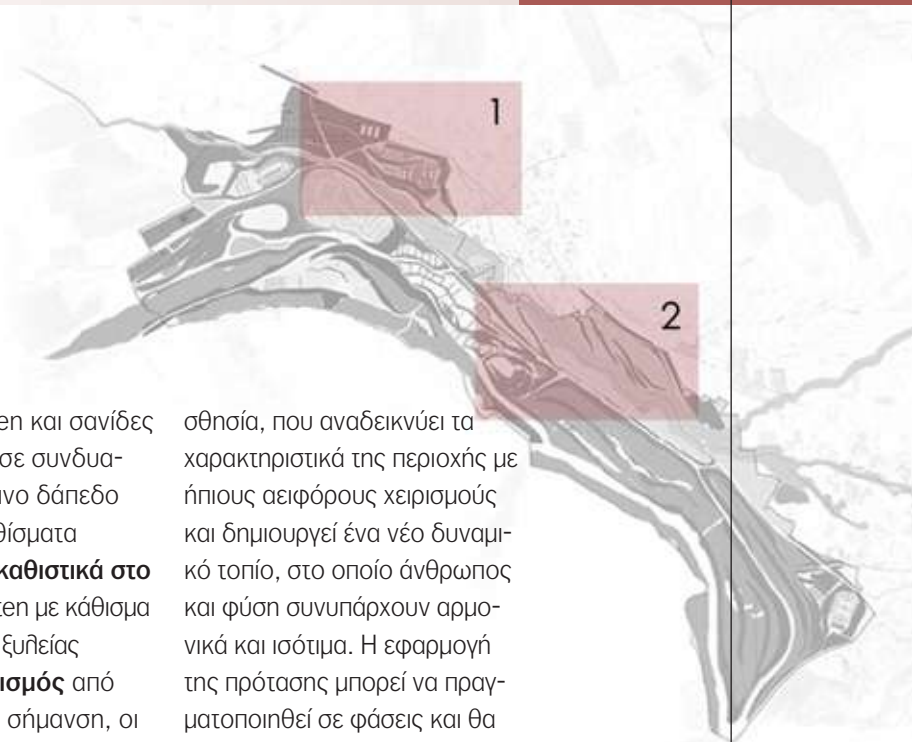
- **τους τεχνητούς υδροβιότοπους** που συλλέγουν τα όμβρια τα οποία καθαρίζονται από μακρόφυτα με σκοπό την άρδευση.
- **τις υπόγειες δεξαμενές ομβρίων** που αποθηκεύουν με κατάλληλη διανομή τα καθαρισμένα νερά των υδροβιότοπων
- **το ρέμα** που καθαρίζεται και εμπλουτίζεται
- **τους τάφρους απορροής ηρανών** που δημιουργούν ζώνες εμπλουτισμού βιοποικιλότητας και καταφύγιο

κινητικότητας πανίδας

- **τους τάφρους απορροής επιφανειών (bioswales)** που παραπλεύρως επιφανειών (δρόμοι, μονοπάτια, χώροι στάθμευσης) κατακρατούν τα νερά πριν διανεμηθούν στον υδροφόρο ορίζοντα και δημιουργούν ρηχούς εποχιακούς υδροβιότοπους.

MASTERPLAN - ZOOMS

Στην πρόταση μας οι επεμβάσεις στο τοπίο είναι ήπιες και τα αρχιτεκτονικά στοιχεία που προτείνονται βρίσκονται διάσπαρτα στο τοπίο. Χαρακτηριστικά αναφέρονται:

- ο **κύβος** - Το **κίσκι**: με ξύλινο σκελετό κυβικής μορφής με περιβλήμα σανίδων πηλαιομένης ξυλείας. Συναρμολογείται και αποσυναρμολογείται παράγοντας ποικιλία μορφής και χρήσης όπως:

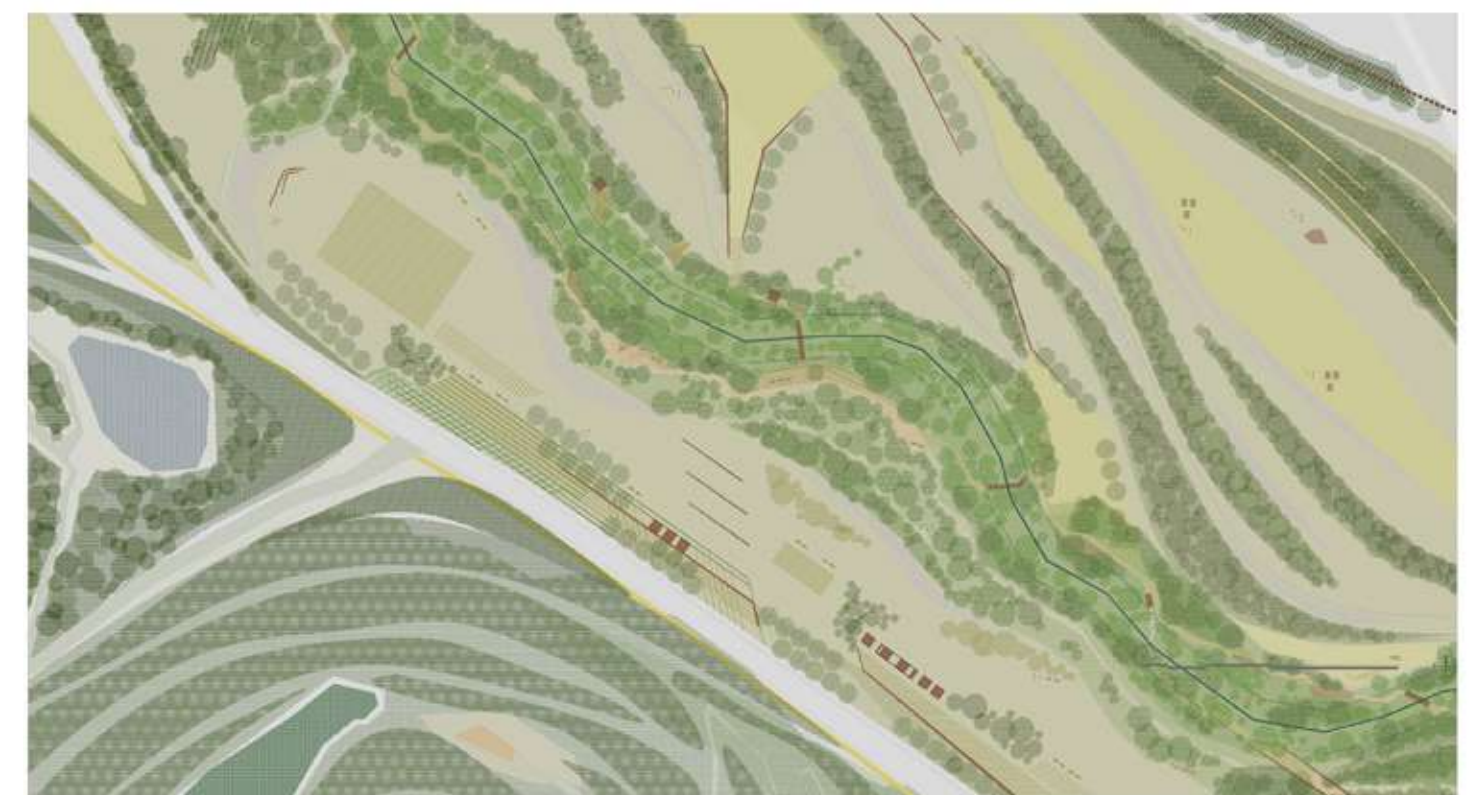
- Πωλητήρια, infopoint, αναψυκτήρια, χώρους στάσης
- **το Στέγαστρο:** με σκελετό οξειδωμένου χάλυβα ορθογωνικής μορφής και με ξύλινο δάπεδο και δυννητική ενσωμάτωση του Κύβου. Δημιουργεί ημιυπαίθριους χώρους στάσης και προετοιμασίας πικνίκ /barbecue
- **τα Καθιστικά - πλατφόρμες για πικνίκ:** ελίσσόμενα ανάμεσα σε κορμούς καθι-

στικά από corten και σανίδες
μασίφ ξυλίας σε συνδυασμό με και ξύλινο δάπεδο
και τραπεζοκαθίσματα

- **τα διάσπαρτα καθιστικά στο
τοπίο:** από corten με κάθισμα
σανίδων μασίφ ξυλίας
- **λοιπός εξοπλισμός** από
corten όπως η σήμανση, οι
μικροκάδοι και τα φωτιστικά
στις διαδρομές

Πρόκειται για μελέτη με οικο-
λογική και αντιληπτική ευαι-

σθησία, που αναδεικνύει τα χαρακτηριστικά της περιοχής με ήπιους αιεφόρους χειρισμούς και δημιουργεί ένα νέο δυναμικό τοπίο, στο οποίο άνθρωπος και φύση συνυπάρχουν αρμονικά και ισότιμα. Η εφαρμογή της πρότασης μπορεί να πραγματοποιηθεί σε φάσεις και θα αποτελέσει καινοτόμο έργο για την Ελλάδα. Αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον το επόμενο στάδιο υλοποίησης του έργου.

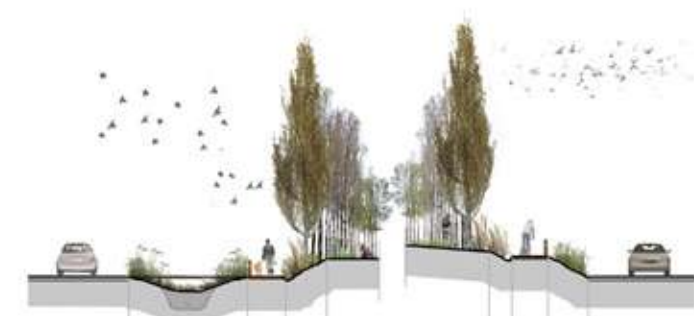
path - bicycle path among cultivations

path - bicycle path - road at the riparian Forest-Park

paths in the clearings/meadows

path - bicycle and main road

path - bicycle path - road at Robinia pseudoacacia Park

paths and parking spaces

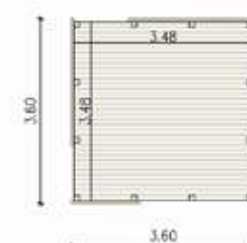
KIOSK TYPE A - THE CUBE

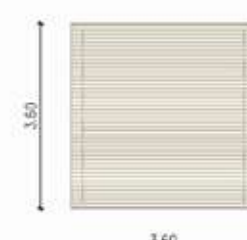
section

elevation

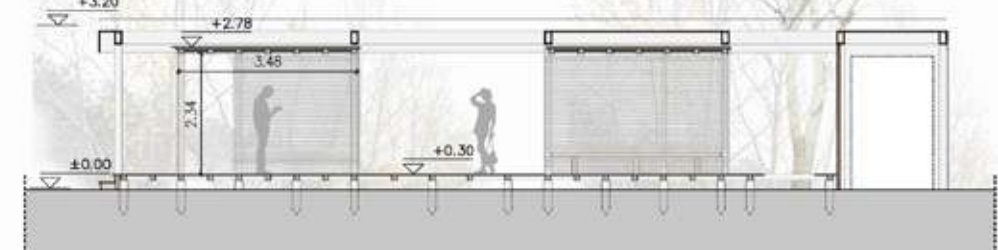

plan

roof plan

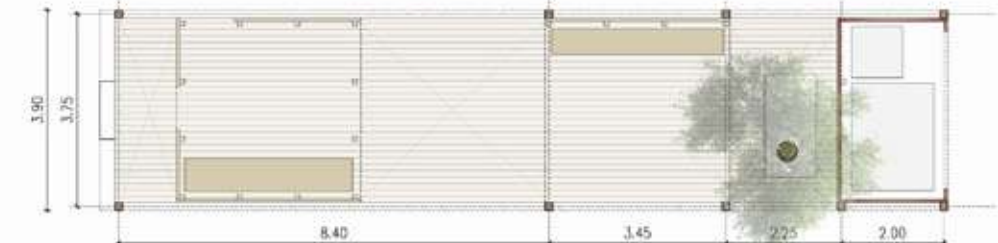
KIOSK TYPE B - PAVILION

section

elevation

plan

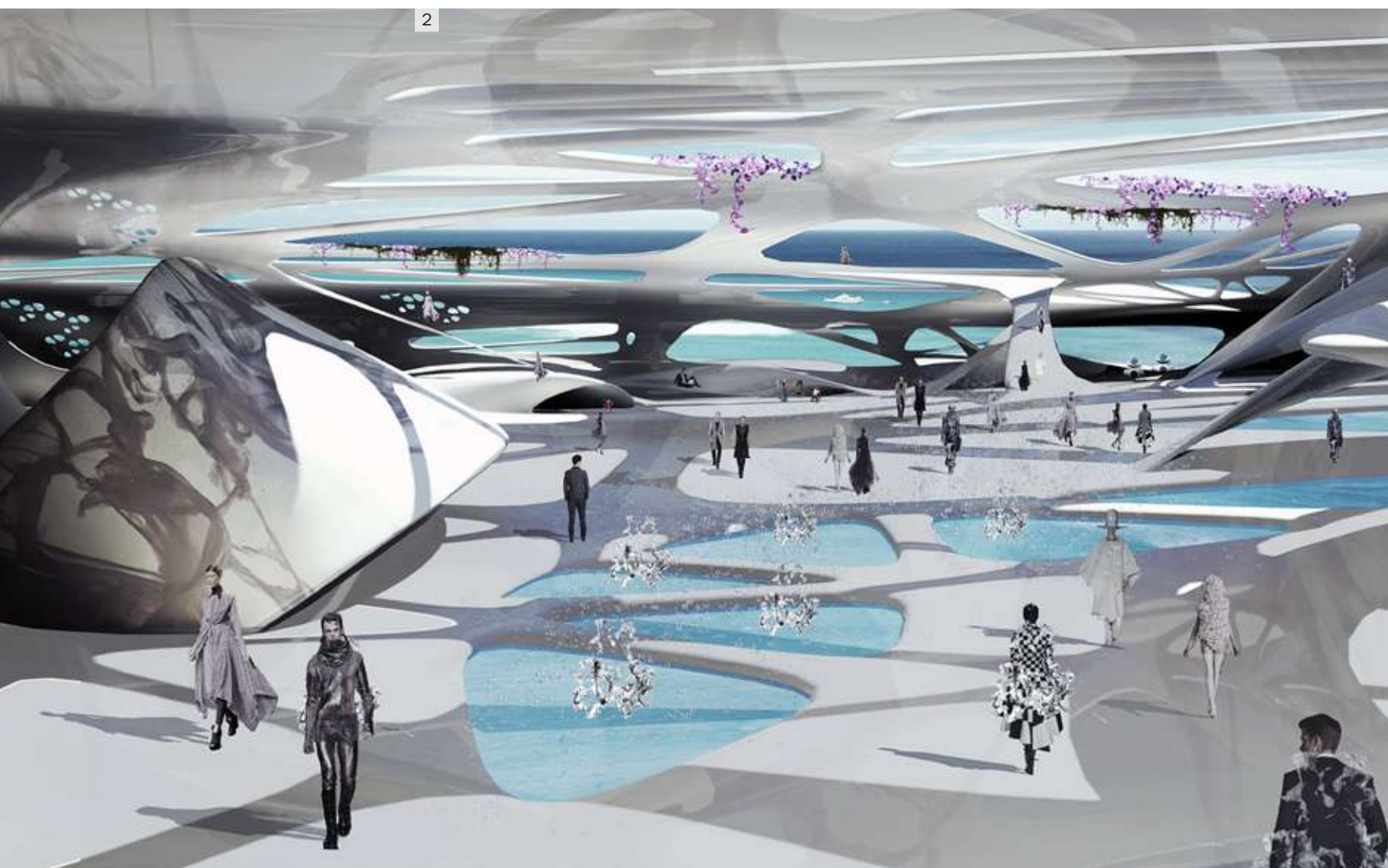

roof plan

Ο Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός επαναπροσδιορίζει τη μέθοδο που δημιουργήθηκε το Μουμπάι. Η πόλη του Μουμπάι σε μεγάλο ποσοστό είναι μία τεχνητή πόλη που προέκυψε από τη σύνδεση επτά νησιών (1970-2015) (εικόνα 3). Ο σχεδιασμός ξεκίνησε με την έρευνα σχετικά με τις μεθόδους τεχνητής σύνδεσης των αρχικών 7 νησιών και τις συνέπειες που προκάλεσε αυτή η τεχνική σύνδεση στην πόλη, στο περιβάλλον αλλά και στους κατοίκους.

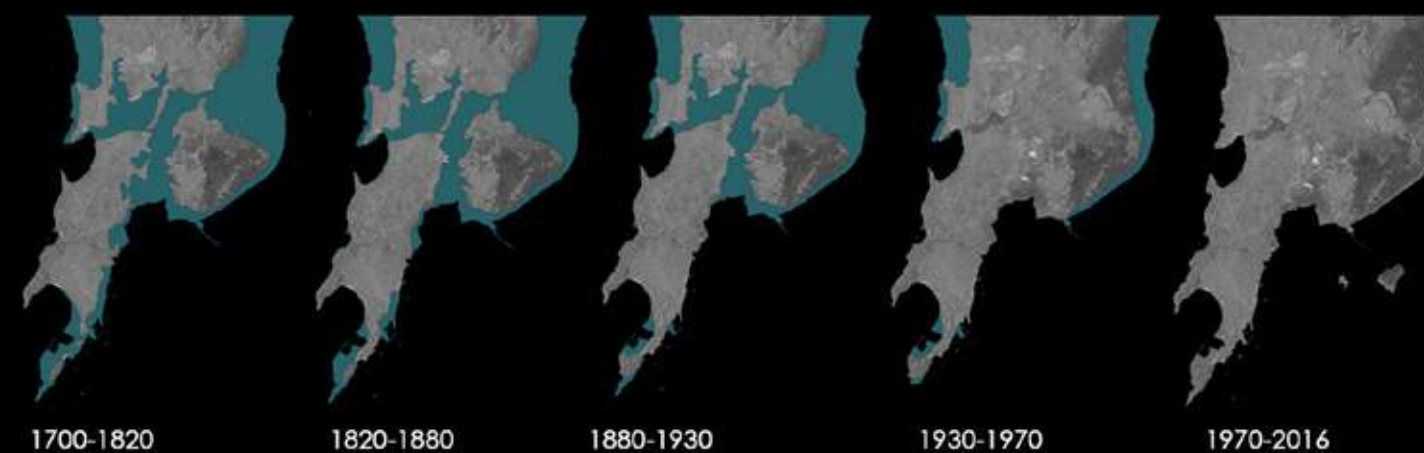
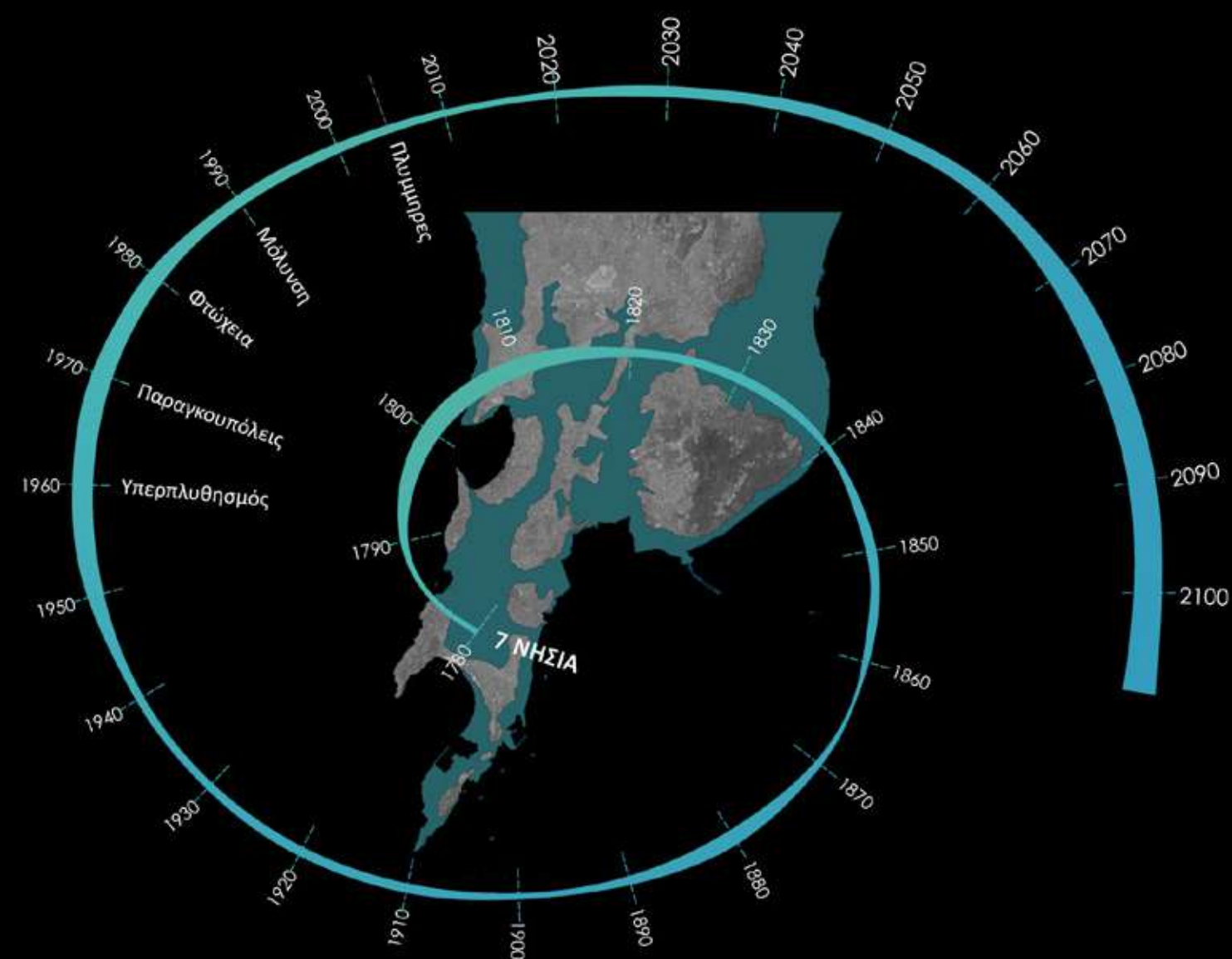
Η σύνδεση αυτή έγινε, χρησιμοποιώντας συντρίμια από 22 λόφους και δημιουργώντας μπάρες προστασίας από το νερό. Έρευνες έχουν δείξει ότι η τεχνητή σύνδεση είναι σήμερα υπεύθυνη σε μεγάλο βαθμό για πλημμύρες και υψηλά επίπεδα ρύπανσης καθώς σταμάτησε τη φυσική ροή του νερού. Με βάση την πεποίθηση ότι η αρχιτεκτονική θα μπορούσε να διδαχτεί από την υπάρχουσα συμβιωτική σχέση μεταξύ νερού και ζωτανού οργανισμού, έγινε μια

ανάληψη στο σχηματισμό και την ανάπτυξη κοραλλιογενών υφάλων σε πολυηλιόγενες. Το σύστημα σχηματισμού που είναι υπεύθυνο για αυτή τη συνύπαρξη έχει υιοθετηθεί στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό της νέας πόλης της Βομβάνης. Η τελική πρόταση σχεδιασμού σέβεται και προσαρμόζεται στις φυσικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που υπάρχουν. Επιπλέον, μια νέα ιδέα του συστήματος διαβίωσης εισάγεται με βάση τη ροή, τη ροή του νερού και τη ροή των ανθρώπων.

2

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΜΠΑΙ

3

Συγκεκριμένα, η ανάλυση της τοπογραφίας των κοραλλιογενών υφάλων χρησιμοποιείται ως βασικό εργαλείο σχεδίασης για την χωροθέτηση της προτεινόμενης επέκτασης μέσα στην θάλασσα. (εικ. 5)

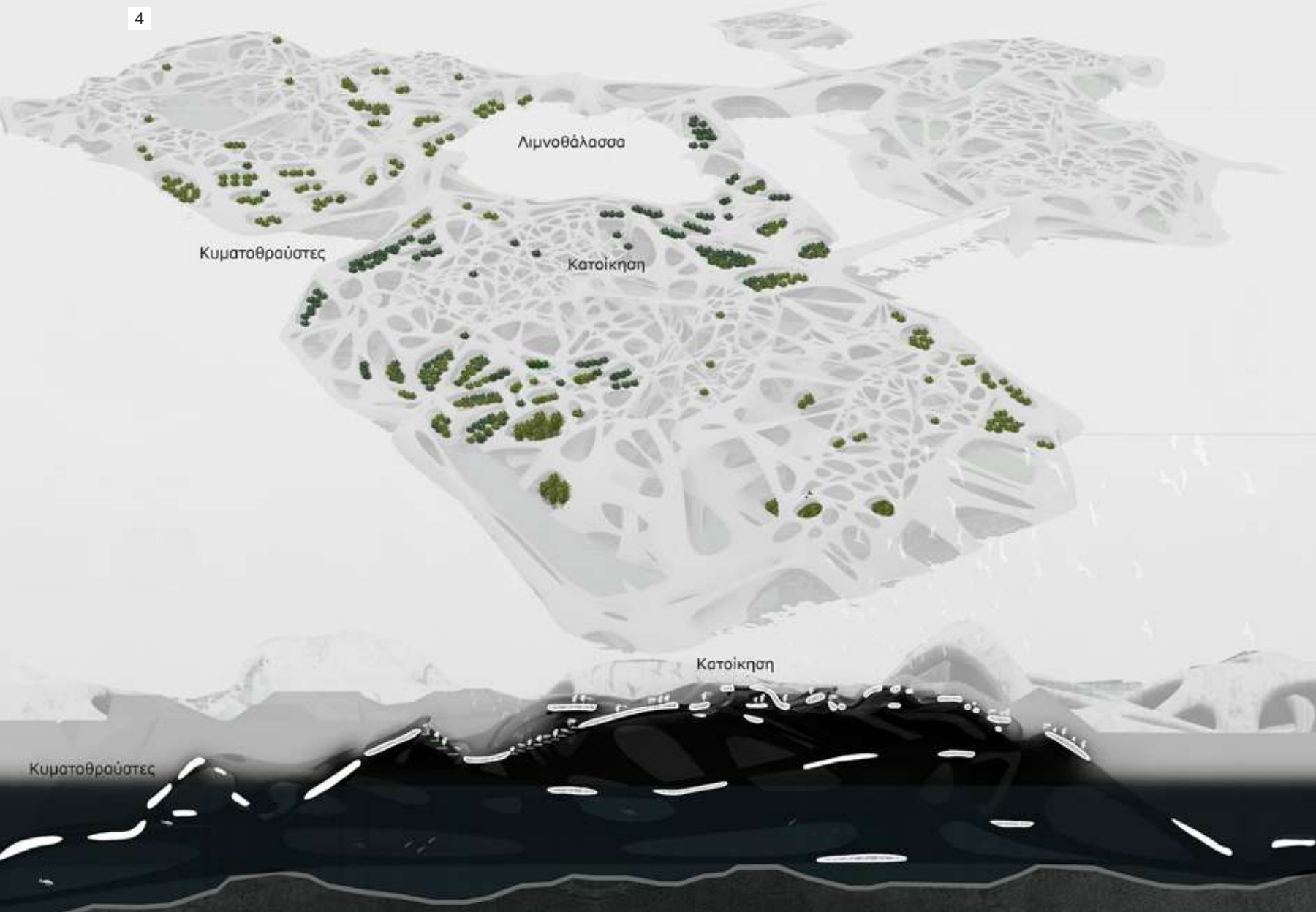
Σε πρώτο στάδιο δημιουργήθηκαν ζώνες προστασίας περιμετρικά που λειτουργούν ως κυματοθραύστες και επιτρέπουν την ήρεμη διέλευση του νερού μέσα στις περιοχές κατοίκησης. Επιπλέον, το υδροδυναμικό σχήμα και το

μέγεθος των κοραλλιογενών νησιών έχει μεγάλη επίδραση στο βασικό σχεδιασμό της επέκτασης μέσα στη θάλασσα. Η μορφολογία που αναπτύχθηκε επιτρέπει τη φυσική ροή του νερού ενώ παράλληλα προστατεύει τους χώρους κατοίκησης από τα ισχυρά κύματα και τα ρεύματα της θάλασσας. Ως αποτέλεσμα, το νερό φιλτράρει με φυσικό τρόπο την πόλη και παράλληλα αυξάνει τη βιοποικιλότητα στο Μουμπάι. (εικ. 1)

Στη συνέχεια ερευνήθηκαν διάφοροι τύποι κοραλλιών με σκοπό να αναλυθούν τα φυσικά χαρακτηριστικά τους που επιτρέπουν την συμβίωση με το νερό. Ο συνδυασμός των χαρακτηριστικών των διαφόρων τύπων κοραλλιών για το σχεδιασμό της επέκτασης είναι χρήσιμος ώστε να καταφέρει να δημιουργηθεί μια συμβιωτική σχέση. Για παράδειγμα, τα Ακροπόρα κοράλλια αντιστέκονται στα δυνατά κύματα μέσω της μορφολογίας τους, με αποτέλεσμα τα χαρακτηριστι-

κά τους να χρησιμοποιούνται σε περιοχές με υψηλή δράση κύματος. Επιπλέον, τα Ακροπόρα κοράλλια είναι παράδειγμα για τη δημιουργία αρχιτεκτονικής μέσα στο νερό, καθώς σχηματίζουν μεγάλες οριζόντιες επιφάνειες για να συλλογιστούν το ηλιακό φως και να παράγουν ενέργεια. Παρόμοια, χρησιμοποιώντας άλλους τύπους κοραλλιών, έχει σχεδιαστεί ένα κολλάζ τυπολογιών προκειμένου να δημιουργηθεί μια συμβίωση μεταξύ των νέων νησιών και του νερού.

4

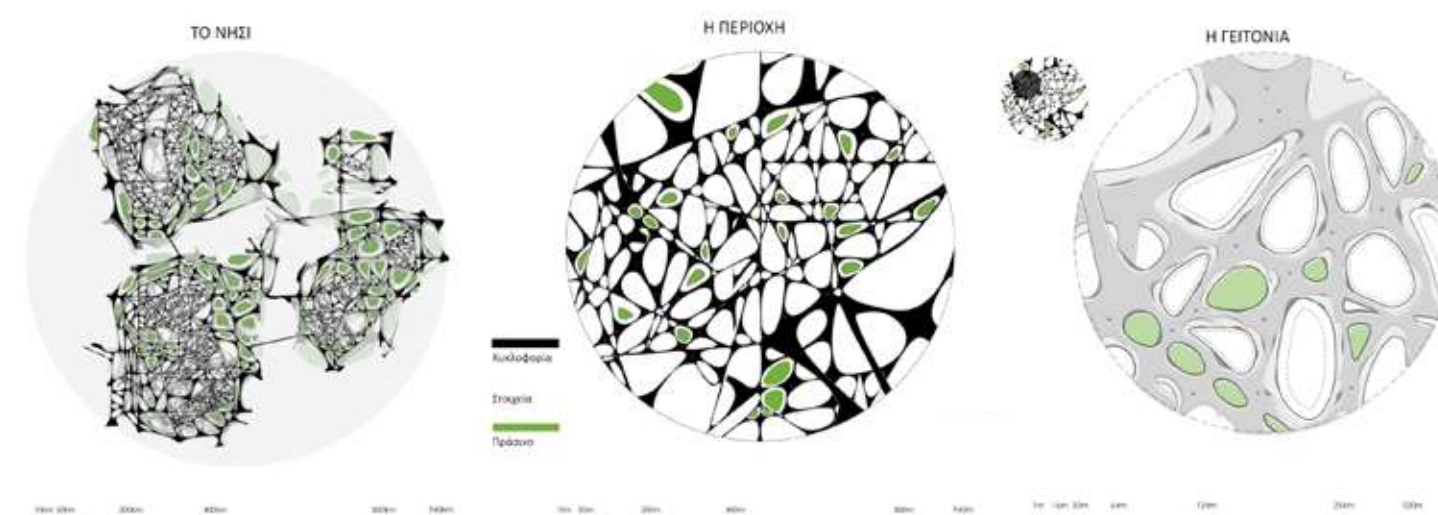

>>>>>>>>>>

Συμβίωση - Η επέκταση της πόλης του Μουμπάι μέσα στην Αραβική Θάλασσα

5

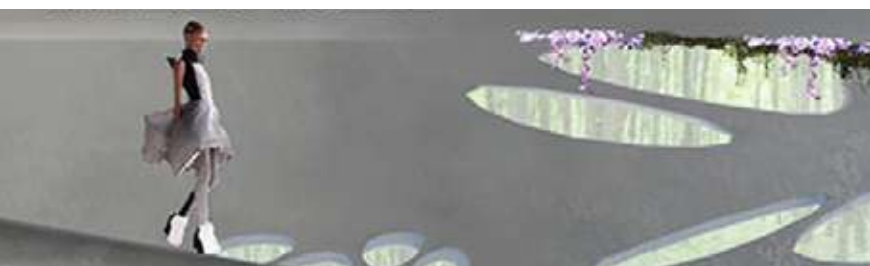
Η πορώδης δομή εμπνέεται από τη μορφολογία των κοραλλιογενών υφάλων. Ο κατοικήσιμος χώρος ορίζεται από τη παλίρροια, μερικές ημέρες θα είναι κάτω από το νερό και άλλες πάνω από αυτό.

Ο σχεδιασμός δεν δημιουργεί μόνο μια νέα σχέση μεταξύ νερού και αρχιτεκτονικής, αλλά ορίζει επίσης μια νέα τυπολογία ζωής όπου όλα βασίζονται στη συνεχή ροή.

Η νέα κοινωνία που δημιουργείται βασίζεται στην αλληλεπίδραση, η οποία επιτυγχάνεται χάρη στον σχεδιασμό της ελεύθερης ροής. Δεν υπάρχουν τοίχοι, δάπεδα ή οροφές, στο τέλος όλα έχουν την ίδια χρησιμότητα.

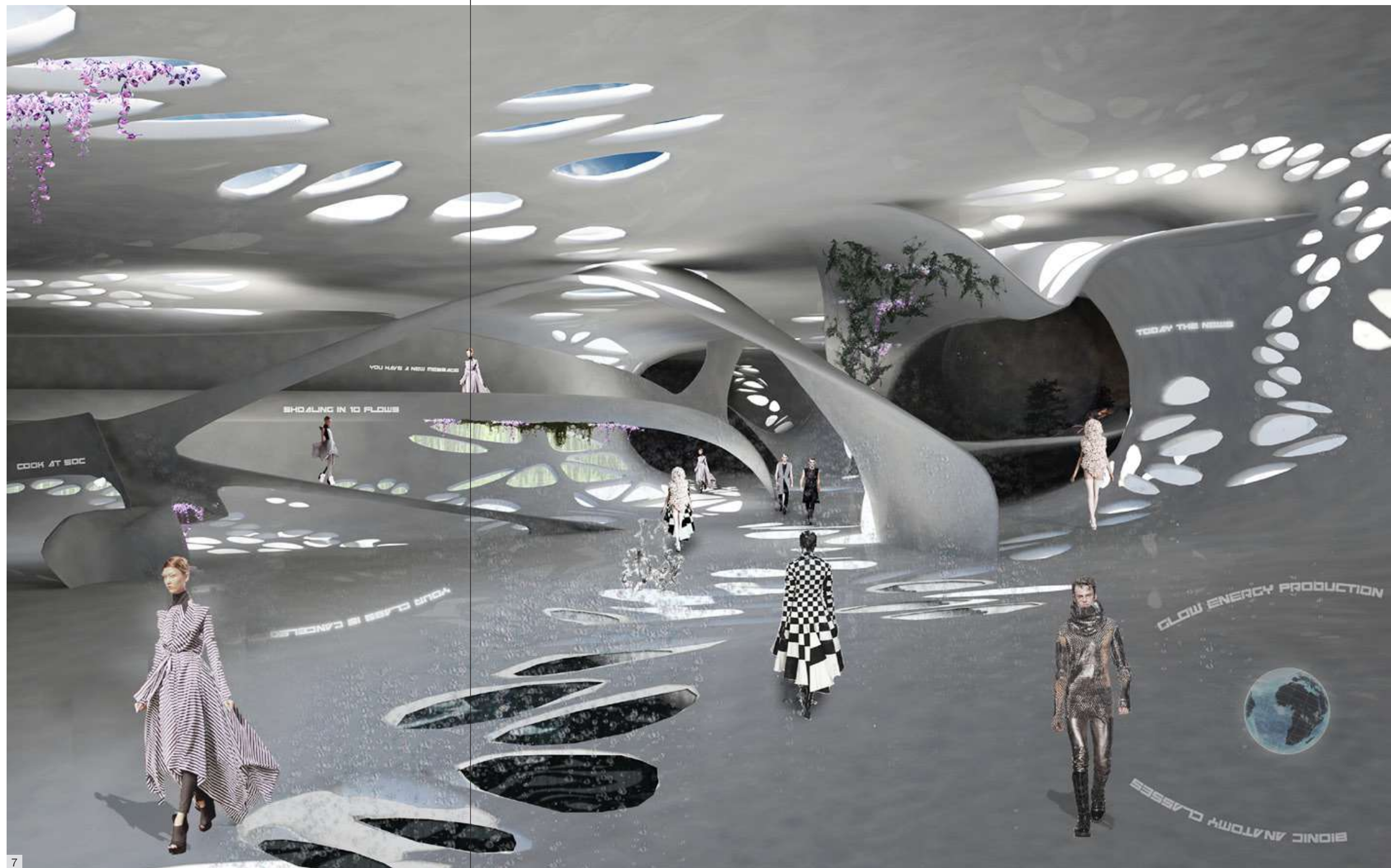
6

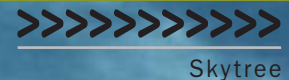
Τρίτον, η πορώδης δομή των κοραλληκών είναι σημαντικό χαρακτηριστικό που μπορεί να προσαρμοστεί στη δημιουργία αρχιτεκτονικής μέσα στο νερό. Η πορώδης δομή επιτρέπει τη φυσική ροή του νερού, ενώ παράλληλα το οδηγεί και το επιβραδύνει ή επιταχύνει. Επιπλέον, το μεγάλο πλεονέκτημα της πορώδους δομής είναι ότι με την αναδιοργάνωση των διαφορετικών μεγέθους ανοιγμάτων δίνετε η δυνατότητα δημιουργίας πυκνών ή αραιών χώρων κατοίκησης που ταυτόχρονα είναι συνδεδεμένοι μεταξύ τους μέσω της συνεχόμενης δομής του συστήματος. Τέλος, η πορώδης δομή δημιουργεί ένα νέο ζωντανό σύστημα που βασίζεται στη συνεχή ροή. Αυτή η ροή δημιουργεί χώρους χωρίς σύνορα και περιοχές. Η προτεινόμενη επέκταση αποτελείται από χώρους κυκλοφορίας, συνεχόμενης ροής και από στοιχεία. Αυτά τα στοιχεία χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες των ανθρώπων, όπως ο ύπνος, η σκέψη και η παραγωγή. (εικόνες 2,4,6,7) Συμπερασματικά, η μεθοδολογία δημιουργίας προσαρμοσίμων χώρων στο φυσικό περιβάλλον και στη συνέχεια

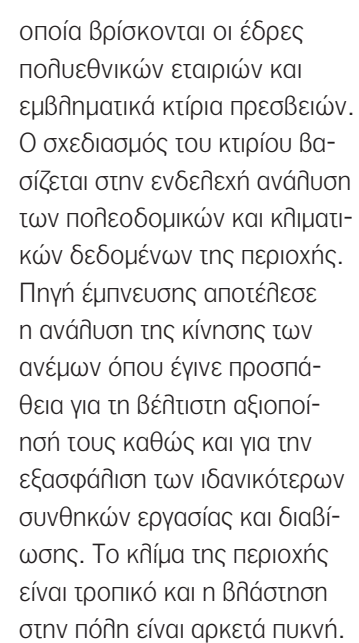
η εισαγωγή του προγράμματος δίνει την ευκαιρία να προτείνουμε ένα νέο σύστημα διαβίωσης. Συγκεκριμένα, στην παρούσα πρόταση ο σχεδιασμός παράγεται από το φυσικό περιβάλλον και εισάγει τις παραμέτρους για την ανάπτυξη της κοινωνίας, με σκοπό οι άνθρωποι να ζουν σε αρμονία με το νερό.

Η έρευνα αυτή είναι σημαντική όχι μόνο για το μέλλον της Βομβάνης αλλὰ και για το μέλλον του Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού. Οι πόλεις σήμερα αποτελούνται από όρια προ-στασίας από τις περιβαλλοντικές συνθήκες. Αυτή η μέθοδος σχεδιασμού δημιουργεί μια αναποτελεσματική κατάσταση καθώς σταματά τη φυσική ροή του νερού και δημιουργεί πλημμύρες και καταστροφές. Η συμβίωση μεταξύ του νερού και των ζωντανών οργανισμών είναι κάτι που μπορεί να διδάξει τους αρχιτέκτονες, ώστε η σχεδιαστική τους πρόταση να είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες του περιβάλλοντος. Αυτή η έρευνα προτείνει ότι η αλληλαγή του τρόπου με τον οποίο σχεδιάζονται οι πόλεις βάσει του περιβάλλοντος θα μπορούσε να αλλάξει τη ζωή των ανθρώπων με ευεργετικό τρόπο.

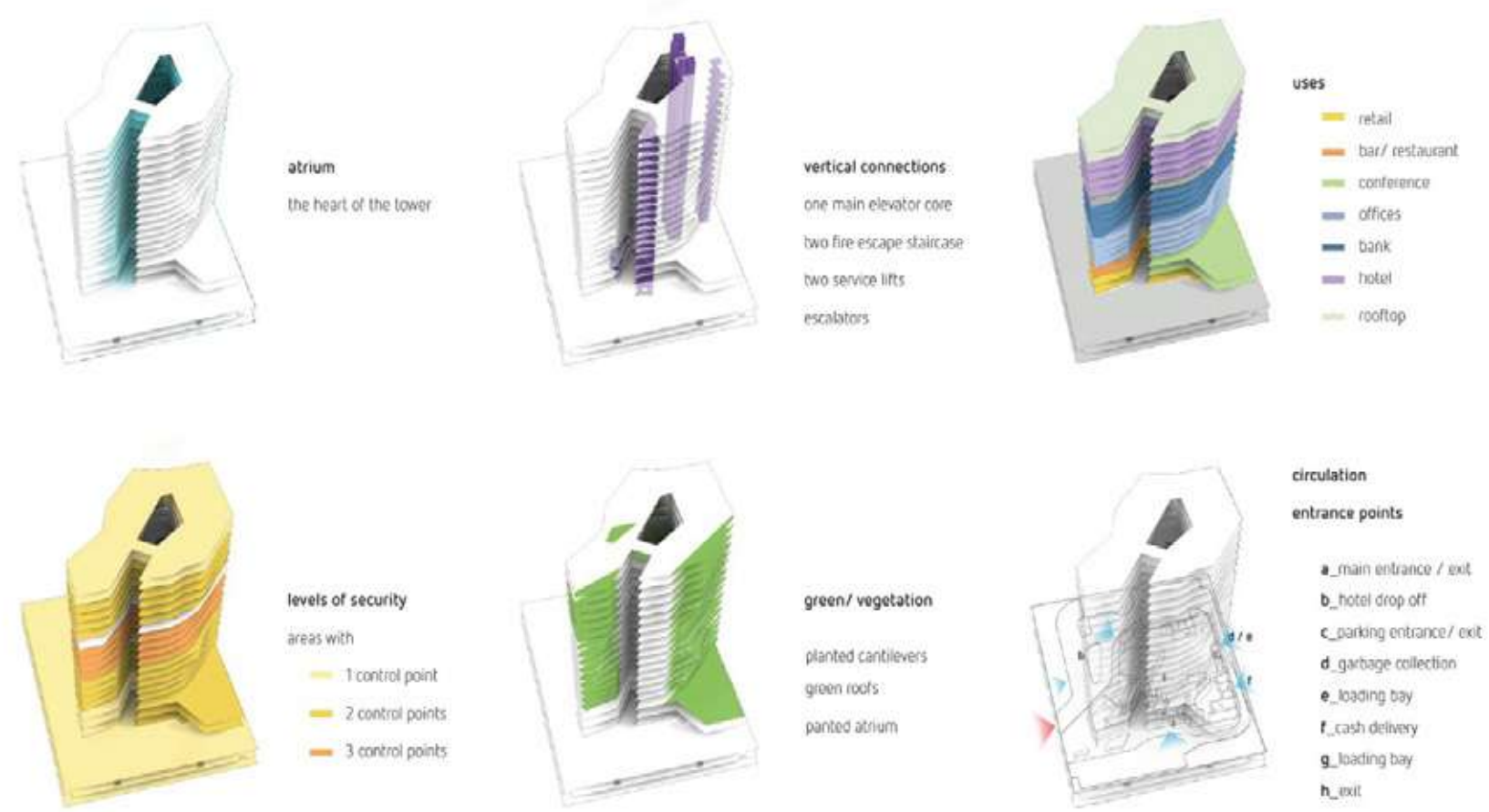
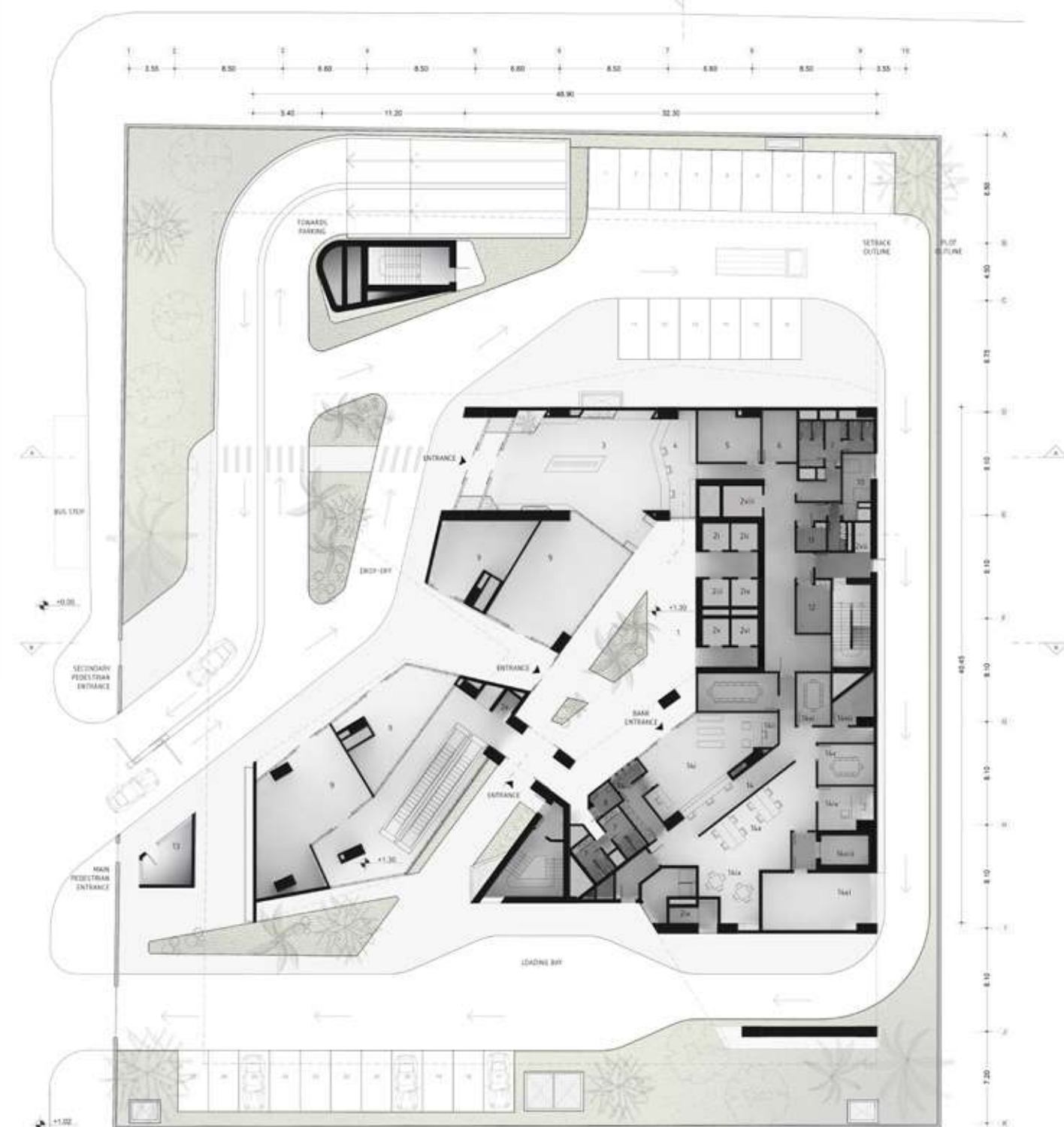
Αρχιτέκτονες: **MAKRIDIS ASSOCIATES**

Οι κύριες προθέσεις σχεδιασμού είναι οι εξής:

■ Αρμονική μορφολογική ενσωμάτωση του κτιρίου στο τοπίο ■ Ενσωμάτωση των χώρων πρασίνου και της βλάστησης στο εσωτερικό και στο εξωτερικό του κτιρίου ■ Δημιουργία εναλλακτικών χώρων και μεταβατικών ζωνών που μεταβάλλονται σταδιακά από δημόσιο σε ιδιωτικό ■ Εξασφάλιση άμεσης προσβασιμότητας στις διάφορες λειτουργίες ■ Επίτευξη υψηλού επιπέδου ευελιξίας για τους εσωτερικούς χώρους	■ Δημιουργία εσωτερικών χώρων υψηλής ποιότητας ■ Εξασφάλιση δυνατότητας για μεθιλλοντική επέκταση ■ Αξιοποίηση του προσανατολισμού ■ Δημιουργία ιδιαίτερα διαφοροποιημένων χώρων με βέλτιστη εσωτερική ποιότητα ■ Σεβασμό και εκμετάλλευση των τοπικών κλιματολογικών συνθηκών

GROUND FLOOR INDEX

1 ATRIUM	2 LOBBY	14 BANK
2 LIFT	3 RECEPTION	15 BANKING HALL
2a B-GF-BANK-ROOF	4 OFFICE	16a CREDIT OFFICE
2b B-GF-BANK	5 LUGGAGE	16b ATM ROOM
2c B-GF-OFFICES-ROOF	6 WC	16c MANAGER'S OFFICE
2d B-GF-OFFICES	7 WC	16d MEETING ROOM
2e B-GF-HOTEL-ROOF	8 RETAIL	16e MINI CONFERENCE ROOM
2f B-GF-HOTEL	9 RETAIL	16f STORE ROOM
2g SERVICE (FIRE SAFETY)	10 GARBAGE CHUTE	16g VAULT ROOM
GF-L1 TO L17	11 IT ROOM	16h EATING AREA
2h SERVICE GF-L1 TO L17	12 ELECTRICAL ROOM	16i WORKING AREA
2i SERVICE GF-L1-L2	13 SECURITY KIOSK	
2j GF-L1-L2		

flow of life

Έπαινος σε διεθνή αρχιτεκτονικό διαγωνισμό

Μανώλης Αναστασάκης, Αρχιτέκτονας
με συνεργάτη τον Δημήτρη Φραγκιά

Το **αντικείμενο** του διαγωνισμού ήταν:

A) ο σχεδιασμός 62.750 τ.μ. νέων κτηρίων μικτής χρήσης (γραφεία για εταιρείες πληροφορικής, ερευνητικό ινστιτούτο με βιβλιοθήκη, αμφιθέατρο, εκθεσιακούς χώρους και αίθουσες συνεδριάσεων, 320 διαμερίσματα κατοικιών,

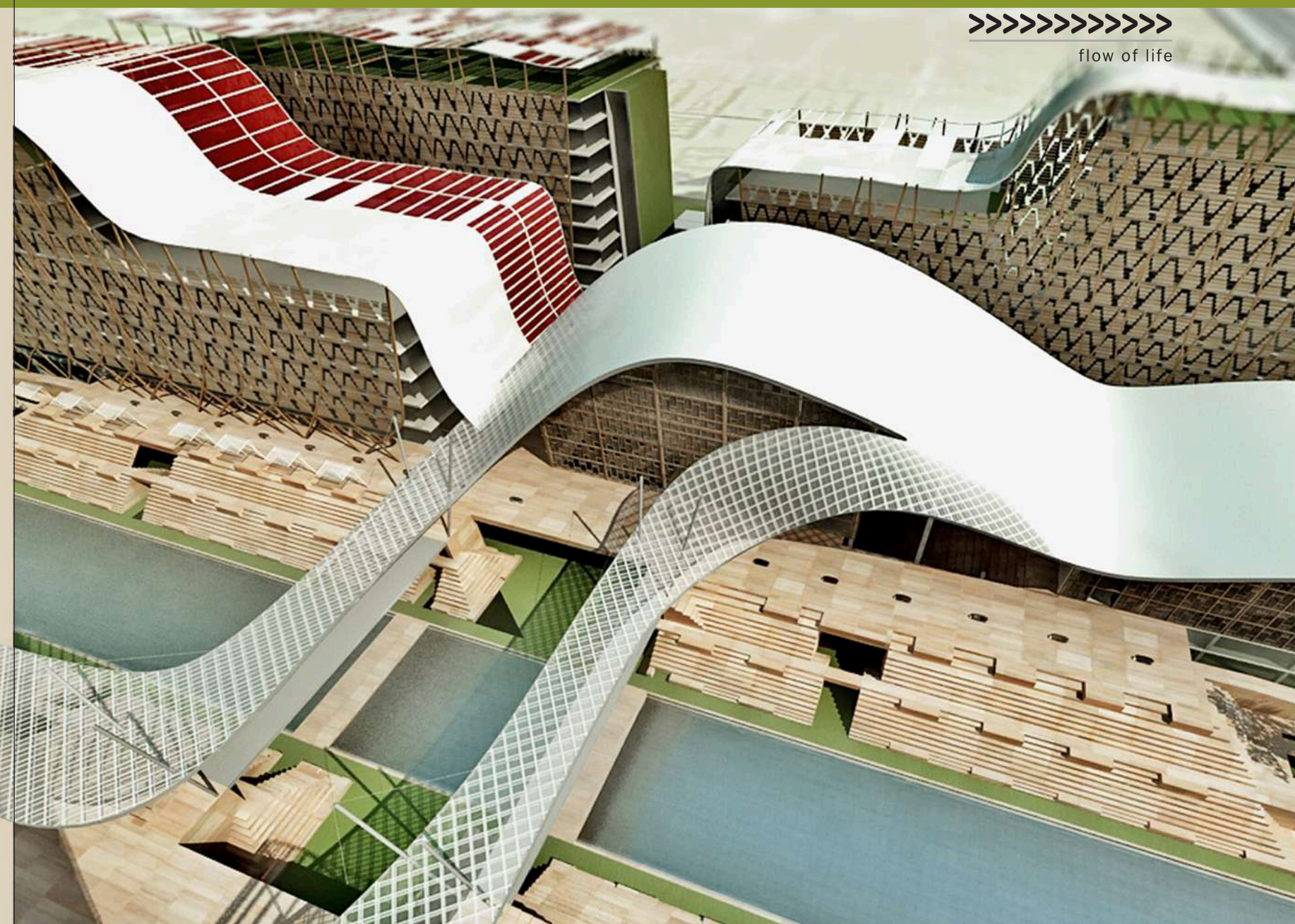
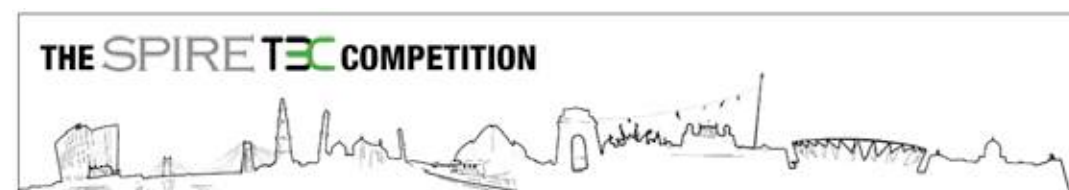
ξενοδοχείο-ουρανοξύστη 200 δωματίων, καθώς και χώρους καταστημάτων, εστίασης και αναψυχής).

B) ο ανασχεδιασμός 85.000 τ.μ. γραφειακών χώρων και η ένταξή τους στη νέα συνολική πρόταση

Γ) ο σχεδιασμός του συνόλου των υπαίθριων χώρων του

οικοπέδου έκτασης 90 στρ. Οι **στόχοι** του διαγωνισμού ήταν:

- Να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον εργασίας φιλόξενο, άνετο, συνεκτικό και πολυεπίπεδο στον τρόπο βίωσής του και στη σημασία του
- Να διερευνηθούν ιδέες για μια ένθετη αστικότητα και

- να προταθεί ένας σχεδιασμός ο οποίος θα είναι τολμηρός, θα επηρεάσει και θα προηγείται των αστικών μεταλλήξεων της περιοχής παραμένοντας ταυτόχρονα έγκυρος επί μακρόν
- Ο σχεδιασμός να ενταχθεί όπως ένας ζωντανός οργανισμός στην δυναμική και διάσπαρτη αστικοποίηση της περιοχής και να μην οδηγήσει απλά σε όμορφα γλυπτικά αντικείμενα
- Να δοθούν κατάλληλες απαντήσεις στην ιδέα της

κουλτούρας και στην ζωντανή χειρονακτική παράδοση

- Να καταδειχθεί ότι όλα αυτά είναι δυνατά πετυχαίνοντας ταυτόχρονα έναν βιοκλιματικό σχεδιασμό συνδυασμένο με βιωσιμότητα, ευελιξία και αποδοτικότητα.

Η **κριτική επιτροπή** του διαγωνισμού ήταν διεθνής και αποτελείτο από 13 αναγνωρισμένους αρχιτέκτονες. Διαγωνίστηκαν συνολικά 201 γραφεία από όλο τον κόσμο και δόθηκαν 5 ισότιμα βραβεία και 5 ισότιμοι έπαινοι.

Σύνδεσμος YouTube για το βίντεο:

<http://www.youtube.com/watch?v=Z4EqPvcdRvw>

The SPIRETEC Competition
Architectural Design Competition
The project is in Greater Noida
Part of the Delhi Region, India

<http://www.spireteccompetition.com>

ματα έως νέοι ιστοί υψηλής τεχνολογίας, όπως συνθετικές και πολυκαρβονικές ίνες. Η συνολική επιλογή των υλικών, οδηγείται από την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν τοπικά υλικά και τοπική κατασκευαστική τεχνογνωσία στη βάση των κατασκευών (τοπική πέτρα και ξύλο), ενώ νέα υλικά και προηγμένες τεχνολογικές λύσεις προτείνονται όσο οι κατασκευές εξελίσσονται σε ύψος.

>>>>>>>>>>>>
flow of life

Choisissez les couleurs et
les finitions qui vous
ressemblent !

Votre projet
d'aménagement...

de A à Z

Aller plus loin dans le sur - mesure !

GRANGE
FRANCE 1904

www.grange.fr

Την γαλλική εταιρία που πάνω από έναν αιώνα δημιουργεί χειροποίητα έπιπλα στην Γαλλία, εκπροσωπούμε στην Ελλάδα:
ΜΥΡΣΙΝΗ ΚΟΝΤΟΥ τηλ. +30 210 68 56 549 κιν. +30 6944 392930
email. mirsinikontos@yahoo.gr

Διπλωματικές Εργασίες, Διακρίσεις 2016

Ολοκληρώθηκε για 7^η χρονιά η διαδικασία βράβευσης των διπλωματικών εργασιών ελλήνων και κύπριων φοιτητών, οι οποίες υποστηρίχτηκαν το 2016. Παρουσιάζονται εδώ τα 5 ισότιμα βραβεία και οι 5 ισότιμοι έπαινοι.

Στόχος του θεσμού που δημιούργησε και οργανώνει ο Μανώλης Αναστασάκης (τα προηγούμενα έτη μέσα από το greekarchitects.gr), είναι η δημοσίευση και βράβευση των αξιολογότερων (κατά την εκάστοτε κριτική επιτροπή) εργασιών καθώς και η δημιουργία ενός ενεργού αρχείου.

Τα κριτήρια αξιολόγησης ήταν:

- Πρωτοτυπία της εργασίας και ποιότητα του σχεδιασμού
- Ανάδειξη πρωτότυπων ερωτημάτων για το σχεδιασμό και διερεύνηση νέων συνθετικών κατευθύνσεων
- Εξερεύνηση καινοτόμων συνθετικών επιλογών και συνδυασμού υλικών
- Αειφόρος σχεδιασμός
- Κοινωνική υπευθυνότητα του σχεδιασμού
- Ευκρίνεια και ποιότητα της παρουσίασης

Η αξιολόγηση για τις συμμετοχές του 2016 έγινε από μία 5μελή κριτική επιτροπή αποτελούμενη από τους αρχιτέκτονες: Μανώλη Αναστασάκη, Νίκο Γεωργιάδη, Θεοδώρα Κυριαφίνη, Γιώργο Μπάτζο και Θανάση Ποθυζαίδη.

Στον ακόλουθο σύνδεσμο βρίσκονται όλες οι συμμετοχές για τις Διπλωματικές του 2016:

http://www.gradreview.gr/2017/05/blog-post_31.html

Περισσότερες πληροφορίες για τις διακριθείσες συμμετοχές μπορούν να αναζητηθούν στους παρακάτω συνδέσμους:

5 ισότιμα βραβεία

Διπλωματική με κωδικό: **Δ001.16** (Βραβείο) - Technomedical Territories | Smart bodies, smart spaces - **Δήμητρα Δρίτσα** <http://www.gradreview.gr/2017/07/00116-technomedical-territories-smart.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ005.16** (Βραβείο) - Research and Process centre of confidential Data - **Μαρίνα Χαραλαμπίδου** <http://www.gradreview.gr/2017/05/00516.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ016.16** (Βραβείο) - Αρθρώσεις επί της πόλης - **Σωτήρης Μοναχογιός, Άκης Πολυκανδριώτης** <http://www.gradreview.gr/2017/06/01616.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ041.16** (Βραβείο) - Κατοικώντας το μεταβλητό τοπίο - **Κρις Λοΐζου** <http://www.gradreview.gr/2017/06/04116.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ048.16** (Βραβείο) - Αστικές Συνδέσεις σε Νησιωτικά Τοπία - **Γκράτσου Γεωργία** <http://www.gradreview.gr/2017/06/04816.html>

5 ισότιμοι έπαινοι

Διπλωματική με κωδικό: **Δ003.16** (Έπαινος) - Σταθμός Ωκεανογραφικής Έρευνας στα Λεγγραινά Σουνίου - **Μενέλαος Γιαννόπουλος, Αντώνης Παπαγγελόπουλος** <http://www.gradreview.gr/2017/05/00316.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ011.16** (Έπαινος) - ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ_Ισχυροποιώντας τη μνήμη - **Νεφέλη-Βασιλική Λαγουδάκη** <http://www.gradreview.gr/2017/06/01116.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ012.16** (Έπαινος) - Επαναπροσδιορίζοντας τα όρια: Διαμόρφωση του τοπίου στη ευρύτερη περιοχή των Μύλων Αθηατίνη στη Θεσσαλονίκη - **Ζουγανέλης Σπυρίδων, Μαρκοζάνη Ελίσσάβετ** <http://www.gradreview.gr/2017/06/01216.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ025.16** (Έπαινος) - Σχολή Μουσικής και Οργανοποιίας στο Βόλο - **Αιμιλία Ήρα Δεσύρη, Βαλάντης Μάτσας** <http://www.gradreview.gr/2017/06/02516.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ037.16** (Έπαινος) - Κέντρο θαλάσσιων δραστηριοτήτων στο λιμάνι της Ραφήνας - **Αναστασίου Δημήτριος, Κοντιζά Ιωάννα, Τσιάντου Ελένη** <http://www.gradreview.gr/2017/06/03716.html>

Διπλωματική με κωδικό: **Δ001.16** (Βραβείο) **Technomedical Territories | Smart bodies, smart spaces** - **Δήμητρα Δρίτσα**
Επιβλέποντες: Nimish Bioria, Jia-Rey Chang, Karel Vollers
Hyperbody | TU Delft Faculty of Architecture

Με αφετηρία τον ευρύτερο θεματικό άξονα στον οποίο κινείται η παρούσα διπλωματική εργασία, δηλαδή το σχεδιασμό ενός περιπέτρου για την Expo 2025 στο Ρότερνταμ, η πρόταση επιχειρεί να επαναπροσδιορίσει την έννοια του νοσοκομειακού χώρου, ερευνώντας θεωρητικές και υλικές προεκτάσεις της προσέγγισης του αρχιτεκτονικού χώρου ως συνέχεια του ανθρώπινου σώματος, μέσω της ενσωμάτωσης διαδραστικών τεχνολογιών (αισθητήρων και μικροελεγκτών Arduino). Η παρέμβαση τοποθετείται σε ένα από τα πλέον κεντρικά σημεία του Ρότερνταμ, δίπλα στο Kunsthall και στο νοσοκομείο Erasmus

MC, το οποίο λειτουργεί ως μια αυτόνομη περίκλειστη μικροκοινότητα, και πέρα από τους ασθενείς και το ιατρικό προσωπικό απορροφά ένα μεγάλο κομμάτι της φοιτητικής κοινότητας του Ρότερνταμ, καθ' ότι τμήμα του συγκροτήματος λειτουργεί ως πανεπιστήμιο. Ο στόχος της παρέμβασης είναι να λειτουργήσει

μακροπρόθεσμα ως επέκταση του νοσοκομειακού συγκροτήματος και να απορροφήσει κατά τη διάρκεια της Expo κάποιο κομμάτι των χρηστών του συγκροτήματος, δημιουργώντας μια σειρά από ενδιάμεσους χώρους οι οποίοι αποτελούν τόπο συνάντησης και συσχέτισης ασθενών, επισκεπτών και φοιτητών-επιστημόνων.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ005.16** (Βραβείο)
Research and Process centre of confidential Data - Μαρίνα Χαραλαμπίδου

Επιβλέποντες καθηγητές: Τσινίκας Νικό-
λαος, Βαβίλη Φανή

Πολυτεχνείο Κρήτης - Σχολή Αρχιτεκτόνων
Μηχανικών

Ημερομηνία παρουσίασης: 28.09.2016

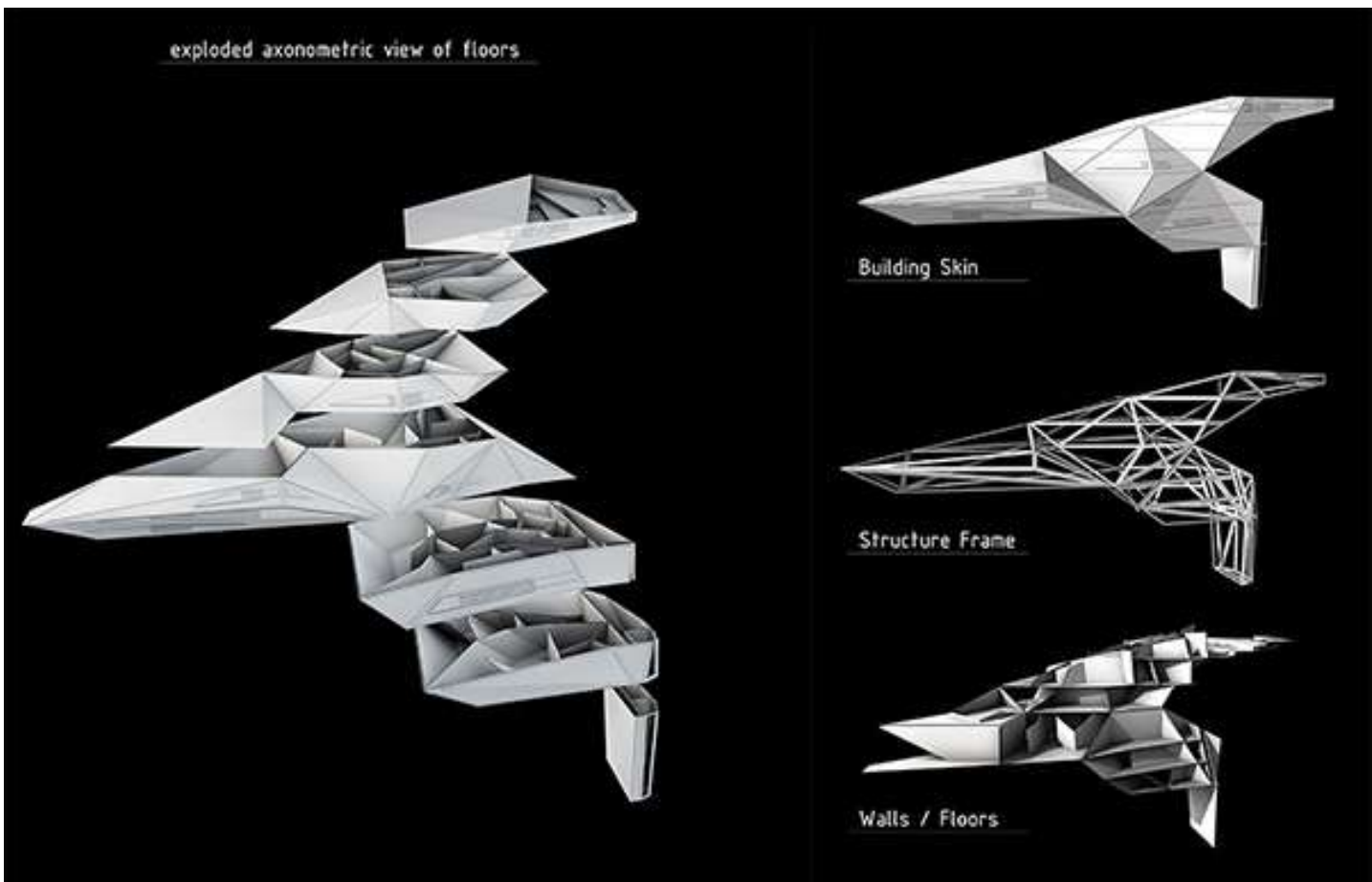
Το θέμα της συγκεκριμένης διπλωματικής
αφορά ένα κέντρο έρευνας και διαχείρισης
απόρρητων δεδομένων. Λόγω του ειδικού
χαρακτήρα του κελύφους θεωρείται ανα-
γκαίο η πλήρωση ορισμένων προϋποθέ-
σεων σχετικά με:

α) την ένταξή του στον περιβάλλοντα χώρο
υπό την έννοια του καμουφλάρισμού

β) το βαθμό δυσκολίας της προσβασιμό-
τητάς του

γ) τις απαραίτητες προδιαγραφές των εσωτε-
ρικών χώρων για τις διάφορες υπηρεσίες και
λειτουργίες που πρόκειται να φιλοξενήσει.

Ως προς την τοποθεσία εγκατάστασης του
κελύφους, επιλέχθηκε η βραχονησίδα με-
γάλη Σόφρανο ή αλλιώς Ζαφοράς. Πρό-
κειται για μία βραχονησίδα του Καρπάθιου
Πελάγους η οποία ανήκει στο νησιωτικό
σύμπλεγμα Δωδεκανήσων και υπάγεται
στο Δήμο Αστυπάλαιας. Η έκτασή της είναι
περίπου 1,281 τετραγωνικά χιλιόμετρα
και είναι εντελώς ακατοίκητη. Το κέλυ-
φος τοποθετήθηκε στη δυτική πλευρά της
βραχονησίδας, καθώς στο συγκεκριμένο
σημείο λόγω της υψομετρικής ανισότη-
τας του βουνού, δημιουργείται έντονο το
φαινόμενο της σκιάς, γεγονός το οποίο
δυσχεραίνει τον εντοπισμό του από κοινές
δορυφορικές λήψεις.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ016.16** (Βραβείο)
Αρθρώσεις επί της πόλης - Σωτήρης
Μοναχογιός, Άκης Ποθυκανδριώτης

Επιβλέπων καθηγητής: Αθανάσιος Σπα-
νομαρίδης

Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων
Μηχανικών

Ημερομηνία παρουσίασης: Οκτώβριος 2016

Οι «Αρθρώσεις επί της πόλης» είναι ο τρό-
πος σύνδεσης διαφορετικών προγραμ-
μάτων μέσω μίας διαδρομής, αλληλά και ο
τρόπος σύνδεσης όλου του συστήματος
με την ίδια την πόλη. Η πρότασή μας αφο-
ρά τη σύνδεση / άρθρωση των σταθμών
τρένων Αττικής / Λαρίσης και επιδιώκει να
επαναδιαπραγματευτεί μια κριτική ματιά
τη σχέση της πόλης με τις υποδομές, τη
φύση, το συλλογικό χώρο, τη μνήμη, τη
συντήρηση και αποκατάσταση υπαρχουσών
δομών και την τοπογραφία, με εργαλείο
τις πολλαπλές κλίμακες [κλίμακα πόλης,
προγράμματος και λεπτομέρειας].
Το εσωστρεφές σύστημα της επέμβασης
διαφοροποιείται από την πόλη σε επίπεδο
τομής, λεπτομέρειας και υλικού.

Η πρόταση αρθρώνεται «επί της πόλης»,
με τον ορισμό αυτό να έχει διπλή σημασία:
Ερμηνεύεται αφ' ενός ως υπέρθεση στην
πόλη, καθώς η πρόταση βρίσκεται σε ψη-
λότερο επίπεδο από τον υπάρχοντα ιστό
της. Αφ' ετέρου, με μία δεύτερη ανάγνω-
ση αποκαλύπτεται η αντιθετική φύση των
δύο κόσμων, πρότασης και πόλης, καθώς
η πρόθεση «επί» ερμηνεύεται στην αρχαία
ελληνική ως «εναντίον».

Η διαδρομή αναδιπλώνεται μέσα στη πόλη
και έρχεται σε επαφή με αυτή μέσω υποστυ-
λωμάτων που αναδύονται από το έδαφος.
Σε επίπεδο λεπτομέρειας, το σημείο ένωσης
της κοιλώνας με τη διαδρομή εξαυθλώνεται
από το φως, δίνοντας την εντύπωση πως η
κοιλώνα δεν φέρει το φορτίο της διαδρο-
μής. Η άρθρωση αυτή επαναλαμβάνεται
σε κάθε σημείο επαφής της κοιλώνας με
διαδρομή ή με πρόγραμμα.

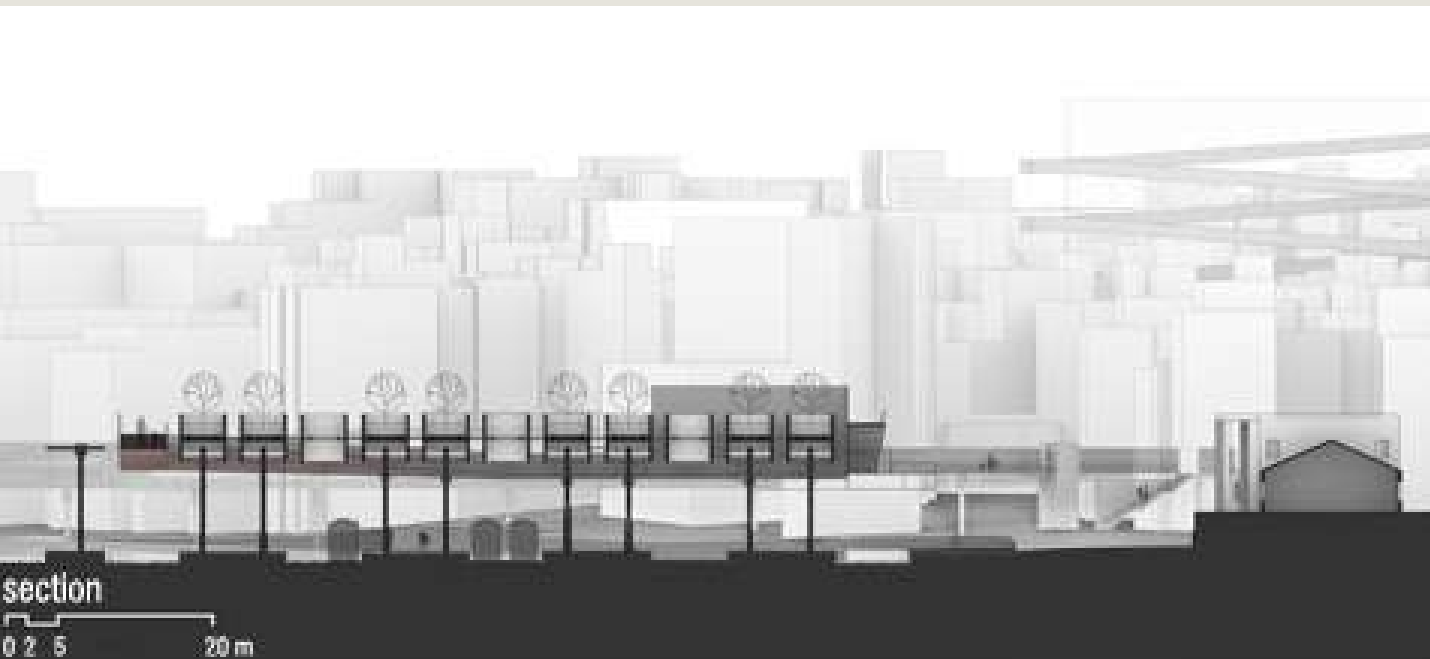
Σε επίπεδο υλικότητας, ο δομικός σκελε-
τός της διαδρομής είναι μεταλλικός και το
υλικό του δαπέδου της είναι ταρτάν, ένα
μαλακό υλικό που μαζί με το μέταλλο δια-
φοροποιούνται από το σκυρόδεμα, το υλικό
της τυπικής αθηναϊκής πόλης.

ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ

Η κύρια είσοδος στη διαδρομή επιτυγχά-
νεται από τα δύο συμπλέγματα σταθμών
τρενών που βρίσκονται στα άκρα της [Λα-
ρίσης και Αττικής]. Εκεί πραγματοποιείται η
μεγαλύτερη ροή από και προς την περιοχή
επέμβασης. Εκτός από τις κύριες, υπάρ-
χουν και δευτερεύουσες εισοδοί [σκάλες,
ανελικυστήρες] σε διάφορα άλλα σημεία
της διαδρομής. Η πρόσβαση σε ένα πρό-
γραμμα επιτυγχάνεται μέσω της διαδρομής
και όχι απευθείας από την πόλη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Οι υπάρχουσες υποδομές τρενών αποτε-
λούν το εφεδτήριο σχεδιασμού της πρότα-
σης. Μία άλλη μορφή υποδομής, η άυλη
υποδομή του διαδικτύου, αποτελεί τη βάση
δημιουργίας ενός συλλογικού χώρου εργα-
σίας [co-working space] στο μέσο της δια-
δρομής. Στα ενδιάμεσα τμήματά της μεταξύ
σταθμών και co-working, αναπτύσσονται
περαιτέρω προγράμματα σε συγκεκριμένες
θέσεις που υποδεικνύονται από τις ήδη
υπάρχουσες συνθήκες της πόλης [Κήπος,
Πολεμικό Καταφύγιο Β' Π.Π., Αμαξοστάσιο
Τρόλεϊ και Μουσείο Τομή].

Διπλωματική με κωδικό: **Δ041.16** (Βραβείο)
Κατοικώντας το μεταβλητό τοπίο - Κρις Λοϊζου
Επιβλέπων καθηγητής: Γιάννης Αίσωπος
Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Ημερομηνίας υποστήριξης: Νοέμβριος 2016

Η παρούσα διπλωματική εισάγει την ιδέα της κατοίκησης των μεταβλητών τοπίων, η οποία δύναται να καλύψει εννοιολογικές προεκτάσεις του τουρισμού, επαναπροσδιορίζοντας την αντίληψη του πολυτελούς σύμφωνα με το ρητό «less is enough». Το αποτέλεσμα σχεδιασμού αποτελεί ενεργός συμμετέχων στη φύση του τοπίου και προσφέρει την ουσία του στο μέγιστο. Οι ταμειυτήρες νερού που δημιουργούνται από φράγματα σε κοιλάδες αποτελούν μεταβλητά τοπία λόγω της διακύμανσης της στάθμης των υδάτων τους, η οποία επαναπροσδιορίζει περιοδικά τη σχέση των στοιχείων του. Οι συγκεκριμένες υποδομές παρέχουν οφέλη και επιπλοκές στο κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον, αντίστοιχα ενώ ταυτόχρονα αναμορφώνουν το τοπίο και το καθιστούν άξιο εκτίμησης καθώς προκύπτει ένας απομονωμένος, διακριτός και ιδιόμορφος προορισμός. Η Κύπρος διαθέτει πέραν των εκατόν φραγμάτων και κατατάσσεται πρώτη στον ευρωπαϊκό χώρο όσον αφορά τον αριθμό και την χωρητικότητά τους σε σχέση με την έκτασή

της. Τα φυσικο-γεωγραφικά χαρακτηριστικά του νησιού, η ιστορία του και οι πολυάριθμες τεχνητές του λίμνες, αποδεικνύουν ότι αν και υποβαθμισμένα ή ανεκμετάλλητα, τα μεταβλητά τοπία είναι μεγάλης σημασίας. Τα εν λόγω τοπία δύναται να συμβάλουν στον επαναπροσδιορισμό πρωταρχικών ιδεών και απόψεων των επισκεπτών, προσφέροντάς τους μια ασυνήθης εμπειρία ταυτιζόμενη με εννοιολογικές ερμηνείες του τουρισμού. Ο τουρισμός ορίζεται εννοιολογικά ως μια «ιερή τελετουργική διαδικασία» που προάγει τον αναστοχασμό και αντανακλά βαθιά ριζωμένες αξίες της κοινωνίας για την ελευθερία, τη φύση και την αυτοεκπλήρωση. Πιο συγκεκριμένα, η αφετηρία αφήγησης τοποθετείται ανάμεσα στα πλέον εμπορικά αξιοθέατα στην καρδιά της πόλης της Λεμεσού, εκεί όπου βρίσκεται και η κοίτη του ποταμού Γαρύλλης. Ακολουθώντας νοτιή αντίστροφη πορεία της ροής του, πραγματοποιείται χωρική και συμβολική απομάκρυνση από τις επικρατέστερες τάσεις και εκεί εντοπίζεται μια τεχνητή λίμνη, η περιοχή επέμβασης.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ048.16** (Βραβείο)
Αστικές Συνδέσεις σε Νησιωτικά Τοπία: Ενεργοποίηση παραλιακού μετώπου στα Τεμένια Λέρου και Κέντρο Ναυπηγικής Έρευνας και Πειραματισμού - Γκράτσου Γεωργία
Επιβλέποντες καθηγητές: Βαζάκας Αλέξανδρος, Τζομπανάκης Αλέξιος
Σύμβουλος καθηγητής: Κώστας Μωραΐτης
Πολυτεχνείο Κρήτης, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Ημερομηνία παρουσίασης: Νοέμβριος 2016

Η παρούσα εργασία αφορά τη μελέτη, ανάπτυξη και ερμηνεία της ευρύτερης περιοχής του κόλπου του Λακκίου στο νησί της Λέρου στα Δωδεκάνησα και στοχεύει, μέσω

μιας σταδιακής προσέγγισης των χωρικών ποιοτήτων που την απαρτίζουν, να προτείνει στρατηγικές επέμβασης για την εξυγίανση, ανάπτυξη και ανάδειξη της περιοχής σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο. Προκειμένου να κατανοήσουμε πλήρως τις δυνατότητες και τις προκλήσεις που παρουσιάζει η διάσπαρτη αστικότητα αυτού του νησιωτικού τοπίου, η εργασία ξεκινά με την ανάλυση του νησιού της Λέρου και του κόλπου του Λακκίου, και σταδιακά συνεχίζει με τη μελέτη των υποπεριοχών του κόλπου, προσεγγίζοντας την περιοχή από τη μεγάλη στη μικρή κλίμακα. Συγκεκριμένα, η ανάλυση πραγματοποιείται σε τέσσερα διακριτά επίπεδα:

1. Λέρος (κλ. 1/20.000)
 2. Φυσικό λιμάνι Λακκίου (κλ. 1/10000)
 3. Επιμέρους ζώνες φυσικού λιμανιού (1/5000)
 4. Λακκί_Τεμένια_ Evros Marina (1/1000)
- Σε κάθε επίπεδο, ανάλογα με τα προβλήματα και τις ευκαιρίες που εντοπίζονται, πραγματοποιείται πρόταση επέμβασης για την αναβάθμιση και ανάπτυξη της περιοχής. Ξεκινώντας την ανάλυση από το επίπεδο του νησιού (κλ. 1/20.000), εντοπίζονται τα κριτήρια με τα οποία επιλέχθηκε το συγκεκριμένο νησί και η συγκεκριμένη περιοχή. Αυτά προσδιορίζουν τη μοναδική ταυτότητα της Λέρου και τη διαφοροποιούν από τα υπόλοιπα νησιά του Αιγαίου.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ003.16** (Επαινος)
Σταθμός Ωκεανογραφικής Έρευνας στα Λεγραινά Σουνίου - Μενέλαος Γιαννόπουλος, Αντώνης Παπαγγελόπουλος
Επιβλέπων καθηγητής: Τάσος Παπαϊωάννου
Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Ημερομηνία παρουσίασης: 14.07. 2016

Η παρούσα διπλωματική αφορά το σχεδιασμό ενός σταθμού ωκεανογραφικής έρευνας στα Λεγραινά Σουνίου. Πρόκειται για έναν επισκέψιμο ερευνητικό σταθμό, που συμπληρώνει το υφιστάμενο δίκτυο υποδομών του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.).

Βασικό ερευνητικό στόχο αποτέλεσε η επεξεργασία ενός δημόσιου κτιρίου ειδικής χρήσης που συνδιαλλέγεται με το φυσικό τοπίο.

Αφετηρία της συνθετικής διερεύνησης στάθηκαν δύο συνεργαζόμενα δίπολα. Η συναρμογή της ερευνητικής λειτουργίας με τον παράγοντα της επισκεψιμότητας υλοποιεί την πρόθεση της αλληλεπίδρασης

του ερευνητικού έργου με επιστημονικό ή μη κοινό. Με αυτό το νήμα, συνδέεται η επιστημονική διάσταση του κτιρίου με τη χωροθέτηση στο όριο στεριάς και θάλασσας εξερευνώντας τις νοηματικές φορτίσεις που προκύπτουν από αυτή τη γειτνίαση.

Ως ερευνητικός σταθμός αλληά και ως «σταθμός» στη χωρική του σχέση με το δίκτυο ερευνητικών εγκαταστάσεων του ινστιτούτου, επιχειρεί να ανασυνθέσει ως ενδιάμεσος την πορεία από το επιχειρησιακό πεδίο, δηλαδή τη θάλασσα, ως το εργαστήριο, ενώ η ίδια η δομή του κτιρίου αποκαλύπτει τα βήματα και τη μέθοδο αυτής της διαδικασίας.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ011.16** (Επαινος)
ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ_Ισχυροποιώντας τη μνήμη - Νεφέλη-Βασιλική Λαγουδάκη
Επιβλέπων: Τηλέμαχος Ανδριανόπουλος
Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.
Ημερομηνία παρουσίασης: Οκτώβριος 2016

Η διπλωματική εργασία πραγματεύεται το σχεδιασμό ενός χώρου μνήμης - μουσείου μικρής κλίμακας αφιερωμένο στις διάφορες χρονικές ενότητες της Σπιναλόγκας, απέναντι από το νησί, στον οικισμό Πλάκα, θέτοντας ως στόχο τη διάσωση, την ισχυροποίηση και ανάδειξη των μνημών της. Βασικός σχεδιαστικός στόχος ήταν το κτίριο να εντάσσεται αρμονικά στο περιβάλλον και να σχετίζεται

με αυτό (ένταξη), διατηρώντας όμως και μια έντονα συμβολική γλώσσα (ένταση).

Η Σπιναλόγκα, μικρή οχυρή βραχονησίδα στο στόμιο του φυσικού λιμένα της Ελούντας, αποτελεί ένα μνημειακό και ιστορικό παλίμψηστο που διασώζει σημαντικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα της Ενετικής και Οθωμανικής περιόδου, ενώ το διάστημα 1904-1958 χρησιμοποιήθηκε ως τόπος εγκλεισμού των ληφρών. Εν έτη 2017 η Σπιναλόγκα αποτελεί το τέταρτο σε επισκεψιμότητα αρχαιολογικό χώρο σε όλη την Ελλάδα, δεχόμενη κατά τους θερινούς μήνες σχεδόν 3.000 επισκέπτες από όλο τον κόσμο ημερησίως! Το 2018 μάλιστα αναμένεται η κατάθεση του φακέλου για

την ένταξή της στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO. Ωστόσο, ο χώρος με τη σημερινή του «καθαρμένη-ωραιοποιημένη» εικόνα σε συνδυασμό με την ελλιπή πληροφόρηση αδυνατεί να μεταλαμπαδεύσει στους επισκέπτες την μακραίωνη ιστορία του και να αποδώσει την ιερότητα ενός τόπου μαρτυρίου και ανθρωπίνου πόνου.

Θέτοντας, λοιπόν, ως στόχο τη διάσωση, την ισχυροποίηση και την ανάδειξη των μνημών της Σπιναλόγκας, σχεδιάστηκε στο πλαίσιο της διπλωματικής ένας χώρος μνήμης - μουσείο μικρής κλίμακας αφιερωμένο στις διάφορες χρονικές ενότητές της, απέναντι από το νησί, στον οικισμό Πλάκα.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ012.16** (Επαινος)
Επαναπροσδιορίζοντας τα όρια: Διαμόρφωση του τοπίου στη ευρύτερη περιοχή των Μύλων Αθήλατινή στη Θεσσαλονίκη - Ζουγανέλης Σπυρίδων, Μαρκοζάνη Ελυσάβετ
Επιβλέποντες καθηγητές: Βαζάκας Αλέξανδρος, Καραμενέα Πανίτα
Πολυτεχνείο Κρήτης, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Ημερομηνία παρουσίασης: 19.10.2016

Η παρούσα διπλωματική εργασία επιχειρεί τη διαμόρφωση του τοπίου στην περιοχή του εγκαταλειμμένου βιομηχανικού συγκροτήματος Αθήλατινή στη Θεσσαλονίκη. Η παλιά αλευροβιομηχανία βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα της πόλης, στα όρια του δήμου, σε μικρή απόσταση από τη θάλασσα και γεινιάζει με αστικούς εδικυστές όπως τη νέα διαμορφωμένη παραλία, το Μέγαρο Μουσικής, το Ποσειδώνιο κοιμυβητήριο και τον ιστιοπλοϊκό όμιλο. Ο σχεδιασμός ξεκινά με σημείο αναφοράς τα βιομηχανικά κατάλοιπα με στόχο την ενοποίηση αρχικά των δύο βασικότερων πόλων, που βρίσκονται εκατέρωθεν τους, την πόλη και τη θάλασσα και στη συνέχεια των κατακερματισμένων αστικών τμημάτων που χαρακτηρίζουν την περιοχή. Η περιοχή μετατρέπεται σε ένα «λιμάνι» πολυαπλών δραστηριοτήτων με το δημόσιο πράσινο να οργανώνει τη σύνθεση. Το πάρκο και οι υπόλοιποι δημόσιοι χώροι που αναπτύσ-

σονται, εντάσσουν ένα σημαντικό κομμάτι της βιομηχανικής κληρονομιάς στην πόλη της Θεσσαλονίκης και παράλληλα αποτελούν το συνδετικό κρίκο των διαφόρων ετερόκλητων στοιχείων της περιοχής, δημιουργώντας ένα ενιαίο αστικό σύστημα. Οι κυριότερες παρατηρήσεις που προέκυψαν μετά από την απαιτούμενη ανάλυση σχετικά με την περιοχή μελέτης ήταν οι εξής: Βρίσκεται στην απόληξη της Νέας διαμορφωμένης Παραλίας, συνδέεται με την υπόλοιπη πόλη μέσω πρωτευόντων αλλήλ κυρίως μέσω δευτερευόντων οδικών αξόνων, έχει δυνατότητα σύνδεσης με τη γραμμή θαλάσσιων μεταφορών, είναι απομακρυσμένη από την Παλιά Πόλη και από τα περισσότερα σημεία αναφοράς, παρουσιάζει έλλειψη πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, έχει άμεση σχέση με πληθώρα χρήσεων και θα μπορούσε να αποτελέσει τμήμα του δικτύου πρασίνου της πόλης.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ025.16** (Επαινος)
Σχολή Μουσικής και Οργανοποιίας στο Βόλο - Αιμιλία Ήρα Δεσύρη, Βαλάντης Μάτσας
Υπεύθυνη Διδάσκουσα: Σοφία Τσιράκη
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Ημερομηνία παρουσίασης: Οκτώβριος 2016

Η Σχολή Μουσικής και Οργανοποιίας αντιμετωπίζεται ως ένα κομβικό σημείο μιας ενιαίας διαδρομής που έχει στόχο να ενώσει την πόλη του Βόλου με τα χωριά του Πήλιου και να αναδείξει την περιοχή ως τόπο δημιουργίας και επικοινωνίας. Κύριο συνθετικό εργαλείο αποτέλεσε η ανάλυση και η ερμηνεία του τόπου και των στοιχείων του. Στόχος μας ήταν η σχολή να αποτελέσει σημείο αναφοράς τόσο για το Πήλιο όσο και για τον ίδιο τον Βόλο. Οι δύο αυτοί τόποι φημίζονται για την μουσική τους παράδοση ήδη από την αρχαιότητα και αλλήλ και την πληθώρα των μουσικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων που φιλοξενούν και σήμερα. Θέλαμε λοιπόν να παράξουμε μια ώσμωση μεταξύ των δυο αυτών κόσμων, δηλαδή του σύγχρονου αστικού τοπίου και του παραδοσιακού και της μουσικής που εκπροσωπούν αντιστοίχως. Να δημιουργηθεί συνεπώς ένα πόλος που βραχυπρόθεσμα θα τους ενοποιήσει τόσο νοητά όσο και πρακτικά,

και εν τέλει θα τους τροφοδοτεί με δράσεις και δυναμικό. Η σχολή αυτή τοποθετείται «ανάμεσα». Στο σημείο εκείνο που μπορεί κανείς να απολαύσει οπτικά και την πόλη και τα χωριά. Εκεί που θα παντρευτεί το σύγχρονο με το παραδοσιακό. Αναγνωρίζοντας τη δύναμη και την εκπαιδευτική αξία της μουσικής, πρόθεση μας ήταν να δημιουργήσουμε ένα κατάλληλο και ευέλικτο περιβάλλον πειραματισμού έρευνας και έκφρασης. Παράλληλα, νιώσαμε την ανάγκη να φέρουμε στην επιφάνεια μία άγνωστη τέχνη, μια τέχνη που κινδυνεύει να χαθεί, την τέχνη της οργανοποιίας, η οποία αναμφίβολα συνδέεται άρρηκτα με τη μουσική. Χαράσσουμε έναν άξονα. Για τη νοητή σύνθεση δημιουργούμε μια γραμμή. Η γραμμή αυτή αποτελεί και τη βασική πορεία κίνησης-πέρασμα της σχολής, δηλαδή την καρδιά της σχολής, τον κυρίαρχο χώρο εκτόνωσης.

Διπλωματική με κωδικό: **Δ037.16** (Επαινος)
Κέντρο θαλάσσιων δραστηριοτήτων στο λιμάνι της Ραφίνας - Αναστασίου Δημήτριος, Κοντιζά Ιωάννα, Τσιάντου Ελένη
Επιβλέποντες καθηγητές: Εξαρχόπουλος Πάνος-Λουκάς, Παπαγιαννόπουλος Γεώργιος, Πατρίκιος Γεώργιος.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Ημερομηνία παρουσίασης: 7 Ιουλίου 2016

Η παρούσα εργασία αφορά τη δημιουργία ενός κέντρου θαλάσσιων δραστηριοτήτων (κυρίως ιστιοπλοΐα και κωπηλασία) καθώς και τη δημιουργία μίας μαρίνας παράλληλα με τη

διαμόρφωση του υπαίθριου χώρου ενός τμήματος του ήδη υπάρχοντος λιμανιού. Σκοπός ενός τέτοιου κέντρου είναι η ανάπτυξη τους θαλάσσιου πνεύματος της νεολαίας και η παρόρμηση της στην αγάπη προς τη θάλασσα, η διάδοση και η εκλαΐκευση της ιστιοπλοΐας και των ναυτικών γενικότερα αγωνισμάτων. Μεταξύ των διαφόρων θέσεων που θα μπορούσαμε να επιλέξουμε για τη δημιουργία ενός Κέντρου Θαλάσσιων Δραστηριοτήτων, επιλέξαμε τον Νότιο Ευβοϊκό και ειδικότερα τη Ραφήνα. Η επιλογή του Ευβοϊκού κόλπου στηρίχθηκε στην έλλειψη κατάλληλων κτιριακών υποδομών των Ναυτικών ομίλων της περιοχής.

Η ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

ΤΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ - ΕΚΘΕΣΗ

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2014-2015-2016

ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Τετάρτη **14** Μαρτίου 2018 17:30-20:00

Ομιλητές: Νίκος Γεωργιάδης, αρχιτέκτων
Δημήτρης Γιαννίσης, επ. καθ. Παν. Πάτρας
Κωστής Πανηγύρης, αν. καθ. Παν. Θεσσαλίας
Νίκος Σκουτέλης, αν. καθ. Πολυτεχνείο Κρήτης
Δημήτρης Τραβασάρος, αρχιτέκτων
Σοφία Τσιράκη, επ. καθ. ΕΜΠ

Συντονιστής: Μανώλης Αναστασάκης, εκδότης GRAD Review

Στο χώρο του **ΙΑΝΟΣ**
Σταδίου 24, Αθήνα

Οργάνωση:
grad
review
architects & designers in greece

Χορηγοί:

PETRIDIS
WATER
TECHNOLOGIES
PWT BETTER WATER BETTER LIFE

my
stand.gr

Η εικόνα είναι από τη διπλωματική εργασία της Φλωρεντίας Οικονόμου: UNneighbor, Tokyo 2020

Nancy Horan Μείμα και Φρανκ

πρωτότυπος τίτλος: Loving Frank

της Κωνσταντίνας Σέρφα
Αρχιτέκτων

Τα λογοτεχνικά βιβλία που μιλούν για αρχιτέκτονες πάντα έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους βιβλιόφιλους του επαγγέλματος. Το συγκεκριμένο διηγείται την πραγματική ιστορία αγάπης μεταξύ του Frank Lloyd Wright και της μεταφράστριάς Martha Borthwick. Οι δυο τους γνωρίστηκαν όταν ο αρχιτέκτονας ανέλαβε να σχεδιάσει ένα σπίτι για την ίδια και τον άντρα της. Ήταν και οι δύο έγγαμοι, κάτι που φάνηκε αδύνατο να τους εμποδίσει να ξεκινήσουν μία σχέση που τους άλλαξε τη ζωή. Βρέθηκαν αντιμέτωποι με την κοινή γνώμη που τους πολέμησε σθεναρά, τις οικογένειές τους αλληλά και τους ίδιους τους εαυτούς, παλινδρομώντας ανάμεσα στην ηθική και το πάθος.

Η Martha Borthwick, η Μείμα του βιβλίου, είναι μια δυναμική ηρωίδα. Γοητευμένη από την αυθεντία ενός εξαιρετικού ταλέντου, τοημάει να διαλύσει έναν κατά τα φαινόμενα ιδανικό οικογενειακό βίο και να χαράξει εκ νέου πορεία. Οδηγός της μία εσωτερική ώθηση να ζήσει τον απόλυτο έρωτα και να ανακαλύψει τον εαυτό της. Η περιπέτειά της αποτελεί θέση ζωής την οποία επιδιώκει να ανάγει σε μία νέα ηθική που θα εξυψώσει κοινωνικά τη γυναίκα. Στον αγώνα της για την επικράτηση των ιδεών της βρίσκει σύμμαχο τη συγγραφέα Ellen Key, με την οποία θα χτίσει μία ιδιαίτερη σχέση μεταφράζοντας τα έργα της.

Όσο για τον αμφιλεγόμενο, ιδιοφυή αρχιτέκτονα, τον παρακολουθούμε να δουλεύει πάνω στην περίφημη οργανική αρχιτεκτονική και να αντιμετωπίζει όλες τις δυσκολίες που έρχονται σε όσους τοημούν να σκέφτονται διαφορετικά. Το χάος της προσωπικής του ζωής δεν τον αποσπά από την εργασία του. Η αρχιτεκτονική άλλωστε είναι για εκείνον τρόπος ζωής. Τον αγχώνει, μόνο, η πιθανότητα να τον απορρίψει ο κόσμος εξαιτίας του θηριώδους σκανδάηλου που προκαλεί η

“ Τον παρακολουθούμε να δουλεύει πάνω στην περίφημη οργανική αρχιτεκτονική και να αντιμετωπίζει όλες τις δυσκολίες που έρχονται σε όσους τοημούν να σκέφτονται διαφορετικά ”

Μετάφραση: Τίλη Μπαηλή
Εκδόσεις Gema
459 σελ.

σχέση του με τη Μείμα. Τον τρομάζει το ενδεχόμενο να καταστεί ανέφικτο να καταθέσει στο τοπίο τη μοναδική του συνεισφορά. Η ψυχαναγκαστική σχεδόν προσήλωση στην αναζήτηση του αισθητικά ιδανικού, τον καθιερώνει σε μοναδικό αρχιτέκτονα, αλληλά, με χίλιους τρόπους, τείνει τελικά να τον καταστρέψει οικονομικά και προσωπικά.

Πρόκειται για ένα αξιόλογο έργο που πραγματώνεται από την πλέξη δύο καθηλωτικών χαρακτήρων και σκιάζεται από την αναμενόμενη βαρβαρότητα της τραγικής τους ιστορίας. Είναι η διήγηση της ζωής μέσα στο αρχιτεκτόνημα, μέσα από μία ματιά ευαίσθητη στις αρχές του σχεδιασμού, όπως αυτές διαμορφώνουν τις ποιότητες του χώρου.

GRAD review

architects & designers in greece
promoted by www.gradreview.gr

PUBLICATION CONTRIBUTORS

PUBLISHER-DIRECTOR

Manolis Anastasakis
anastasakis@tee.gr

ISSUE'S EDITORS

Olga Venetsianou
Dimitris Rotsios

ASSISTANT EDITORS

Konstantina Serfa
Hara Haratsari

ART EDITOR

Artemis Potamianou

ISSUE'S MAIN CONTRIBUTORS

Pavlos Aravantinos
Georges Batzios Architects
Efthimia Douroudi
T. Kyriafini & F. Lympieriadou Limited partnership
Maria Lantavou
Despina Linaraki
Makridis Associates
Meinich Arkitekter
Petrās Architecture
Potiropoulos+Partners
Aristidis Romanos
Dimitris Sergentakis
Konstantina Serfa
SPARCH / Sakellariidou Papanikolaou Architects
topio7
Dimitris Fragias

ADVERTISING

Factory - creative & advertising services
factory@factory-adv.gr

EDITORIAL 7

ART INTERVIEW 12-18

Giorgos Papadatos

INTERVIEWS 20-21

Liana Nella-Potiropoulou

22-23

Dimitris Potiropoulos

PROJECTS & STUDIES 24-37

Kindergarten
of the German School of Athens
Potiropoulos+Partners

38-53

Sustainable design
of the EU school
of Heraklion

**Theodora Kyriafini &
Fotini Lympieriadou Limited partnership**

54-63

re(in)spired architecture
Ἀδελφὴν Ἀρχιτεκτονική

Efthimia Douroudi, Maria Lantavou

64-67

Origami Chaise Longue
Dimitris Sergentakis

68-79

New science city
in Cairo, Egypt
Petrās Architecture

80-91

'To Tsai' tea room
Georges Batzios Architects

92-97

Utopia, happiness and dreams:
in your elsewhere
Pavlos Aravantinos, Aristidis Romanos

98-107

activate, generate, integrate!
**SPARCH / Sakellariidou Papanikolaou Architects
Meinich Arkitekter**

108-121

eco_corridor
topio7

122-129

Symbiosis - The expansion
of Mumbai in the Arabian Sea
Despina Linaraki

130-137

Skytree
Makridis Associates

138-147

Flow of life
**Manolis Anastasakis,
Dimitris Fragias**

HIGHLIGHTS 150-160

Students Final Projects,
Awards 2016
**5 winners,
5 runners-up**

BOOK PRESENTATION 162-163

Nancy Horan
Loving Frank
Konstantina Serfa

Το ένθετο του περιοδικού στην αγγλική θα ολοκληρωθεί σύντομα.
The English version of the review will be coming soon.

Cover image

activate, generate, integrate!
SPARCH / Sakellariidou
Papanikolaou Architects and
Meinich Arkitekter

www.endlesspools.gr
MADE IN USA

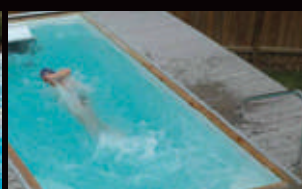
ORIGINAL ENDLESS POOL®

ENDLESS POOL SWIMM SPA™

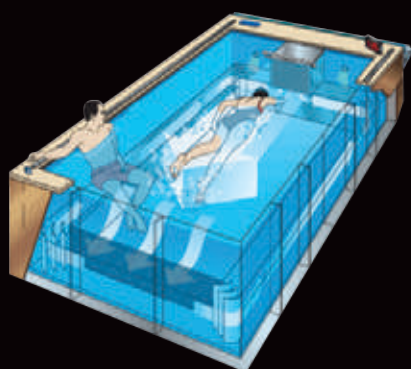
FASTLANE®

FIBERGLASS ENDLESS POOL™

FASTLANE POOL®

- ✓ ΑΣΚΗΣΗ ✓ ΠΡΟΠΟΝΗΣΗ
- ✓ WATER AEROBICS ✓ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ
- ✓ ΕΥΕΞΙΑ ✓ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

PWT BETTER WATER BETTER LIFE

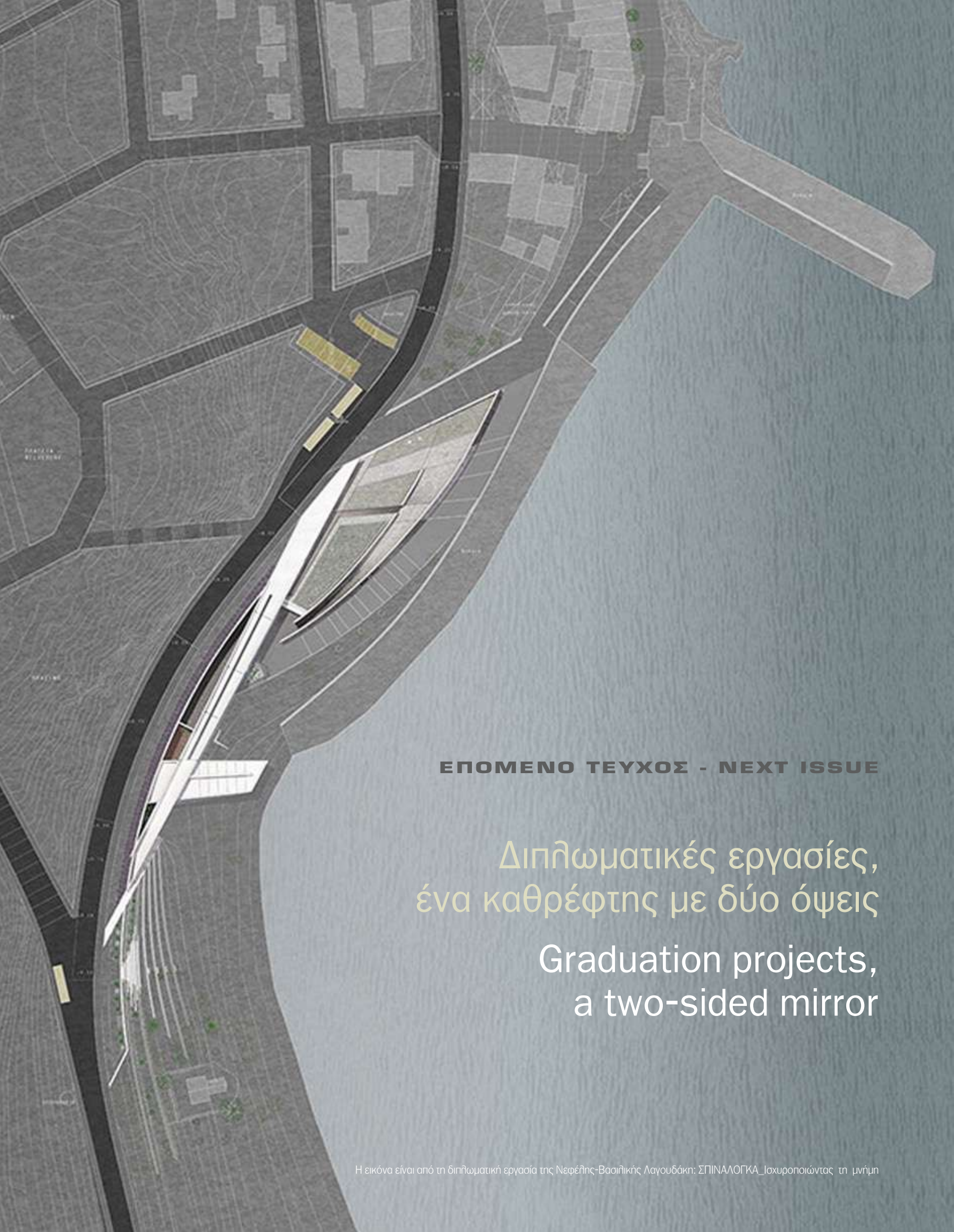
PETRIDIS WATER TECHNOLOGIES ΑΕΤΕ
ΠΙΣΙΝΕΣ - ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΑ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΙΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ

Σπύρου Δοντά 12, 11743 Αθήνα, Τηλ.: +30 210 9211600, Fax: +30 210 9233109
Λάδωνος 5, 12132 Αθήνα, Τηλ.: 210 +30 5780444, Fax: +30 210 5762570

ORIGINAL ENDLESS POOL®

ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ
ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΙΑ!

ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ - NEXT ISSUE

Διπλωματικές εργασίες,
ένα καθρέφτης με δύο όψεις

Graduation projects,
a two-sided mirror

Η εικόνα είναι από τη διπλωματική εργασία της Νεφέλης-Βασιλικής Λαγουδάκη: ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ_Ισχυροποιώντας τη μνήμη